KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 94 — 1925 | Federated Pressin jäsen. | Torstaina elokuun 13 p.—Thur., Aug. 13th, 1925 | IX Vuosik.—Vol. IX

Tov. Frunce lausuu työväen lähetystöt tervetulleiksi

Moskova. — Toveri Michael Frunze, punaisen armeijan ylipäällikkö, on Pravdassa julaissut artikkelin "Tervetuloa!", jossa hän m.m. sanoo:

"Laajojen Europan työväen kerrosten heräävä harrastus Neuvosto-Venäjän uudelleen rakennukseen on mitä merkityksellisin ilmiö tänä päivänä. Ne useat työläisten lähetystöt, jotka äskettäin ovat olleet meidän vierainamme ja jotka edustavat kaikkia mahdollisia poliittisia mielipidevivahduksia, ovat todistuksena syvästä psykoloogisesta muutoksesta, mikä on tapahtunut Länsi-Europan työtätekevien joukoissa.

"Työtätekevät joukot näyttävät yhä enemmän menettävän luottamuksensa siihen kuvaan Neuvostoliiton asioista, jonka porvarillinen ja sosialidemokraattinen lehdistö heille esittää. Totuus alkaa saada voiton.

"Työväenluokka tuntee, että todellinen tilanne Neuvostoliitossa on paljon toisenlaisempi kuin mitä heille on tiedotettu. Mutta he eivät kuitenkaan pelkää kuulla jokaisen sanan niiltä harvoilta ystäviltä, jotka kertovat heille totuuden. Sentähden he ovat päättäneet muodostaa oman mielipiteensä sen perusteella minkälaisia havaintoja heidän omat havaintojen tekijänsä tekevät.

"Joitakin päiviä sitte me erosimme ranskalais-belgialaisesta lähetystöstä. Tällä hetkellä me tervehdimme suurilukuista saksalaista lähetystöä, johon kuuluu yksinomaan työläisiä työpajoista. Tämä tosiseikka on riittävä vakuuttamaan heille mitä lämpimimmä.n tervehdyksen kaikkialta Neuvostoliiton alueilta, katsomatta heidän poliittisiin mielipiteisiinsä. He voivat olla vakuutettuja, että pienintäkään yksityiskohtaa meidän elämästämme ja työstämme ei tulla pitämään heiltä salassa.

"Neuvostoliiton työtätekevät joukot tietävät, että meidän menestyksemme tulee herättämään yhteisen ilon ja proletaarisen ylpeyden tunnetta ja että meidän puutteellisuutemme ja erehdyksemme eivät herätä heissä vahingoniloa, vaan vilpitöntä myötätuntoa ja veljellisen halun auttaa meitä.

"Neuvostoliiton työläiset voivat hyvällä omalla tunnolla näyttää saksalaisille työläisille useita tärkeitä seikkoja. Ennenkaikkea luottamuksen puute omiin voimiin, jonka hajoittava ja opportunistinen sosialidemokraattinen johto on luonut saksalaisissa työläisissä ja joka tukahduttaa vallankumouksellisen tarmon ja taisteluvalmiuden, tullaan hävittämään.

"Saksalaiset toverit tulevat näkemään Neuvosto-Venäjän työväenluokan, joka rakentaa neuvostotaloaan päättäväisyydellä. He tulevat vakuutetuiksi, että suuresta sivistyksellisestä takapajuisuudesta huolimatta, suurista aineellisista ja teknillisistä vaikeuksista huolimatta, tämä työ ei edisty huonosti.

"Useilla taloudellisen elämämme aloilla me olemme päässeet jo sodanedelliselle tasolle ja joissakin tapauksissa me olemme sen sivuuttaneet. Vuodessa tai kahdessa me pääsemme sodanedelliselle tasolle koko taloudellisessa elämässämme. Ottaen huomioon meidän köyhyytemme ja takapajuisuutemme, ja koko ympäröivän porvarillisen maailman vastarinnan, ei tämä ole pieni menestys.

"Me tulemme näyttämään saksalaisille tovereille myös kuvan varjopuolet. Niitä on myös suuri joukko. Esimerkiksi me olemme vasta juuri alkamassa työtä maaomaisuuksilla, koska meillä ei aikaisemmin oliut voimaa eikä keinoja. Me olemme nyt koonneet joitakin apukeinoja ja läheisessä tulevaisuudessa me toivomme näkevämme suuria edistysaskeleita otetun myös kylissä."

SAKSAN JUUTALAISET MUUTTAVAT PALESTINAAN

Berliini. — Kesäkuussa on 4,000 juutalaista siirtynyt Palestinaan. Toukokuussa siirtyi 2,900 juutalaista ja 13,000 viime vuoden aikana. Arabialaiset aikovat, mikäli Jerusalemista ilmotetaan, vaatia maahanmuuttokieltoa.

"John Scopes rahastoa" kerätään Venäjällä

Moskova. — Osottaakseen myötätuntoaan John T. Scopesille, korkeakoulun opettajalle, joka tuomittiin Daytonissa, Tenn., valtion kehitysoppivastaisen lain rikkomisesta siksi, että oli opettanut koulussaan kehitysoppia, on neuvostovallan jumaluusoppivastaisen yhdistyksen toimeenpaneva komitea ryhtynyt keräämään rahastoa, joka käytettäisiin luonnonhistoriallisten kirjojen julkaisemiseen Venäjän talonpojille.

Venäjän sanomalehdet, jotka antoivat huomattavan tilan Scopesin oikeusjuttua koskeville tiedoille, ovat alottaneet keräysryntäyksen "John Scopesin rahaston" kartuttamiseksi.

Kahakoita Walesin kovanhiilen alueilla

Lontoo. — Tilanne Walesin kovanhiilen alueella muuttui äärimmäisen vakavaksi, kun 106 kaivostyöläistä ja 12 poliisia, heidän joukossaan poliisipäällikkö, loukkaantui ankarassa mellakassa, mikä puhkesi Ammandfordissa perjantai-illalla ja jatkui lauantaiaamuun saakka. Sotilasapua on pyydetty lakkolaisia vastaan, sillä uusia mellakoita pelätään.

Kuusisataa kaivoslakkolaista marssi laulaen kaivokselle vaatimaan joidenkin työläisten poistumista työstä. Poliisit yrittivät heitä estellä, mutta joutuivat ylivoiman edessä häviölle. Lakkolaisia koetettiin sähkövirran avulla pitää loitolla voima-asemasta. Poliisien kanssa jouduttiin käsirysyyn, mikä muuttui vakavaksi. Kaivoksen toimisto särettiin täydellisesti ja joidenkin heinäkasojen sytyttyä palamaan näytti taistelukenttä hirvittävältä. Lääkäreitä ja sairaanhoitajia saapui tapahtumapaikalle ympäröivistä kaupungeista.

Ranska saanut Syyriassa selkäänsä

Jerusalemi. — Ranskan menetykset hiljattain tapahtuneissa Suediahissa syyrialaisia kapinallisia vastaan nousevat 200 kaatuneeseen ja 600 haavottuneeseen, sanotaan kapina-alueilta saapuneissa tiedoissa.

Taistelujen aikana kapinalliset saivat ranskalaisilta vallatuksi paljon sotavarustuksia.

Ranska uhkailee hyökätä

Pariisi. — Ranskan hallituksen taholta annetuissa lausunnoissa uhkaillaan että ranskalaiset joukot tulevat piakkoin alkamaan hyökkäyksen ja siten pakottamaan kapinalliset nöyrtymään ja rukoilemaan rauhaa, sellaista mitä ranskalaiset haluavat ja mistä "tykkäsivät". Virallisista piireistä ilmotetaan, että kapinallisten johtaja Krim ei ole tähän saakka vielä "oikeita" teitä myöten, suoraan Ranskan hallitukselle, tehnyt minkäänlaisia rauhan-"tunnusteluja". Kapinallisten edustajat kuuluvat yli Marokon samoilevan ja puhuvan mitä muuta tahansa mutta ei rauhantarjouksista. Vähän toiveita on siitä, että neuvotteluilla voitaisiin sotaa keskeyttää, sanovat ranskalaiset.

Tämä osottaa sitä, että ranskalaisilla on vielä toiveita masentaa kapinalliset asevoimalla.

Sotarintamilla ei ole tapahtunut sanottavia taisteluita. Kuumuus ahdistaa ranskalaisia, eikä kummakaan kuin lämpö on 120—140 astetta ahrenheitia.

Mosulin kysymys

Lontoo. — Mosulin rajariitaa tutkiva "kansainliiton" komissioni julkaisi raporttinsa, asettuen sille kannalle että Mosuli kuuluu Turkille. Lailliselta kannalta katsoen Mosuli on erottamaton osa Turkista ja ellei Turkki luovu oikeuksistaan, niin kellään muulla vallalla ei ole laillista oikeutta Mosulia omistella.

Komissioni myös asettuu sille kannalle, että Mosulin alueen jakaminen ei ole suotavaa.

Näyttää että Englannin on vaikea anastaa Mosulia, niin vesisuussa kuin se sitä haluaakin.

Sofiassa tuomittu jälleen 33 henkeä kuolemaan

Sofia. — Siitä huolimatta, että kuningas Boris on ollut selittävinään hallitukselle viime viikolla, että hän tulee kieltääntymään allekirjottamasta kuolemantuomiot, on Varnan oikeus tuominnut jälleen 33 henkeä kuolemaan syytettynä Sofian katedraalin räjähdyttämisestä.

Kuningas selittää, että maa ennen kaikkea tarvitsee rauhaa ja että kuolemantuomioiden toimeenpano lisää vain entistä katkeruutta väestön keskuudessa. Sotaoikeuksien langettamia kuolemantuomioita saapuu edelleen kuninkaan vahvistettavaksi, koska summamutikassa tappamisen ei katsota enää oikein vetelevän.

Anteeksipyyntö

Vapaus täten pyytää anteeksi Kalle Weemannilta ja A. Stembeckalta sen kirjotuksen sisällön johdosta, jonka julkaisimme viime heinäkuun 11 päivän lehdessä otsakkeella: **"Suomalaiset tehneet kaksi ryöstömurhaa."** Saimme tuon kirjotuksen kirjeenvaihtajalta Albertasta. Otaksuimme sen todenperäiseksi silloin kun sen julkasimme, jonka teimme kaikessa vilpittömyydessä ja ilman pahansuopaisuutta tai ilkeämielisyyttä Kalle Weemannia ja A. Stembeckia kohtaan, julaisten sen ainoastaan tavallisena uutisena ja kuten nyt huomaamme, erehdyksessä ja väärinymmärryksessä tosiseikkoihin nähden.

Luotimme täydellisesti kirjeenvaihtajaan ja julkaisimme kirjatuksen sellaisena kuin se meille saapui, kirjeenvaihtajan nimi siihen liitettynä. Pahoittelemme että tulimme kirjeen julkaisseeksi, koska nykyinen asiain käänne osottaa, että se ei ollut ainoastaan perätön, vaan että se oli kokonaisuudessaan katala valhe, jolla tahdottiin loukata kirjotuksessa mainituita henkilöitä tai meidän lehteämme ja mainettamme.

Korjataksemme sen vääryyden mitä Kalle Weeman ja A. Stemback ovat mahdollisesti saaneet kärsiä sanotun kirjotuksen johdosta, julkasemme täten täydellisen peruutuksen ja anteeksipyynnön, sillä mikäli tiedämme ovat mainitut henkilöt täysin kunniakkaita.

Ensimäinen joukko elonkorjuutyöläisiä lähetetty B. C:sta

Victoria, B. C. — Lauantaina läksi British Columbiasta ensimäinen 500-miehen joukko elonkorjaajia matkustamaan aromaakuntia kohti alennetuilla kyytimaksuilla.

Suurin osa elonkorjaajista lähetetään täältä vasta sitten, kun Albertassa on vilja niin tuleentunutta, että sitä voidaan alkaa leikkaamaan. Yllämainitut miehet menivät melkein poikkeuksetta Saskatshewaniin.

Parempaa viljaa tänä, kuin viime vuonna

Galgary. — Hallituksen viljatarkastaja George Hill on sanonut tehneensä sellaisia havaintoja, että Albertan vehnäsato tulee olemaan laadultaan parempaa tänä, kuin viime vuonna. Hill sanoo tulleensa siihen käsitykseen niistä näytteistä, joita eri paikoista maakuntaa on hänelle lähetetty.

Voittoisan sodan "siunaukset" Ranskassa

Ranskalainen Adolphe Branchart on kirjottanut teoksen, jonka nimi kuuluu: "Sodan seuraukset". Tässä kansaa kohdanneet onnettomuudet sitten aselevan solmiamisen:

Frangi romahtanut. 3 miljoonaan nouseva naisylimäärä, mistä 400,000 Pariisissa. 500,000 hedelmätöntä vaimoa. 300,000 prostitueerattua, joista 78,000 kirjoihinvietyä. 180,000 kuppataudin saastuttamaa prostitueerattua. 12,000 tyttö-äitiä. 15,000 aviotonta synnytystä vuodessa. Avioliitot vähentyneet 10,000 ja syntyväisyys 3000 vuodessa. Avioerot lisääntyneet 5,000 vuodessa. 60 prosenttia äideistä ei voi imettää lastaan. 450,000 keskossynnytystä vuodessa. 14,000 lasta kuolee vuosittain ravinnon puutteessa ja epäterveellisten asunto-olojen johdosta. 100,000 alkoholistia kuolee joka vuosi. 180,000 keuhkotautista samoin. 150,000 kuppatautista samoin. 50 prosenttiä mielenkivaisista kuppatautisia. Varkaudet, murhat, prostitutiooni ja huumausaineiden väärinkäyttö lisääntynyt. Elämä kallistunut neljänkertaiseksi. Kirkkojen lukumäärä lisääntynyt.

Kutomatyöläiset vaatinevat palkankorotusta

Fall River. — Kehrääjien ja puolien asettajien union sihteeri John L. Campos ilmoittaa, että United Textile Workers union kansallinen pikakomitea on antanut virkailijoilleen määräyksen, että alottaa taistelu vuoden 1920 palkkataksan saavuttamiseksi.

Tämä palkkataksa, jos se tulisi voimaan, merkitsee enemmän kuin 20 prosentin korottamista nykyiseen palkkataksaan. Samalla se käsittää molemmat alat, sekä pumpuli- että villateollisuuden.

Mitään päivämäärää ei ole asetettu, koska vaatimus jätetään tehtailijoille. Ei myöskään tiedetä, aiotaanko yhdellä kertaa tehdä esitys koko teollisuutta käsittävässä laajuudessa, vaiko vain paikallisesti. Varmaa on, että kutomaparoonit vastustavat kaikilla keinoilla tämänlaisen vaatimuksen voimaan pääsemistä.

Vaatii uutta kuulustelua Sacco-Vanzetille

Boston. — Lähettämässään kirjelmässä Sacco-Vanzetti puolustuskomitealle, ilmoittaa A. F. L:n presidentti Wm. Green kannattavansa uutta kuulustelua Nicola Saccolle ja Bartolomeo Vanzettille.

Amerikan Työväenliitto on Cincinatin ja El Pason konventsioneissa hyväksynyt päätöslauselman, jossa vaaditaan Saccolle ja Vanzettille uutta kuulustelua. Näiden päätöksien mukaisesti on kirjelmä kirjotettu.

Kirjelmässä lausutaan monia väitteitä vangittujen syyttömyydestä ja kuulustelujen epäoikeudellisuudesta. Mainitaan, kuinka vain yksi todistajista "tunsi" Saccon ja neljä "tunsi" Vanzettin, jota vastoin 9 henkilöä todistavat Saccon olleen murhan aikana Bostonissa, 13 mailia tapahtumapaikalta ja Vanzettin todisti 11 henkilöä olleen Plymouthissa, 25 mailia tapahtumapaikalta.

Kirjelmässä luvataan toimintaa Saccon ja Vanzettin puolesta yhä edelleenkin. Tosiasia kuitenkin on että tämän järjestön toiminta näiden vangittujen puolesta on jäänyt kokonaan muodolliseksi.

Lewis pyrkii estämään valtavammat lakot, keinoja valitsematta

New York. — Vielä on tuoreessa muistossa se vouhottelu "punaisesta vaarasta" sekä Neuvosto-Venäjän ja yleensä kommunistisen liikkeen parjaustulva, jota United Mine Workers järjestön virkailijasto ja virallinen julkisuustoimisto oksentelivat kuukausimäärillä kaksi vuotta takaperin, silloisen kovanhiilen kaivajien lakon aikana. Tuon häpeällisen propagandatulvan levitysvälineenä oli koko maan porvarillinen sanomalehdistö. Kuinka valheelliset olivatkaan ne "syytökset" mitä kommunisteja ja heidän työskentelyään vastaan tehtiin, siitä kyettiin tekemään paljastukset—joita kapitalistinen lehdistö ei suinkaan julkaissut. Kaiken tuon likaisen juonittelun tarkotuksena oli heittää tuhkaa hiilenkaivajien silmiin, herättää heidän keskuudessaan epäluuloja rappeuttaa heidän taistelumoraalinsa ja saattaa heidät luopumaan vaatimuksistaan kunnollisesta työsopimuksesta.

Sama juonittelu uudistuu

Tilanne hiilituotannossa on taasn muodostunut sangen kriitilliseksi. Äskettäisten palkkaneuvottelujen epäonnistuttua on tilanne uudelleen kypsä 158,000 kovanhiilen kaivajan lakolle tämän kuun loputtua. Tämän lisäksi pehmeänhiilen kaivajien asema etenkin Pennsylvaniassa ja West Virginiassa on sellainen, että jos lakko puhkee Pennsylvanian itäisessä osassa voi se sangen helposti laajeta yleiseksi kamppailuksi järjestyneillä hiilialueilla.

Kuten edellisessäkin tapauksessa on hiilenkaivajien taantumuksellisten johtajien tarkotus nytkin estää työläiset ryhtymästä mihinkään voimaperäiseen taisteluun työnantajia vastaan vaatimuksiensa puolesta. Valtavimmet lakot ja eritoten yleislakon tapaiset taistelut on estettävä keinolla millä tahansa on Lewisin koplan ohjelma.

Ja samaten kuin vuosi sitten ryhdytään lewisiläisten taholta taaskin ulostamaan hälyytyksiä "punaisesta vaarasta." Aivan samoin ottaa kapitalistien sanomalehdet taas levittääkseen ja edelleen kehittääkseen Lewisin tekemiä "paljastuksia" ja "syytöksiä" kommunisteja vastaan.

"Moskova" muka kaiken syynä

"Moskova on ollut suoranaisessa kosketuksessa tämän maan hiilenkaivajien kanssa, pyrkien hajottamaan hiilenkaivajiemme järjestön, yrittäen virittää luokkasotaa kaivosmiesten ja kaivantojen omistajien välille, sekä yleensä yrittäen levittää Kolmannan Internationalen kommunistista oppia", toitottaa Mr. Lewis juuri julkaistussa lausunnossaan.

Mr. Lewis vetää esiin uudemman kerran samat ontuvat syytökset kommunisteja vastaan. Hän ilmaisee "suuren huolestuneisuutensa" kommunismin levenemisen johdosta Yhdysvalloissa. Uudelleen syytetään, että "Moskova" on kaiken ilkeyden takana. Neuvosto-Venäjää syytetään salaisesta propagandasta hiilenkaivajien keskuudessa. Kommunistit leimataan työväen järjestöjen hajottajiksi ja työläisten kiihottajiksi. Lewis väittää, että radikaalisuus ei ole luontaista amerikalaisille työläisille ja hiilenkaivajille, ja että mitä radikaalisuutta ilmeneekin on muka keinotekoisesti synnytetty kommunistien kiihotustyön kautta. Amerikalaisten palkkaorjien elintaso on "niin korkea, että he eivät ole olleet alttiita omaksumaan kommunistien oppeja", lausuu Lewis. Tällä uskotetullaan hän yrittää suoranaisesti pimittää edustamiensa hiilenkaivajien asemaa, noiden satojen tuhansien työläisten, jotka ovat todella kurjassa asemassa. Samaan aikaan kun kovanhiilen kaivajat vaativat palkanylennystä ja siedettävimpiä työehtoja, ja kun todellinen hätä on jo yllättänyt kymmenet ja sadat tuhannet järjestyneet pehmeänhiilen kaivajat ja heidän perheensä, julkenee Mr. Lewis hymyhuulin muokata yleistä mielipidettä hiilenkaivajien vaatimuksia vastaan lausunnoillaan näiden nälkäisten työläisten "korkeasta elintasosta".

Onko hiilenkaivajien ilmaisema tyytymättömyys todellista tai kommunistien keinotekoisesti kiihottamaa, siitä on Mr. Lewiskin itse sangen tietoisa ja siitä ovat todisteena hiilenkaivajien viimeaikaisimpien joukkokouksien sekä konventsionien tekemät vaatimukset ja selitykset tilanteesta. Päästäkseen tietoon työläisten kurjasta asemasta ei tarvitse mennä myöskään kauemmaksi kuin hallituksen virallisiin tilastoihin pitkäaikaisesta työttömyydestä. Tuhannet hiilenkaivajat ja heidän perheensä ovat tänä päivänä rikkaassa Amerikassa riippuvaisia avustuksesta. Tällaisen tilanteen korjaamista työläiset vaativat. Työläiset ovat katkeroituneet myöskin vehkeileviin johtajiinsa, eikä kommunistien ole tarvinnut lainkaan keinotekoisesti synnyttää tuota katkeroituneisuutta—ainoastaan paljastaa tuon johtajien petollisuuden.

Ja siinä ilmeneekin syy taantumuksellisten johtajien raivoon kommunisteja vastaan. Kommunistien päämäärä on aina ja kaikkialla joukkojen etu. Ja kommunistien ansioksi hiilenkaivajien keskuudessa näissä oloissa laskettakoon se, että kommunistit ovat kyenneet syventämään työläisten luokkakäsityksiä, esittäneet työläisille todellisia taistelumenettelyjä ja saaneet ohjelmalleen jo tähän mennessä huomattavaa kannatusta. Niin raivoisesti kuin Lewis yrittääkin leimata kommunistit työväen järjestöjen hajottajiksi, sitä enemmän joukot tuollaisia syytöksiä tarkastellessaan joutuvat näkemään kommunistit heidän unioittensa parhaimpina ja militanttisimpina jäseninä, työmaataistelujen peräänantamattomina edistäjinä ja työläisten omien järjestöjensä rakentajina.

Liberaalihallitus kukistunut New Brunswickissa

St. John, N. B. — Maanantaina toimitetuissa New Brunswickin maakuntavaaleissa saivat konservatiivit loistavan voiton. Lainlaatijakunnan 48 edustajapaikasta saivat he 37 liberaalien saadessa ainoastaan 11 paikkaa. Farmaripuolue, jolla oli kolme ehdokasta, ei saanut yhtään edustajapaikkaa. Samaten kävi kahdelle itsenäiselle ehdokkaalle, jotka vielä menettivät takausrahansa. Viimeisen kabinetin jäsenistä tuli lainlaatijakuntaan valituksi ainoastaan pääministeri Veniot, maa- ja kaivosministeri J. A. Dysart ja salkuton ministeri J. E. Michaud.

Viimeisessä lainlaatijakunnassa oli edustussuhde seuraavanlainen: konservatiiveja 12; liberaaleja 29; ja farmareita 7.

Häviölle joutunut pääministeri Veniot on protesteerannut vaaleja vastaan sentähden, että Northumberlandissa oli vaaliuurna hävitetty. Hän sanoi nykyisen hallituksen tarvitsevan kahden tai kolmen viikon ajan, ennenkun se voi luopua hallitusohjaksista.

Vaalitaistelu kahden kapitalistisen puolueen välillä on nimellisesti kohdistunut Grand Fallsin sähkövoimalaitokseen, jonka rakentamiseen liberaalihallitus oli määrännyt 1,000,000 dollarin määrärahan, ja joka tulisi olemaan maakuntahallituksen suoran kontrollin alaisena. Konservatiivien johtomies Baxter on kaiken aikaa tapellut koko voimalaitoksen rakentamista vastaan, vaatien muka täydelliempää tutkimusta toimitettavaksi sen kannatusmahdollisuuksista, ennenkun siihen sijotetaan lainkaan rahoja. Lisäksi on liberaalihallitusta syytetty siitä, ettei se ole koettanutkaan panna täytäntöön maakunnan kieltolakia.

Mutta nuo ovat vain pintailmiöitä. Harkintaa käyttävälle työläiselle on nykyinen Brunswickin maakunnan hallituskeikaus todistuksena laajakantoisesta yhteiskunnallisesta käymistilasta. Konservatiivien vaalivoitto siellä, sen paremmin kuin aikaisemmin saavuttamansa voitto Nova Scotian maakuntavaaleissa ei suinkaan totea sitä, että konservatiivit olisivat parempia kuin liberaalit. Mutta kun maakunnan väestö on vielä niin luokkatiedotonta, ettei sillä ole minkäänlaista työväenpuoluetta, joka esittäisi edes muodollisesti luokkataisteluohjelmaa, juoksee se yhden porvaripuolueen talutusnuorassa niin kauan, kunnes nuora alkaa sitä kuristamaan. Silloin vasta näppää se sen poikki, mutta asettaa kaulaansa toisen ihka uuden ja säälimättömän narun.

Metsäpalot tekevät tuhoja B. C:ssa

Vancouver. — Valkoisen miehen täällä oloaikana ei koskaan ennen ole ollut niin tuhoisia metsäpaloja, kuin nykyään. Ne raivoavat Fraser-laaksossa ja kautta koko rannikon, samaten myös sisämaassa.

Fraser-laaksossa sijaitseva Sullivanin kylä on osittaisesti tuhoutunut. Monet uudisasukkaat ovat joutuneet palojen tähden kodittomiksi. Koulurakennuksia, sahalaitoksia ja laajat alat seisovaa metsää on palanut tuhkaksi.

Capilanon vuoristovirran alueilla, josta Vancouverin kaupunki saa juomavetensä, riehuvat palot useita mailia yläpuolella vesitammea, korkealla vuoren rinteellä. Samaten ilmotetaan palojen riehuvan Lynn Creekissa.

Mantereen puoli on tykkänään paksun savun peitossa. Sunnuntai-iltana olivat Fraser-laakson asukkaat kauhun valtaamina. Sullivanissa paloi sahalaitos tuhkaksi, huolimatta sahan työläisten ankarista sammutusyrityksistä. Sahalaitos oli 20,000 dollarin arvoinen ja lautatarhassa oleva puutavara 5,000 tai 6,000 dollarin arvoinen. Koko Sullivanin kylän säästyminen tai tuhoutuminen riippuu suotuisesta tai epäsuotuisesta tuulesta.

Ylempänä Fraser-laaksossa, lähellä Yhdysvaltain rajaa sijaitsevassa Cultus Lake nimisessä paikassa ilmotetaan myös olevan suuria paloja. Siellä on jo tulen saaliiksi joutunut kolme tukinvetokonetta, kaksi siltaa ja huomattavan suuri määrä teräskaapelia ja muita tukkityö laitteita, jotka kuuluvat Campbell River tukkiyhtiölle. Vahinko nousten kymmeniin tuhansiin dollareihin.

Canadan vehnäsato lasketaan nousevan 375,404,000 busheliin

Ottawa. — Maanantaina julkaistussa tilastoviraston raportissa arvioidaan Canadan tämän vuotinen vehnäsato 375,404,000 busheliksi. Viime vuoden kokonaissato ollen 262,097,000 bushelia.

Kaurasadon arvioidaan nousevan yhteensä 446,337,000 busheliin, verrattuna viime vuoden 405,967,000 busheliin.

Ohrasato 94,650,000; pellavan siemeniä 8,666,100; ruista 15,802,800; heerneitä 2,983,300; sekaviljaa 30,250,00; maissia 12,475,000; potaatteja 43,545,000 cwt; ja papuja 1,085,500 bushelia.

227 murhaa tänä vuonna Chicagossa

Chicago. — Täällä on julaistu tilasto, minkä mukaan Chicagossa tämän vuoden 211 ensimäisen päivän kuluessa on toimeenpantu kokonaista 227 murhaa rikosaallon paisuessa uhkaavalle asteelle.

Viina ja huumausaineitten kauppa kukoistaa alakaupungilla ja kaupungista on tullut koko maan rikoksellisten kestikievari.

Poliisilaitokseen on kohdistettu yleistä painostusta tämän johdosta ja se on toimeenpannut useita perättäin seuranneita hyökkäyksiä alakaupungille, minkä tuloksena noin 75 tunnettua rikoksellista on vangittu. Tarkotuksena sanotaan olevan joko vangita, taikka ainakin karkottaa asukkaat rikoksien kehdosta jonnekin muualle Chicagosta.

Hindu-merimiehet kärsivät nälkää englantilaisissa laivoissa

Baltimore. (F. P.) — "Ruokaa, ruokaa" oli 20 hindu-merimiehen rukous englantilaisella laivalla "Tenburger", joka saapui tähän satamaan Calcuttasta. Kun nälkiintyneet hindut uhkasivat jättää laivan ja etsiä apua Englannin konsulilta, vangitutti kapteeni heistä kuusi ja telkeytti poliisivankilaan odottamaan kuulustelua Englannin konsulin edessä.

Merimiehistä oli vain yksi, joka osasi puhua englanninkieltä, ja hän selitti, että he olivat kuolla nälkään matkalla tänne Kaukaisesta Idästä. Jokaiselle miehelle oli annettu vain 4 unssia lihaa kahdesti viikossa, siis puoli paunaa yhteensä viikossa. Miesten palkat vaihtelevat $5:stä $7:iin kuukaudessa.

KULTARAHAT TERVEYDELLE VAHINGOLLISEMMAT KUIN PAPERIRAHAT

Pariisi. — Ranskan lääketieteellisen akatemian nimittämä komissioni ilmottaa, että kultarahat ovat terveydelle vaarallisemmat kuin paperirahat. Komissioni nimitettiin erikoisesti tutkimaan missä määrin paperirahat välittävät tauteja kuljettamalla basilleja.

Komissioni raporteerasi, että kuparirahat ovat terveellisemmät, sillä kupari tappaa sen kanssa kosketuksiin tulevat basillit.

Taloudellinen rakennetyö ja valistuksen nousu Inkerissä

Taloudellisen elämän neuvostovaltainen rakennustyö on Inkerin suomenkielisen väestön keskuudessa näinä muutamina rauhan vuosina ja varsinkin aivan viimeisinä aikoina kehittynyt nopein askelin. Tosin on talonpojan asema vielä verrattain vaikea. Ilmastosuhteetkaan eivät ole suosineet maataloutta. Vasta viimeinen vuosisato oli tyydyttävä. Mutta sekään ei voinut suurta askelta eteenpäin viedä, sillä sodan ja valkoisten rosvojoukkojen hyökkäilyjen iskemät haavat eivät olleet vähäisiä. Kovien aikojen aiheuttamaa rappeutuneisuutta ei voitu kädenkäänteessä poistaa.

Paljon on sittenkin saavutettu. Karjakanta on jo entisellään, eikä maanviljelyskään ole sanottavasti Neuvostovallan lait ovat täysin kan-Huomioon on kuitenkin otettava ettei talonpojan taloudellinen asema tsaarivallan aikana ollut tyydyttävä. Silloinkin oli maatalous takapajuista.

Rikkaimpjen kulakkitalonpoikien, maalaiskylien entisen keinotteluväen asema luonnollisesti on nyt huonompi kuin tsaarivallan aikana. Sillä niitä ei Neuvostovalta suosi. Päinvastoin. Neuvostovallan maalait säätävät, että rikkaalla ei ole suurempaa maaosuutta kuin köyhällä. Ja siksi onkin monin paikoin kylissä uusi maanjako polttavana kysymyksenä. Rikkaammat talonpojat, jotka entisinä, heille hyvinä tsaarivallan aikoina ovat pitäneet hallussaan suurempia maa-aloja kuin köyhemmät, vastustavat uutta maanjakoa. Ei köyhempi talonpoikaisto monissa kylissä vielä ole ehtinyt kehittyä niin tietoiseksi, että voisi koota voimansa yhteen ja nopeasti panna toimeksi uuden maanjaon. Väärillä uskotteluilla saavat rikkaammat vieläkin osan köyhempääkin talonpoikaistoa kannattamaan uuden maanjaon vastustamispyrkimyksiään. Ja jos he onnistuvat saamaan yhden kolmasosan asukkaista puolelleen ei uutta maanjakoa voida kylässä toimittaa. Sillä Neuvostovallan maalait edellyttävät uuden maanjaon vasta silloin kuin vähintäin kaksi kolmatta osaa kylän asukkaista sitä vaatii. jälessä siitä mitä se oli ennen sotaa. sanvaltaisia ja toisaalta pyrkivät estämään aiheetonta maanjaon uusimista, josta ei olisi talonpojalle vastaavaa hyötyä.

Viimeiset neuvostojen uusintavaalit osoittivat, että Inkerin suomalaiset talonpojat käyvät jo tietoisesti ja täysin kourin kiinni paikalliseen Neuvostovallan rakennustyöhön. He ovat tulleet vakuutetuiksi siitä, että Neuvostovalta todellakin on työläisten ja työtätekeväin talonpoikain etujen mukainen, että se on ainoa valta, joka rehellisesti valvoo kaikkien työtätekeväin etuja. Epävarmuus työläisten ja talonpoikain Neuvostovallan pysyväisyydestä on kokonaan kadonnut. Talonpoika on havainnut, että Neuvostovalta lujittuu, sen taloudellinen asema varmistuu silminnähtävästi. Kaikki epäilykset siitä, että venäläiset tai suomalaiset porvarit saisivat neuvostomaamme tai osan siitä määräysvaltansa alaiseksi, ovat lopullisesti haihtuneet. Se, ja vain se, on talonpojalle riittävänä kannustimena uuden elämän luomistyöhön.

Epäilemättä on siellä täällä maaseudulla joitakin kulakkipyrkimyksiä omaavia päässyt pujahtamaan neuvostoihin. Eiväthän sellaiset kellolla soita tarkoituksiaan etukäteen. Ja vaikkapa paikallinen köyhempi talonpoikaisto tietää sellaisia ennakolta varoa, niin köyhemmät eivät olleet tuollaisen mahdollisuuden varalle osanneet ennen vaalitaistelua varustautua. Sen sijaan tietoisesti toisten kustannuksella etulemaan pyrkivät luonnollisesti ennakolta varustautuivat, hankkivat mahdollista kannatusta, esiintyivät vaaleissa kannattajineen järjestyneenä joukkona ja osasivat hyvin hoitaa asiansa. Mutta suurta merkitystä ei tuolla voi olla. Muutamat etuilijat eivät ihmeitä saa aikaan silloin kuin Neuvostovallan lait tukevat köyhää, mutta rehellistä talonpoikaa. Ja jos ne jotain huomattavampaa yrittävät, niin seuraavissa vaaleissa köyhän talonpoikaiston enemmistö epäilemättä heittää sellaiset yli laidan.

Neuvostovalta on jo päässyt tilanteeseen, jolloin se voi tuntuvasti helpottaa talonpojan verokuormaa. Viime vuoteen verraten on talonpojan maatalousvero tänä vuonna jo enemmän kuin neljännellä osalla pienentynyt. Sitäpaitsi pystyy Neuvostovalta kaikin puolin tukemaan talonpoikaa paljon tuntuvammin kuin ennen. Se myöntää talonpojalle yhä enemmän ja enemmän luottoa, ja entistä helpommilla ehdoilla. Siten saa talonpoika mahdollisuuden taloutensa nopeampaan nostattamiseen.

Vähitellen mutta varmasti lujittuu kooperatiivitoiminta maaseudullakin. Kauppakulakit lykätään sivuun yhdessä kylässä toisensa jälkeen. Oman järjestönsä välityksellä pääsee talonpoika yhä välittömämpiin suhteisiin teollisuuden ja kaupunkien kanssa. Ja se tuottaa talonpojalle ennen pitkää varsin tuntuvaa helpotusta.

Neuvostovallan teollisuus nousee joka päivä. Ja se puolestaan antaa valtavan sysäyksen maatalouden nousulle. Tämä on erittäin tärkeä Inkerin suomalaiselle talonpojalle, jonka asuma-alue on Leningradin lähimmässä ympäristössä. Sillä jo nykyään on kouraantuntuvasti havaittavissa, että karjanhoidon taloudellinen kannattavaisuus riippuu kiinteästi siitä, kykeneekö Leningradin väestö kuluttamaan kaiken sen maidon, mitä lähin ympäristö jo työntää markkinoille. Ja vain teollisuuden kasvaminen, teollisuustyöläisten luvun lakkaamaton lisääntyminen Leningradissa on takeena talonpojan tuotteiden menekille ja niiden hintojen pysymiselle korkeammalla tasolla. Näin on suomalaiselle talonpojalle jo käynyt selville kuinka tärkeää maataloudelle on teollisuuden nousu, kuinka työtätekevän talonpojan ja teollisuustyöläisen edut ovat yhteisiä, eivätkä toisilleen vastakkaisia.

Karjanhoito ja maanviljelys on Inkerissä vielä alkuperäisellä tasolla. Karja on jalostamatonta. Sen ruokinta ja hoito ei vastaa nykyajan vaatimuksia. Ja siksi sen tuotanto lukumäärään nähden on verrattain alhainen, sen vuoksi se palkitsee hoitajansa huonosti. Inkeriläinen talonpoika ei tuotteillaan voi vielä kilpailla maailman markkinoilla. Ja sitä tärkeämpää sille on, että sen lähin markkinapaikka — Leningrad — kykenee kaiken kuluttamaan. Mutta sikäli kuin talonpojan tietoisuus ja yhteistoiminta kohoaa, sikäli nousee maatalouden ja karjanhoidon tuotanto ja inkeriläinen talonpoika kykenee tuottamaan halvemmalla ja samalla itse nauttimaan suurempia mukavuuksia kuin koskaan ennen. Ja tähän suuntaan on kehitys nyt kulkemassa — hitaammin kuin toivoisimme, mutta kuitenkin varmoin askelin.

Valistuksen kohoaminen on taloudellisen nousun edellytyksenä. Se on maatalouden nousussa yhtä tärkeä tekijä kuin teollisuudessakin. Vasta silloin kuin vanhat tietämättömyyden aiheuttamat ennakkoluulot katoavat, alkaa talonpoika luottaa itseensä ja pyrkii käyttämään hyväkseen kaikkia uudemman ajan menettelytapoja. Ennakkoluulot yhteistyön mahdollisuuteen ja sen tuottamiin etuihin nähden haihtuvat, opitaan käyttämään uuden ajan tuotantomenetelmiä ja poistamaan kaikki loiseläjät työtätekeväin hartioilta. Vasta silloin voidaan todenteolla luoda ja vakiinnuttaa työläisten ja työtätekeväin talonpoikain oma valta ja rakentaa sosialistista yhteiskuntaa. Sillä mahtikäskyillä ja lainlaadintatoimenpiteillä ei sitä milloinkaan voida toteuttaa käytännöllisessä elämässä. Viime mainituilla voidaan luoda sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen edellytykset, kuten Neuvostovallassa on alunpitäen tehty, mutta käytännöllinen rakennustyö menestyy vain sikäli kuin tietoisuus laajojen joukkojen keskuudessa kohoaa vastaavalle tasolle.

Ja tietoisuuden nousu sekä opinhalu on suomalaisen talonpoikaiston keskuudessa kasvanut varsin huomattavasti. Valistustyölaitoksia toimii Leningradin läänin suomenkielisen väestön keskuudessa nykyään: lukutupia 59, punanurkkia 67, lukutaidottomuuden lopettamisasemia 29 ja klubeja 2, lukuunottamatta Leningradin kaupungissa toimivia laitoksia. Viimeisen vuoden kuluessa on sen nousu ollut suorastaan valtava. Eivät ainoastaan nuoret, mutta myöskin vanhat harmaapäät talonpojat käyvät eturivissä. Sitä osoittaa osaltaan suomenkielisen "Vapaus"-lehden levikin ja sen maalaiskirjeenvaihtajain nopea kasvaminen sekä suomenkielisen kirjallisuuden lisääntyvä kysyntä.

Äskettäin pidetyssä "Vapauden" kirjeenvaihtajain konferenssissa saattoi olla mukana vain pieni osa kirjeenvaihtajia. Mutta niiden joukossa havaittiin paitsi nuoria talonpoikia ja maaseudun opettajiston edustajia, myöskin vanhoja, harmaapäisiä talonpoikia, jotka suurella mielenkiinnolla ottivat osaa ja jotka ovat ennen konferenssia olleet ahkerimpia uranuurtajia uuden elämän nostattamistyössä, valaisseet kirjoituksillaan maaseudun oloja ja elämää. Selvästi saattoi huovaita millä tarmolla ja yhteisymmärryksellä pyritään kohottamaan yleistä tietoisuustasoa, kokoamaan rakennusaineita yhteisen työläistalonpoikaisvallan, rakentamiseksi. Ja kaikkialla, missä Inkerin suomalainen talonpoika on ehtinyt alottamaan omintakeisen valistustyönsä, on se yhä enemmän innostunut sen jatkamiseen. Jokainen saavutus, jokainen uusi tiedon muru lisää innostusta, poistaa haitallisia ennakkoluuloja, kiihoittaa uusiin ponnistuksiin ja luo horjumatonta kalliopohjaa taloudellisen aseman nousulle.

Suomalaisen talonpoikaiston enemmistö on jo päässyt selville vesille. Neuvostovalta on käynyt sille rakkaaksi, eikä se hellitä työtänsä kunnes päämäärä on saavutettu. Tuloksia on jo nähtävässä. Ja se kannustaa jatkuviin ponnistuksiin. Ennen pitkää on Rajajoen tämänpuoleinen suomalainen talonpoika jättänyt lahtarivallan kahleissa taistelevat suomenpuoleiset talonpojat kauaksi jälkeensä niin taloudellisessa kuin henkisessä kehityksessä. Neuvostovallan talonpoika on vapaa, se on oman onnensa seppä. Suomen lahtarivallan alainen talonpoika sitävastoin on vielä riistävän kapitalismin orja.

K. M. Evä.

Neuvosto-Venäjän parjaaminen kohtaa vaikeuksia

Englannin työväenliikkeen sosialidemokraattinen äänenkannattaja, Daily Herlad, paljastaa joukon kuvaavia yksityiskohtia Englannissa oleskelevain venäläisten valkokuhnurien puuhista haitatakseen Englannin ja Neuvosto-Venäjän työläisten niin suurisuuntaisesti alkamaa taistelua maailman työläisten yhdistämiseksi. Lehti näet kirjoittaa:

Joukko ulkomaalaisia agitaattoreja, joiden oleskelua Englannissa ei ainoastaan sisäministeri suosi, vaan lausutaan heidät tervetulleiksi korkeimmissakin piireissä, näyttää valmistavan hyökkäystä ammattiyhdistyskongressia vastaan.

Ryhmä on tietysti Venäjän valkoisia, jotka kuluttavat aikansa vehkeilyissä, tanssiaisissa ja kerjuumyyjäisissä, ja joiden nykyhetken huolena on ammattiyhdistyskongressin raportti Venäjästä. He ovat ikävystyneitä sen johdosta, että lehdistön lausunnot raportista olivat niin täysin köyhiä, ja he valmistelevat itse — voimallisella, aristokraattisella tavalla tietysti — vastausta. Tämä ilmenee salaisesta kiertokirjeestä, joka on joutunut harhateille, ja missä Lontoossa oleskelevat vastavallankumoukselliset pyytävät pariisilaisten toveriensa yhteistoimintaa. Tämä kiertokirje on huvittava, täynnä valkoisten keskeisiä tunnustuksia, joita ei koskaan tehtäisi julkisuudessa. "Daily Herald" lainaa joitakin niistä:

"Meidän on tunnustettava, että vastauksen laatiminen on varsin vaikea homma. Työhön on ryhdyttävä suurella huolellisuudella ja varovaisuudella ja on se lisäksi suoritettava tähän asti käyttämättömillä metoodeilla. — Niin epämiellyttävää kuin se meille onkin, on meidän vastauksessamme luovuttava monista meille mieluisista illusioneista, jotka eivät aina ole vastanneet asioiden todellista tilaa, ja katsoa asioita sellaisina kuin ne todellisuudessa ovat sekä luopua kaikista ennusteluista, joita meidän talousteteilijämme niin usein ovat tehneet."

Vanhat metoodit on hyljättävä sen vuoksi, että ne ovat niin surkeasti epäonnistuneet, huomauttaa "Daily Herald" lainaten edelleen, kunka kiertokirjeen lähettäjät tunnustavat, että neuvostomaan kulkulaitoksen romahdusennustuksista huolimatta liikenne on yhtäkaikki käynnissä, niin että katastrofiennustuksista huolimatta "ei tulluttkaan mitään romahdusta pettymykseksi meille, mutta bolshevikkien tyydytykseksi."

Kiertokirjeessä todetaan edelleen, että bolshevikit "pitävät voimakkaasti valtaa käsissään" ja että pian on kulunut kahdeksan vuotta siitä kun neuvostohallitus astui valtaan ja että se kaiken kukkuraksi vielä kehittää teollisuuttaankin j.n.e. "On varsin tärkeätä" sanotaan kiertokirjeessä, "että otetaan huomioon nämä muutokset olosuhteissa, niin ettei tehdä mitään erehdystä."

Näin lontoolaiset valkopakolaiset, ja nyt pyytänyt he Pariisissa oleskelevilta tovereiltaan ainehistoa — ja varoja — vaikean työnsä suorittamiseksi. On valittu komitea laatimaan vastakirjoitusta raportin johdosta, ja tähän komiteaan lukeutuu, tyypillistä kylläkin, ei ainoastaan venäläisiä vastavallankumouksellisia, vaan myös englantilaisten porvarislehtien valtuutettuja. Lisäksi on ryhdytty neuvotteluihin kahden suuren kustannustoimiston kanssa.

"Daily Herald" sanoo innolla odottavansa mainittua kirjoitusta, josta varmasti tulee "yhtä kiintoinen kuin huvittava".

Näin "Daily Herald". Vahinko vain, että vastauskirjoituksen täytyy olla niin aristokraattisen, muussa tapauksessahan olisi ollut mitä luonnollisinta, että pamfletin toimituskuntaan olisi kutsuttu myös mannermaan sos.-dem. toimittajia. Mutta näiden työksi jätettänee valkoryssäin nerontuotteen lainaaminen lehtiensä palstoilla.

Georg Branting neuvostovaltaliiton oloista

Brangtin nuorempi on "Social-Demokratenissa" kuvaillut äskentekemäällään matkalla Neuvosto-Venäjällä saamiaan vaikutuksia ja osottaa hän kirjoituksessaan, kuinka neuvostovaltaliitto "on onnistunut vakauttaa rahakantansa... kaikesta ulkomaisesta luottosaarrosta huolimatta, ilman avustusta Amerikasta, koskematta vakavammalla tavalla 8-tunnin työaikaan taikka laskematta reaalipalkkoja." Asianajaja Branting tekee tällaisen yhteenveden uudesta rakennustyöstä, mitä paraikaa suoritetaan työväenmaassa:

"Mikäli tällainen valtiososialistinen järjestelmä pysyy voimassa, ja sitä todistaa useimmat seikat, sikäli on Venäjän valtio joka tapauksessa muutaman vuosikymmenen kuluttua kehittyvä suunnattomaksi mahdiksi — tämä sanottuna ilman ihailua taikka pelkoa, arvostelematta seikkaa miltään näkökannalta. Tämän valtion johtajat tulevat vähitellen keskittämään suunnattoman taloudellisen toimintakyvyn, johtajat, joiden rauhanorganisatsioni muistuttaa suuresti länsimaisten valtain sotatalousmuotoa. Ajateltakoonpa hallitusta valtiossa, joka tosiasiassa omistaa kaiken luonnon rikkaasti varustamalla, maailmansodan käsittävällä alueella; jota ei rasita mitkään ulkomaiset obligationit; jolla, sanottakoon mitä tahansa demokratiasta, on takanaan 120 miljoonaan nouseva työläis- ja talonpoikaisväestö — joka ihmisjoukko pitää huolen sekä tuottamisesta että kuluttamisesta —; otettakoonpa huomoon, että tämän hallituksen koko politiikkana ja aatteena on johdonmukaisesti pitää käsissään ja laajentaa taloudellista itsevaltiuttaan — Venäjän osuustoimintakin on keskitetty toisella tapaa kuin länsimainen — sellaisesta hallinnasta on vähitellen mikäli se ylipäänsä pysyy voimassa, tuleva aivan uusi, laskuihin otettava tekijä maailman taloudellisessa elämässä. Uskon sen vuoksi mahdollisuuteen, että Venäjän systeemi voi muodostua erittäin tosiasialliseksi, elinkelpoiseksi kilpailijaksi muutoin maailmaa käsittäväin yksityiskapitalististen systeemien rinnalla."

Kuten tunnettua, lukeutuu Branting sosialidemokratian oikeistoon, joten on syytä verrata hänen vaikutuksiaan niiden epärehellisten nalkuttajain saamiin "vaikutelmiin", jotka eivät edes ole koskaan käyneet Venäjällä, mutta jotka maksua vastaan ottavat parjatakseen sitä saamansa käskyjen mukaan.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken Lorne Farmari Yhdistyksen kokoukset ensimäinen sunnuntai kuussa Beaver Laken Haalilla, alkaen kello 1 päivällä. Kirjevaihtoosote: Beaver L. L. F. Yhd. Nairn Centre, Box 60, Ont.

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön sihteerin osoite on: A. Hautamäki, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen K. P. Suomalaisen osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai kello 2 päivällä.— Kirjeenvaihto-osote P. O. Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

K.P.S.J. Coteau Hillin osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Sawyer, P. O., Sask., Canada.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihtoosote 211 Robertson St.

Finlandin K. P. S. os. työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvahto-osote: K.P.S. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Fort Francesin Kommunistipuolueen suomalaisen kielijärjestön osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Emil Soderholm, Fort Frances, Box 804, Ont., Can.

K. P. S. J. 2:sen piirin Piiritoimikunnan sihteerin osote on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Larder Lake C. K. P. Suomalaisen osaston osote on: Box 10, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Long Laken K.P.S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: Wm. Marttinen, Box 237 Copper Cliff, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto.osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

K. P. S. J. Nummolan osaston osote on Box 29, Shaunavan, Sask.

Nummolan osaston osote on: C. K. P. S. J. osasto, Box 29, Shaunavon, Sask.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

K. P. S. J. North Branchin osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur, Ont.

C. K. P. S. J. Pottsvillen osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j.pp. Osote: C. K. P. S. J. Pottsvillen osasto, Porcupine, Ont.

Pohjois-Ontarion piiritoimikunnan sihteerin osote on: Box 297, Timmins, Ont.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla, omalla talolla 316 Bay St., sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan kokous on joka kuukauden ensimäinen tiistai P. Arthurin haalissa, 316 Bay St., kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on samaan paikkaan.

Rosegroven suom. K. P. osaston kokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 1 j. pp. Kirjevaihto-osote: Hilja Hiltunen, Rosegrove, P. O. Ont.

Sault Ste. Marien K. P. S. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukshet toisina alkaen kello 8 i. p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan osasto, osote: Sointula, B. C. Työkokoukset kuukauden 1 ja 3 sunnuntai kello 1. Ohjelmakokoukset samoina päivinä kello 3 i.p.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

CANADASTA SUOMEEN
OSLON TAI KÖÖPENHAMINAN KAUTTA

Yhä lisääntyvän kannatuksen johdosta mikä meidän canadalaisen reittimme osaksi on tullut on yhtiö lisännyt seuraavan matkavuoron **Halifaxista suoraan Skandinaaviaan.**

Purjehdukset Halifaxista, N. S.
S. S. HELLIG OLAV, Joulukuun 5 p.
ALENNETUT KOLMANNEN LUOKAN edestakaisten matkain hinnat

Säästäkää $45.50 ja ostakaa edestakainen piletti Turkuun Hankoon, Helsinkiin tai Maarianhaminaan **$183.00.**
Erinomaiset mukavuudet kolmannessa luokassa. Hyttejä 2 ja 4 hengelle. Varatkaa hyttipaikka paikalliselta asiamieheltä niin aikaisin kuin mahdollista.
CANADASSA MAKSETTUJA PILETTEJÄ matkustusta varten Suomesta myydään kaikkialle Canadaan.
Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää paikallisen asiamiehen puoleen tai kirjoittakaa yhtiön Canadan Pääkonttoriin:

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
461 Main St. Winnipeg.Can. 51 Upper Water St., Halifax, Can.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICH J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

TEHKÄÄ NYT SUOMI-MATKANNE
RUOTSIN—AMERIKAN LINJA
Halifaxista Suomeen (Göteborgin kautta) 8—9 vuorokaudessa.

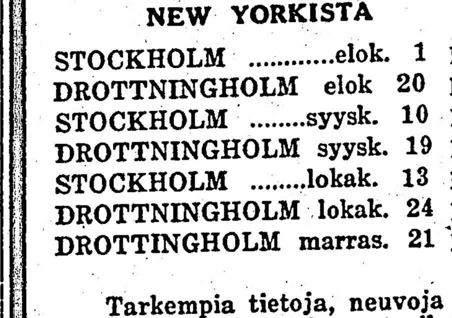

TURISTIMATKAT HALVAT
KOLMANNESSA LUOKASSA
Suomeen ja takaisin Canadaan maksavat nyt edestakaisin yhteensä vain 186 dollaria, siis
Vain 93 Dollaria
yhtä ylikulkua kohti
Toisessa luokassa maksaa kumpikin matka $166 ja cabin luokassa $170.
Matka alkaa ja päättyy linjan omilla laivoilla. Ei mitään tulli- tai passitarkastuksia eikä mitään muita viivytyksiä Ruotsissa.
Tilatkaa hyttipaikat nyt.

NEW YORKISTA
STOCKHOLM ....elok. 1 p.
DROTTNINGHOLM elok 20 p.
STOCKHOLM ....syysk. 10 p.
DROTTNINGHOLM syysk. 19 p.
STOCKHOLM ....lokak. 13 p.
DROTTNINGHOLM lokak. 24 p.
DROTTINGHOLM marras. 21 p.

Tarkempia tietoja, neuvoja ja piletit saadaan lähimmältä paikallisasiamieheltä tai osotteella

SWEDISH AMERICAN LINE
518 St. Catherine Street, West, Montreal, Que.
470 Main St., Winnipeg, Man.
71 Upper St., Halifax, N.S. 73 Monroe St., Detroit, Mich. 6th floor.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Vanha, tunnettu ERKKILÄN LIIKE
Omistajat: ERKKILÄ & MILTON
130 Cumberland Street S., Port Arthur, Ontario.
(Bay kadun kulmauksessa)
— Suosittelee —
MIESTEN JA POIKASTEN VAATETUSTAVARAKAUPPAA
joka on hiljan avattu aivan uusine tavaroineen ja ehdottomasti helpoimmilla hinnoilla, tavaran laatuun nähden paikkakunnalla.
Yksi ja sama hinta kaikille. — Ja. —
CANADIAN NORTHERN HOTELLIA
rauhallisine ja puhtaine huoneineen.
— sekä —
KAHVILA-, VIRVOKE- JA TUPAKKAMYYMÄLÄÄ.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ia metsätyöläisten järjestöör

K. S. J:n Toronton Osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

Can. Työläisp. Vancouverin suomal. osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs keskiviikko 7.30 j.pp. 2605 Pender St. E.

K. P. S. J. Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:mas sunnuntai klo 2 j.pp. Postiosote: Quartz, Ont.

K. P. S. J. Websters Cornersin osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuukaudessa kello 7.30 llalla. Kirjevaihto-osote on K. Kukkola Websters Corners, B. C.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön Keskusviraston ja Näyttämöliiton osote on: Finnish Federation 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan
toimisto osotteet ovat:
Ontarion piirin sihteeri Henry Kohmala, 121 Huron St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.
Kalle Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.
V. Valo, P. O. Box 421, Timmins Ont.
Työläiset: Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

VOIDAAN TILATA SEURAAVIA KIRJOJA:

Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. $5.50
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen ...... .60
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Autokirja, oppikirja autoajureille ja korjaajille, kirj. Y. Weilin 2.00
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid. 1.00
Auringon poika, kiihkeästi kirjotettu romaani, kirj. Jack London .... .85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. ...... .55
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne 1.25
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid. 1.00

Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. ...... .50

Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. ...... .50
Englanninkielen Alkeiskirja, kirj. Hanna Andersin, sid. 1.25
Etelämeren Auringon Alla, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva 1.75
Englanninkielen Oppikirja ja Kielioppi, kirj. W. Oksanen, sid. 2.00

Hedelmien ja Marjanviljelys, kirj. B. W. Heikel, sid. 1.25

Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid. ...... .15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. 2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75
Ihminen ei elä sinoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen ...... .10

Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25

Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila.... 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. 1.00
Kasviskeittokirja, nid. ...... .30
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid. 2.10
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 1.25
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Kolme Muskettisoturia, historiall. romaani, kirj. Alex Dumas, nid. 1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. ...... .75
Kymmenen sokeaa johtajaa, kirj. Arthur M. Levis ...... .70
Kuun Laakso, romaani elämästä, kirj. Jack London, sid. 2.00
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid. 1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid. 6.00
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid. ...... .50
Kotunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, sid. 1.00
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid. ...... .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero 1.50
Kanojen hoito, kirj. Matti Järvi ...... .75
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid. 2.00

Lumikenttien lytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid. 1.25
Lastenkirja, lukukirja kouluihin ja kotiin, sid. 1.15
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. ...... .50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid. ...... .85
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz ...... .35

Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. 1.75
Mansaaren Tyttö, sotaromaani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00
Mardin Eden, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. 1.50
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. ...... .50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. ...... .50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid. ...... .50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid. ...... .50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25

Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. 1.00
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid. 1.00
Naisvoimistelu, kuvitettu opas, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Nainen ja Aviolitto, hyvä terveysoppilinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid. 1.50
Naamioimiskoulu, opas maskeerauksessa näyttämöillä, kirj. S. Juurioja, nid. ...... .75
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. ...... .70

Peloponnesolais sota, kirj. Emel Hardh 1.85
Palkkatyö ja Pääoma, kirj. Karl Marx ...... .25
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid. 1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. 1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid. ...... .25
Pariisin Notre Dame, romaani, kirj. Victor Hugo, nid. ...... .75
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. ...... .50
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari ...... .30
Pienet Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka ...... .25

Rikosromaani Washingtonista, kirj. E. S., nid. ...... .15
Ranskan Kansalaissota, kirj. Karl Marx, nid. ...... .35
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen 1.25

Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. ...... .40
Seikkailuja Tibetissä, tutkimusmatkakertomus, kirj. Swen Hedin, sid. 1.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid. 2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. ...... .75
Sosialidemokratia ja Sosialismi, kirj. K. W. Silverberg, nid. ...... .30
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid. 1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. ...... .75

Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid. ...... .50
Teollisuusunionismi Amerikassa, hyvä vihkonen ...... .15
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot, nid. 1.00
Tähtitiede, kirj. Simon Newcomb, sid. 1.50
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. ...... .50
Työväen Urheilulehden sidottuja vuosikertoja 1921, 22 ja 23 ...... 2.50
Terrorismi ja Kommunismi, kirj. Leon Trotsky, nid. ...... .50
Tuhlaajapoika, maailmankirjallisuus romani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00

Uusi Lääketiede, kirj. Louis Kuhne 2.25

Voimisteluohjelmia I, kirj. Arvo Vartia, nid. 1.00
Voimisteluohjelmia II, kirj. Arvo Vartia, nid. 1.00
Vaimo, jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Valkoinen Profetta, romani engl. siirtomaapolitikasta, kirj. Hall Caine, sid. 2.50
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid. 1.00

Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid. 1.75
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. ...... .50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00. Kirjekuoria, kirjotuspaperia y.m. rihkamaa niinikään on saatavissa.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Leichnerin kasvomaaleja, 8 lajia yhdessä, hinta $2.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta 1.00
Partaliimaa ...... .75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym. ...... .75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää ...... .50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä ...... .40
Nenäkittiä ...... .40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria ...... .75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi ...... .75

Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69, SUDBURY, ONT.

Toronton uutisia

Puoluejäsenten yleinen kokous pidettiin perjantaina heinäk 31 p. Kokouksessa neuvoteltiin toimenpiteistä tuleviin vaaleihin osanotossa ja koska L. R. P. A. (Työläisten Poliittinen edustusyhdistys) oli päättänyt että asetetaan vain yksi ehdokas, niin kommunistiset edustajat velvoitettiin seisomaan sillä kannalla että taistelu tulee keskitetyksi siinä vaalipiirissä, johon liberaalit asettavat hallituksen työministeri Murdockin ehdokkaakseen, paljastaen hänet perinpohjaisesti, taistellen vastaan omalla työväenehdokkaalla. Tuleeko työväenehdokas valittua on toistarvoista, propagandatyö on tärkein.

Kaupungin keskuskomitean manifesti lentolehtisen muodossa ja toimenpiteet sotavastaisen viikon ohjelmaan nähden, hyväksyttiin.

Tov. Moriarty raporteerasi Kominternin laajennetun toimeenpanevan komitean kokouksesta lyhkäisesti mainittuna seuraavaa: Keskeisimpänä käsittelyssä ollen kapitalismin vakiintumisen laajuus ja vaikutus maailman vallankumouksen nopeuteen ja Kominternin puolueisiin. Tov. Sinovjevin avauspuhe käsitellen pääasiassa sodan jälkeisen tilanteen kehitystä, kansainvälisiä virtauksia, jotka antoivat oletuksen että kapitalismin oli propleeminsa ratkaissut voitiin pitää vain väliaikaisina.

Vallankumouksellisten mahdollisuuksien siirtyminen lännestä itään, työväen taloudellisen liikkeen yhtenäisyys, ja bolsheviseeraaminen olivat Internationalen ratkaistavana. Komissioneista olivat Tshekko-Slovakian ja Amerikan tärkeimmät, mutta tyydyttävä yhtenäisyys ilmeni johtopäätöksiin nähden. Siirtomaakomissioni käsitteli pääasiassa vähemmän kehittyneitä kapitalistisia holhouspiirejä. Canadan komissioni asetti tinkimättömäksi, että tärkein poliittinen kysymyksemme tulee olla Canadan itsenäisyys. Huolimatta amerikalaistumisesta, brittiläinen imperialismi on meidän päävihollisemme. Meidän on vaadittava British North America lain peruuttamista. Tulee yleensä enemmän tarkata poliittista asemaa. Meidän on tultava bolshevistiseksi puolueeksi marxilais-leninistisessä ymmärryksessä. Unioiden valistusliitolle on annettava enemmän huomiota ja jäsenistö aktiiviseksi taloudellisen toiminnan alalla. Puolueen uudellen järjestämiseen on heti ryhdyttävä. Kielijärjestöjen toimikunnat saavat jäädä propagandakomiteoiksi mutta kielijärjestöt lakkautettava. Puolueen äänenkannattajan ylläpito koko jäsenistön velvollisuus. Puoluejohdon hätäpäätös väittäen ettei trotskylaisuutta ollut olemassa oli virhe. Trotskylaisuus oli todellisuus ja osottautui, että sen ympärille keskittäytyi tovereita, jotka pyrkivät puoskaroimaan Kominternin suuntaviivoja. Trotskyn teollisuussuunnitelmassa Venäjällä unhotettiin talonpojat, jotavastoin proletariaatin ja talonpoikain liittosuhteiden pohja osottautui oikeaksi. Parvus-Trotskyn permamentti vallankumouksen teoria sisältää tämän ristiriidan alusta loppuun. Kysymystä ei voinut ratkaista tunne seikkojen pohjalla sillä perustana oli vallankumous ja se tuli suojata ystäviltä ja sen vihollisilta.

Maanviljelijöihin nähden puoluetoiminnalle on meidän annettava enemmän käytännöllistä homiota jotavastoin komissioni väitti Farmer-Labor puolueen tunnuslauseen ajamisessa puolueemme taholta menneen jo liian pitkälle. Tulevan konventsionin on päätettävä ratkaisevasti.

Kansainvälisissä puolueissa puuttui vielä teoreettista varmuutta ja uutta vallankumokusellista aaltoa varten on jäsenistömme perinpohjin kouluutettava marxilais-leninistisessä hengessä. Lenin yliopistoon 18 kuukauden kursseille puolueemme voi lähettää yhden oppilaan. Kielijärjestöjen taholta mahdollisen toverin lähettäminen sillä ymmärryksellä että he maksavat matkakulut, voidaan ottaa esille Koko kysymys tulee konventsionille.

"Koiratappelukin saa katsojia"

Pikku ryhmä raivaajalaisia yrittävät saada sos.dem. toimintaa paikkokunnalle. Auktoriteetiksi on taas päässyt entinen O. B. U:n aikoina "auktoriteetiksi" itseään nimittävä, jonka uhkaukseen, jättää keskustelukokouksissa käynti pari vuotta sitten jäähyväiseksi uudisti eräs "vanhanmaan poika" vanhan maan pastorille maaukon vastauksen; "tuotahan me olemme jo odottaneetkin". Tonssit oli heillä järjestetty erääseen pikku haaliin Spodina avenuella v.k. 29 p. iltana. Kun haaliakkunat olivat ilman uutimia, niin kokoontui kaikenkielistä väkeä kadulle ja akkunasta katselivat veljien touhua ja tyttöjä, jotka tulivat lähemmäksi, kehottaen aivan tuntemattomia miehiä menemään sisälle, sanoen: "kyllä me maksamme."

Kommunisteille tuomittu sakkoa ja kulut

Pacific ja Dundas katujen kulmassa v.k. 26 p. katukokouksessa puhujina vangitut kommunistit Tim Buck, A. Jackson, S. Smith ja H. Murphy olivat t.k. 4 p. poliisioikeudessa vastaamassa tekaistuun syytökseen katuliikenteen tukkimisesta. Kommunistien ei sallittu omalta puoleltaan esittää todistajia, jotavastoin poliisit olivat raahanneet joukon juutalaisia kamasaksoja syytteensä tueksi todistamaan. Tuomio oli $25.00 sakkoa ja kulut jokaiselle syytetylle tai kymmenen päivää vankeutta. Koko jutun tarkotuksena oli estää Kom.puolueen sotavastaisen viikon katukokouksien ohjelman toteuttaminen ja tässä ymmärryksessä vangitsivat poliisit vielä myöhemmin samalla paikalla tov. Brucen ennen kuin hän ehti päästä puheen alkuunkaan, mutta kun samana iltana aivan viereisillä yksityisen omistamalla tontilla järjestetyssä tilaisuudessa oli puolueemme puhujilla satoja kuulijoita, niin katsoivat edullisemmaksi hänet vapauttaa, peruuttaen syytöksen. Tämän viikon ajalla onkin joka ilta ollut katukokouksia ja edelleen jatkuu niiden pitäminen kaupungin eri osissa. Osanotto on ollut ihmeteltävän runsas

Työläiset haluavat tietää toisen puolen imperialistisesta vehkeilyistä, koska kenttämarsalkka Haig kävi esittämässä yhden puolen ja kehottamassa sotilaita tiivistämään rivinsä British Empire suojelusliiton kautta taisteluvalmiuteen. Kommunistinen puolue ainoana imperialististen sotien vastustajana on tehnyt vaikuttavaa työtä ja sen työn provoseerausyritykset ovat epäonnistuneina langenneet imperialistien pieniin juoksupoikiin takaisin. — Topi Poju.

Sault Ste. Marien uutisia

Referaatti K. S. osaston työkokouksesta elok. 2 päivältä:

Valittiin Elvi Koski agitatsionikomiteaan eronneen tilalle.

Uusia jäseniä hyväksyttiin Katri Savolainen täydellä toveriluotolla sekä Hilda ja Kalle Heino. Tervetuloa joukkoomme toverit.

Emelia Tuominen palautti Vermilion Riverin osaston keräyslistän tov. Erkki Penttisen hyväksi, summa $4.00.

Velvotettiin agitatsionikomitea panemaan alulle K.-O. piirin syysjuhlat jotka vietetään Soossa syyskuulla.

Tulossa on — näytösiltamia nimittäin — sillä lauantaina t.k. 15 p. esitetään näyttämöltämme hauska huvinäytelmä 3:ssa näytöksessä nimeltä "Politiikan pyörteissä". Lähemmin paikallisesti.

Työolot ovat edelleenkin hiljaisia täällä Soossa, kaupungissa ei ole juuri mitään suurempaa tiedossa ja metsäkämpille ei ole kuulemma vielä kiirettä.

Paikallisesta työtoimistosta on aina joitain miehiä "pestattu" johonkin kämpille, kaivoksille ja farmeille, vaan pyrkijöitä on paljon yli sen määrän mitä tarvitaan. Teräshelvetistä ei ole sen parempaa tietoa kun ennenkään vaikka monet, jotka eivät siellä ole olleet, puhuvat että se muka alkaisi käyntiin tänä kesänä, vaan hyvin uskottavaa on, että ei sitä tehdasta suuremmasti käyntiin panna tänä vuonna.

Sault Regiment niminen paikallinen sotaväen rykmentti, joka on koottu täältä Soosta olevista nuorukaisista, harjottelee edelleenkin ja on sillä kuulemma oma soittokunta sekä kiväärijaosto y.m. Sanottu rykmentti on vapaehtoinen ja pitäisi siinä olla tuossa pari sataa henkeä enimmäkseen nuoria poikia, 18—25 ikäisiä. Rykmentin tarkotus selitetään olevan suojella isänmaata ulkonaista sekä sisäistä vihollista vastaan, sekä nostaa innostusta ympäristössä heidän tarkotukselleen. Siis tavallaan varustelua maailman tulevia tapahtumia varten. Onhan jokaisessa kapitalistisessa maassa omat "suojelus" varustelunsa, niin miksei yhtä hyvin Canadassa. Vaikka alku onkin hyvin pieni, ja näyttää hyvin rauhalliselta, on sen takana suurempi tarkotus kun mitä noin pintapuolisesti katsoen luulisi.

Sisäinen vihollinen kapitalistiselle hallitukselle on tietysti heräävä työväestö ja ulkonainen vihollinen on se, kun joudutaan puolustamaan riistoetuja toisia porvarillisia valtioita vastaan, sekä hankkiessa uusia siirtomaita ja entisistä kinastellessa syntyy toinen teurastus vielä kamalampi kuin oli 1914—1918, ja tätä varten juuri jokaisen maan hallitus varustautuu. Onko työväestö ollenkaan varustelemassa itseään, että se voisi estää moiset teurastukset taikka ottaa tilaisuudesta vaarin ja käyttää sitä hyväkseen ja kääntää aseensa kapitalistista luokkaa vastaan muuttaen imperialistisen sodan luokkasodaksi maailman porvaristoa vastaan.

Huono aika näyttää saavan kaupunkimme liikemiehetkin sekä heidän järjestönsä liikkeelle kaikenlaisten himhamppu temppujen järjestämiseksi. On niin sanottuja "dollarin päiviä" joka toinen viikko, sekä kaikenlaisia katutanssiparaadeja ja ilveilyjä, jotka ovat kaikki järjestetty vain sen vuoksi, että saadaan työläiset unohtamaan jonkun verran, että onkaan huono työaikaa. Nimellisesti on tietysti niillä joku tarkotus. Vaan todellinen tarkotus on työläisten pimittäminen etteivät niin huomaisi millaisessa asemassa ovat. — S. P.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ......$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ......50c ja $1.00
Selkäplaastaria ...... .35
Rintaplaastaria ...... .50
Munuaisplaastaria ...... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta ...... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamfferttiviinaa, hinta .... .50
Kamfferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta ...... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria ...... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia ...... .50
Nervin tippoja ...... .50
Parranajosaippuoita ...... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä ...... .50
Puunöljyä ...... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ......50c ja $.100
Prinssintippoja ...... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia ...... .50
Silmävettä ...... .60
Silmäsalvaa ...... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa no' International Bottling Worksilta.

—— Phone 2003 North. ——

International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS

—— Valmistaa ——

parhaat pehmeät juomat Fort Williamin ja Port Arthurin piirissä

Kaikki tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella. Tilatkaa koetteeksi. Takaamme että olette tyytyväinen. Osote

TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 Minnesota St. — Puhelin South 2100. — Fort William, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Eri paikkakunnilta

INTOLA, ONT.

Osaston kokouksessa 2 p. t.k. valittiin edustajaksi piirikokoukseen E. Ollikkala. Luettiin alustuksia, joiden suhteen evästettiin edustajaa.

Järjestön sihteeriehdokkaaksi asetettiin A. T. Hill.

The Workerin avustamiseksi päätettiin pitää iltamat haalillamme 22 p. t.k. joiden järjestäminen jätettiin agitatsionikomitean huoleksi.

Toimintakomitean valinta, puutavaratyöläisten järjestämiseksi, samoin kuin iltamien pito saman järjestön hyväksi siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Vahinko vaan että niin pieni osa osastomme jäsenistöstä otti osaa niinkin tärkeään kokoukseen. Se oli pienin mitä olen vielä nähnyt. Kiireellinen heinäntekoaika oli tietysti tähän syynä. Mutta kun kokous oli siirretty illaksi, ei olisi luullut kiireiden vaikuttavan, sillä eihän pimeässä voi mitään tehdä. Näin edustajakokousten edellä pitäisi jäsenistön olla lausumassa mielipiteensä asioista.

Iltamia on osastomme erikomiteain toimesta järjestetty tuon tuostakin, milloin paremmalla milloin huonommalla ohjelmalla. Mutta yleisöä ei vaan tilaisuuksiimme saada. Näyttää, että yleisö on menettänyt kaiken mielenkiintonsa ohjelmaan.

Lasten osasto vietti 26 p. heinäk. omaa juhlaansa, jossa oli varmasti hyvä ohjelma, niinkuin aina lapsilta. Lapset myös esittivät kaksinäytöksisen kappaleen, jonka esitys oli hyvä. Ikävin puoli oli vaan, kun yleisöä ei ollut kourallista enempää. Tämä toteaa sen, että yleisö ei perusta ohjelmasta, koska sisäänpääsykin oli aivan vapaa, joten ei ollut rahalliset vaikeudet syynä. Kappale esitettiin toisen kerran 2 p. t.k. 25 sentin sisäänpääsyllä, mutta taas melkein tyhjille seinille.

Nyt 22 p. t.k. kun on ne The Workerin iltamat, muistakaa silloin saapua. Silloin yritämme saada englannin- ja suomenkielisen ohjelman että saisimme nämä ympäristön kaikki farmarit kerrankin koolle.

Konservatiivinen puolue valmistautuu tuleviin Dominion vaaleihin. Nyt kun konservatiivinen puolue on vallan satulassa Ontariossa, on sillä hyvä tilaisuus lyödä sokeudella maakunnan väestö ja saada se äänestämään konservatiiveja tulevissa Dominion vaaleissa, myöntämällä pikkusia raha-apuja eri töiden teettämistä varten yli Ontarion. Näillläkin ympäristöillä on konservatiiveilla lihavan puoleinen syötti ongessa. Farmarit, kuten tiedämme, näillä ympäristöillä, asuvat huonojen teiden takana, toisilla puuttuen tie kokonaan. Tämä tientekokysymys, on se vaalisyötti.

Meidän koulullamme oli kokous 31 p. heinäk. Kokouksessa tämän ympäristön konservatiivipuolueen suomalainen järjestäjä Sam Hill selosti, että nyt olisi tilaisuus saada tierahoja hallitukselta, jos tie tehdään Cameron Fallsilta Fort Williamiin menevää sähkölinjaa, Gorham townshipin rajasta läpi McIntyren townshipin Fort Williamiin. Tässä heti iskee kahdessa eri townshipissa asuvien farmareidtn edut vastakkain. Gorhamilaisille ehdotettu tie kuuluisi olevan tarpeellinen, mutta McIntyrelle melkeinpä tarpeeton, sillä ainoastaan pari kolme farmaria asuu tämän aiotun tielinjan varrella. Jos tie tehdään hallituksen varoilla, jää kuitenkin tien kunnossapito townshipille. Tien kunnossapito tulisi näin ollen McIntyrelaisten niskoille, jotka eivät sanottavasti tätä tietä tarvitse. Asiasta on kuulemani mukaan pidetty joka puolella McIntyren townshipia kokouksia, joissa kaikissa tie on saanut kuntalaisten taholta vastustusta. Jossakin kokouksessa oli valittu tiekomitea tämän kunnan farmareista. Tiekomitea taas toi raportissaan julki, että tie tehtäisiin niin sanotun 5 mailin koulun tyköä, jossa tulisi uutta tietä tehtäväksi vain noin puolitoista mailia ja että tästä tiestä on suurempi hyöty McIntyrelle. Koska viideltä maililta menee tie jo Gorhamin rajaan ja sitä tietä käyttää paljo McIntyren asukkaita. Tämä tie vaan vaatisi raportin mukaan levittämistä. Sam Hill ilmotti, että rahoja ei tulla hallituksen taholta luovuttamaan muuta kuin hänen ehdottamalleen tielle. Sam kyllä joutui tässä kysymyksessä ikävänlaiseen asemaan. Hän kun edustaa McIntyren townshipia Shunian kunnassa, niin tekivät äänestäjät hänelle kysymyksiä, että edustatko sinä McIntyrea vai Gorhamia. Voin puolestani sanoa, että Sam Hill omistaa yhtä paljon maata Gorhamissa ja monessa muussa townshipissa, kuin McIntyressakin.

Kokous muutoin loppui sekamelskaan, mutta tiekomitea jätettiin edelleen viemään asiaa eteenpäin. Jollei nyt tahdo pitää suden eikä lampaan puolta, niin kaiken todennäköisyyden mukaan, on tässä tiekysymyksessä suurempien herrain sormet pelissä, kun mitä Sam Hill on.

Cameron Fallsin sähkötehdasta voidaan vielä laajentaa, kuka määrän tietää. Sille kaiken todennäköisyyden mukaan olisi mieleistä saada hyvä tie hallituksen varoilla tuolle linjalleen, jota myöten sitte voisi tehdas yhtymä laittaa vaikka sähkörautatien kaksoiskaupungista tehtaalleen. Kun vielä otetaan ne suuret määrät kaivosaluceita huomioon, mitä on tämän linjan varrella, niin ei tarvitse ihmetellä, jos teitä vaaditaan.

Meillä ei tietysti ole mitään sitä vastaan, jos teitä tehdään kun me vaan säästymme kustannuksilta. Mutta myös tosiasia, että mitä useampia teitä meillä on kunnossa pidettävä, sitä enempi on kunnalla menoja. Suuret menot taas nostavat meidän verotaakkaamme. Se panee meidät hieman vastahakoiseksi hyväksymään teitä, joista ei meille itselle ole hyötyä, vaan menoja. Jos hallitus pitää tiet kunnossa, niin laitettakoon niitä vaikka joka homesteadin linjalle. — Raportteri.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu jiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANKASTO. Liikkeenhoitaja.

Seuraavaan sotaan varustautumisesta

kirjottaa The Nation-lehti:

Maailmansodan yhdentenätoista vuosipäivänä on United Press saanut Genevessä sijaitsevasta Kansainliiton toimistosta virallisia tietoja, joitten mukaan nykyään, seitsemän vuoden kuluttua suurteurastuksesta, on 59 eri maan vakituisten armeijain yhteinen miesluku 6,055,144. Nykyään valmistautuu useampi mies murhaamaan ja tullakseen murhatuksi, kuin 1914, jolloin imperialistinen sota alkoi.

Kuumeentapainen kilpailu sotavarustusten tehoistamisessa, joka oli eräänä lisäaiheene maailmansodan alkamiseen, on taasen täydessä käynnissä. Tällä kertaa on kysymys siitä, kenelle jää yliherruus ilmavarusteluissa. Suurbritannian menoarviossa on 77,565,000 dollarin määräraha varattu ilmavarusteluiden tehoistamiseen, asettaakseen kyseenalaiseksi Ranskan nykyisen ilmojen isännöimisen.

Ainoastaan seitsemän vuotta on kulunut kaikkein hirmuisimman sodan päättymisestä, ja jokainen suurvalta Europassa ja Aasiassa valmistautuu «seuraavaan sotaan.»

United Pressin tiedotuksessa huomautetaan siitä seikasta, että Britannian sotasihteeri, Sir Laming Worthington-Evans on parlamentissa tehtyyn erääseen välikyselyyn vastatessaan lausunut, että brittiläiset tiedemiehet tappoivat viime vuonna 1,001 eläintä, tutkiessaan myrkkykaasujen valmistustapaa. Italian edustajahuoneessa pitämässään puheessa kerrotaan Mussolinin sanoneen: «Luuletteko että suursota oli viimeinen laatuaan? Meidän täytyy nyt varustautua, sillä seuraava sota voi tulla niin odottamatta, ettei meillä sitten enää ole sellaiseen aikaa.» Japanin sotalaivasto-virasto on tiedottanut 22 uuden sotalaivan rakentamisesta, joitten kantavuus tekee yhteensä 124,000 tonnia; ja äskettäin lausui Venäjän sotakomissaari neuvostokongressille, että nykyisen kansainvälisen tilanteen vallitessa ei Venäjän vakituisen armeijan mieslukua voida alentaa alle 552,000.

Jugoslavia on entisten ilmavarustustensa lisäksi ostanut Ranskalta 150 sotilaslentokonetta. Ja Venäjä ostaa suuret määrät lentokoneita Hollannista.

Italian meriministeri on vaatinut 1,000,000,000 liiran määrärahan myöntämistä sotalaivaston varustamiseen. Edellinen määräraha ollen 55 miljoonaa liiraa pienempi.

Kuuluisa saksalainen piirustaja Fokker on keksinyt jättiläismäisen, 1000 hevosvoimaisen tappelulentokoneen, joka voi kulettaa kuusi kuularuiskua ja puolen tonnia pommeja, sekä liikkua 180 mailin nopeudella tunnissa.

Britannian amiraliteetin sihteeri J. C. C. Davidson on parlamentissa lausunut, että sitten aselepopäivän on 345 uutta sota-alusta rakennettu, ja senlisäksi on 290 suunnittelun alaisena.

Ranska paraillaan rakentaa Cherbourgiin ilmailuasemaa, josta Britanniassa ollaan kovin huolissaan.

Edelläolevat koskevat yksinomaan vanhaa maailmaa. Mutta olemmeko me täällä uudessa maailmassa tehneet kaikkemme seuraavan maailmansodan välttämiseksi? Eikö Yhdysvaltain laivasto paraikaa vieraile Tyynellämerellä, korostamassa idän kansoille meidän merivoimiemme mahtavuutta, ja eikö Yhdysvaltain kongressiedustajat äskettäin vierailleet Hawaii-saarilla, vaatien niitten tehoisampaa linnoittamista? Kaikkea tuota katsellessa tahtoo kärsivällisyys väkisinkin loppua sellaisiin henkilöihin nähden, jotka suu vaahdossa huutavat ainoastaan sodan rajottamisesta tai huojentamisesta. Onko olemassa mitään muuta mahdollisuutta estää seitsemän vuotta sitten päättyneen ihmisteurastuksen uusiutumisen, kuin yksinkertaisesti laskea aseensa maahan, ja ehdottomasti kieltäytyä tappelemasta ja varustautumasta tappelua varten?

Tiedättekö te — kysyi rauhaa kannattavan nuorison toveruusseuran jäsen Edward Hachtel, sopusoinnun toveruusseuraan kuuluvalta John Nevin Sayrelta, ja nuorten miesten kristilliseen yhdistykseen kuuluvalta Tucker B. Smithilta — —

Että viime oppivuoden aikana harjotettiin 75,600 ylioppilasta, ja 40,000 korkeakoulujen oppilasta uniformuun pukeutuneena kolme tuntia joka viikko?

Että sotaviraston toimesta on 745 upseeria ja 1,000 sotilasta on saanut määräyksen panna yksityiskohtiaan myöten täytäntöön nuorison rykmentteihin harjaamisen kouluissa ja yliopistoissa?

Että 1916 oli siinä toimessa ainoastaan 119 upseeria, ja että silloin ei ollut lainkaan tarkotuksena värvätä korkeakoulujen oppilaita militarismin ristiretkeilylle, kuten nykyään?

Että fiskaalivuodelle 1925 on sotaviraston toimesta kulutettu yksistään kesäkämppäin ylläpitoon 2,100,000 dollaria, jotta kesäkämppäin avulla saataisiin 28,000 kansalaista houkutelluksi ottamaan osaa sotilasharjotuksiin? Sellaisia kämppiä ei ole ollut olemassa ennen vuotta 1921.

Että useissa korkeakouluissa ja yliopistoissa sotilasharjotukset ovat nykyään pakolliset, joten kaikki toiset, paitsi kveekarien pojat joutuvat pakkokeinojen uhalla ottamaan niihin osaa? Siitä huolimatta ei kansallinen puolustuslaki, eikä valtion yliopistojen maanluovutuslaki, sen paremmin kuin mikään muukaan liittohallituksen laki vaadi missään oppilaitoksessa ylläpidettävän pakollisia sotilasharjotuksia.

Useimmat meistä ovat olleet ylläolevasta kuusalla noin suurin piirtein. Mutta ainoastaan harvat meistä ovat olleet täydelleen tietoisia Amerikan nuorisoa uhkaavasta järjestetystä vaarasta. Sotavirasto on vetänyt meitä nokasta. Sillä nuorempien reserviupseerien harjotuskäsikirjassa sanotaan:

> Tämän kirjasen tarkotuksena ei ole tehdä pojistanne sotilaita, vaan kehittää heistä fyysillisesti, siveellisesti ja henkisesti parhaita kansalaisia, jotka ovat pystyviä suojelemaan lippuamme, jos sellainen välttämättömyys ilmenisi . . .

Mutta jalkaväen harjotussäädöksissä vuodelle 1925 sanotaan reserviupseerien harjotuskäsikirjassa suoraan ja peittelemättä:

> Pitäkää aina mielessänne sitä seikkaa, että miehiä harjotetaan ja muokataan taisteluita varten. Siksipä niitä pitäisi käsitellä samanlaisella varovaisuudella, kuin tottunut käsityöläinen käsittelee hienoja työkaluja.
>
> Harjotuksen opettajan tulee ehdottomasti esiintyä ja toimia harjotuskentällä, samaten kuin kaikkialla muuallakin, harjotetun sotilaan tavalla, jos hän aikoo harjotettavainsa mielissä syttyttää halun päästä hänen itsensä kaltaiseksi. Koska heitä opetetaan sotilaiksi, täytyy heillä olla elävä malli edessään.

Reserviupseerin käsikirjan mukaan käytetään korkeakouluissa 48 tuntia tavalliseen voimisteluun, 248 sotaharjotuksiin, ja ei ainuttakaan tuntia yleisvalistukseen. Nelivuotiseen yliopistokurssiin kuuluu saman kirjan mukaan 6 tuntia tavallista voimistelua, 506 tuntia sotaharjotuksia, eikä yhtään tuntia kansalaisvalistukseen. Kansalaisten sotilasleireillä käytetään 5 tuntia pintapuoliseen yleisvalistukseen, 10 tuntia voimisteluun, 5 tuntia terveydenhoito-oppiin, ja 90 tuntia sotaopetukseen.

Imperialismi ja hiilenkaivajain palkkakysymys

Lainaamme seuraavassa palasen Britannian parlamentin kommunistisen edustajan Saklatvalan puheesta, jossa hän selostaa otsikossa mainittujen asiain suhdetta toisiinsa:

«Nykyään puhutaan paljo hiilituotannossa vallitsevasta pulakaudesta, joka epäilemättä on kaikkialla huomattavissa. Mutta kuka on aiheuttanut sen? Nekö, jotka ovat alentaneet hiilen tuotantokustannuksia Suurbritannian rajain ulkopuolella?

«Tuntunee mukavalta siirtää syy siitä kokonaisuudessaan Saksan, Ranskan tai Belgian niskoille, mutta todellinen syyllinen on löydettävissä Britannian imperialistisesta politiikasta. Britannian valvonnan alaisena tuotetaan nykyään hiiltä Etelä-Afrikassa ja Intiassa. Intiassa tuottaa kaivosmies keskimäärin 170 tonnia hiiltä vuodessa, Britannian kaivosmiehen tuottaessa 200 tonnia. Mutta heille maksettavain palkkain suhde ei ole lainkaan samanmukainen heidän tuotantosuhteensa kanssa. Bengalissa maksetaan kaivosmiehille päivältä keskimäärin 8 pensiä, joka on ainoastaan yksi viidestoista tai yksi kahdeksymmenesosa brittiläisen kaivosmiehen palkasta.

«Sitten seuraa pirullinen kiertoliike. Afrikan kaivantojen omistaja, jona esiintyy brittiläinen ulkomaisine sijotuksineen, alentaa työläistensä palkkoja. Senjälkeen kun afrikalaisen kaivosmiehen palkkoja on alennettu, nimittää Intian hallitus, Intian kaivosten brittiläisten omistajain vaatimuksesta, komissionin tutkimaan Intian kaivosmiesten palkkasuhteita. Kuusi viikkoa sitten antoi tuo komissioni lausuntonsa. Hiilitonnin kaivamisesta, josta tähän saakka on maksettu 6 tai 8 shillingiä, tullaan maksamaan ainoastaan 3 shillingiä 60 pensiä, vaikka entisenkin palkkataksan mukaan omistajat olivat saaneet liikevoittoa 60 aina 100 prosenttiin saakka. Mutta uuden palkkataksan mukaan voivat Intian kaivokset saada yhtä paljo tilauksia itämaisilta markkinoilta, kuin Afrikankin kaivokset.

«Saksan, samaten kuin toistenkin Europan maitten työläisten elintaso on Versaillesin rauhansopimuksen perusteella poljettu kaikkein alhaisimpaan rajaansa, ja maailman teollisuuslaitosten alhaisinta palkkatasoa ei ole aikaan saanut Saksa eikä Belgia, vaan sen on loihtinut brittiläiset imperialistit, rahojen kiinnittäjät ja työvoiman ostajat.»

Puolueen uudelleen rakentaminen

Esitämme seuraavassa Eteenpäin-lehden mukaan selostuksen Yhdysvaltain Workers (kommunisti) puolueen bolshevisoimisesta, joka on Canadan kommunistipuolueella myös edessä. Olosuhteet Canadassa ja Yhdysvalloissa ovat siinä määrin yhdenkaltaiset, että kirjotuksessa mainitut toimenpiteet voidaan myös toteuttaa Canadassa. Kirjotus kuuluu:

Puoluekonventsionille julaistuissa alustuksissa on kaikissa johtavana lankana puolueen bolshevisoiminen, se on, puolueemme niin aatteellisesti kuin järjestöllisestikin todelliseksi kommunistipuolueeksi, bolshevikipuolueeksi rakentaminen. Aatteellisessa suhteessa tämä on probleemi, joka vaatii pitkää ja tarmokasta työtä eikä ole suoritettavissa kädenkäänteessä. Mutta työ on pantava tehokkaasti ja ponnella alulle. Järjestöllisessä suhteessa on K. I. ottanut sen kannan, että kommunististen puolueiden kaikissa maissa on tehtävä ratkaiseva alote. Vanha sosialidemokraattinen alueellinen järjestömuoto on työnnettävä syrjään ja puolue järjestettävä yhteiskunnan perusrakenteen tuotannollisen elämän yksikköjen perusteelle, työmaasoluille. Työmaasolu siis tulee uudestirakentamisjärjestelmässä muodostamaan puolueen perusyksikön, sen rinnalla järjestetään sellaiset työläisainekset, joita ei voida työmaasoluihin järjestää, katusoluihin ja toistaiseksi nähtävästi kansainvälisiin osastoihin.

Amerikassa kohtaa uudelleen järjestäminen erikoisia vaikeuksia. Ensinnäkin sentähden, että puolueemme kokonaisuudessaan on vielä teoreettisesti ja aatteellisesti heikolla asteella. Toiseksi sentähden, että puolueemme rakentuu suurelta osaltaan lukuisista eri kielijärjestöistä. Näiden seikkain vuoksi uudelleen järjestämiskysymys on synnyttänyt täällä hämminkiä ja epäilystä. Monet epäilevät koko uudelleen järjestymisen onnistumista eivätkä tunne tähän työhön ensinkään innostusta.

Tämä hämminki ja epäilevä mieliala johtuu siitä, etteivät meidän joukkomme ole menneet lävitse lujan aatteellisen bolshevistisen koulutuksen, vaan että he ovat tulleet joukkoina Venäjän vallankumouksen esiin loihtimien uusien aatteiden innostamina sosialidemokraatian riveistä. Ja niin ollen mieluummin vaistomaisesti kuin tietoisesti hyväksyneet kommunistiset atteet. Mutta huolimatta siitä, että joukkojamme on innoittanut kommunistiset aatteet, on heidän sisimmässään elänyt vielä huomattava määrä sosialidemokraattista ideologiaa. Ja nämä sosialidemokratian aatteelliset harhat ne nyt hämäävät puolueemme bolshevisoinnin ja uudestaan järjestämiskysymyksen esille tullessakin, ehkäisten niiden oikein käsittämistä ja niiden innolla omaksumista.

Mutta K. I. on päättävästi velvoittanut meidänkin puoluettamme, että sen on otettava ratkaiseva alote ja tehtävä se heti. Puolue on olipa se pieni tai suuri, rakennettavo bolshevistiselle perusteelle, jotta se järjestömuodollisesti soveltuu käyttökelpoiseksi proletariaatin vallankumouksellisen puolueen koneistoksi. Tärkeintä ei ole se, kuinka paljo puolueessa on jäseniä, vaan se, mitä laatua ne ovat. Tällainen on uudestaan järjestämisen periaate.

Kuitenkin pyrkii puolueemme ryhtymään käsiksi uudelleen järjestämiseen siten, että kaikki ne kommunistiset ainekset, jotka jo ovat joko puolueessamme tai sen myötätuntojärjestöissä, kyettäisiin pitämään mukana, antamalla niille tilaisuus kehittyä ja kasvaa kommunistisen liikkeen opastuksessa ja valistuspiirissä. Tämä käy ilmi puoluekonventsionille esitettävässä puolueemme yhtenäistyttämiskomissionin alustuksessa, joka on jo muiden alusten ohella julaistu lehdessämme. Sen mukaan puolueemme uudelleen järjestely alotetaan siten, että kaikki ne puolueen jäsenet, jotka työskentelevät työmailla, missä heitä on vähintään kolme tai neljä, järjestetään työmaasoluiksi, olivatpa he mitä kansallisuutta tahansa. Sellaiset jäsenet, jotka eivät työskentele varsinaisesti teollisuuksissa, järjestetään kansainvälisiin osastoihin, huolimatta siitä mitä kansallisuutta he ovat ja mihin kielijärjestön osastoon he nyt kuuluvat. Kun puoluejäsenet on täten järjestetty, lakkaavat nykyiset englanninkieliset ja kielijärjestöjen osastot toimimasta puolueen osastoina. Nykyisiä kielijärjestöjen osastoja ei kuitenkaan hajoteta eikä häiritä, vaan muodostuvat ne Työväenyhdistyksiksi (klubeiksi), jotka saavat hyväksyä jäsenyyteensä, ei ainoastaan puolueen jäseniä vaan kaikkia oman kansallisuutensa työläisiä, jotka hyväksyvät luokkataisteluohjelman. Nämä työväenyhdistykset muodostuvat työväen kommunistisiksi kasvatus-, sivistys- ja seuraelämäjärjestöiksi, joissa sen jäsenille tarjoutuu tilaisuus kehittyä ja kasvaa itsetietoisiksi kommunisteiksi.

Tällä tavoin järjestettynä voi puolueemme asianmukaisella ja kunkin hetken tarpeita vastaavalla tavalla mobilisoida kaikenkieliset jäsenensä puolueen moninaisiin tehtäviin — kaikkiin niihin tehtäviin, mitä sen eteen lankeaa amerikalaisen proletariaatin luokkataistelun johtajana. Toiselta puolen tällaisen järjestömuodon vallitessa, tarjoutuu puolueemme jäsenille myöskin tilaisuus, kasvaa tehtävissään todellisiksi toimiviksi bolshevikeiksi.

Ei ole siis syytä minkäänlaiseen hämminkiin eikä epäröintiin. Meidän on syvennyttävä tähän bolshevistisen uudestaan syntymisen probleemiin, tajutaksemme ja omaksuamme sen sekä käymällä tietoisesti ottamaan osaa siihen tehtävään, mikä asettaa puolueemme sekä rakenteellisesti että aatteellisesti lujalle kommunistiselle perustalle.

Mitä tulee puolueen nykyisiin erimielisyyksiin, niin ne ovat olleet vain tämän uudestaan syntymisen synnytystuskia ja voidaan pitää miltei ratkaistuna probleemina sen jälkeen kun puolue on yksimielisesti päättänyt mobilisoida voimansa niin aatteelliseen kuin järjestölliseenkin puolueemme uudestaan rakentamiseen. Nuori puolueemme voi vieläkin tehdä yksiä ja toisia virheitä, saattaapa syntyä uusia erimielisyyksiäkin. Mutta nämä ovat vain elävän ja elinvoimaisen liikkeen merkkejä. Erhetystensä ja erimielisyyksiensä opettamana ja saavuttamiensa uusien kokemusten valossa tulee puolueemme menemään eteenpäin K. I. johdolla, Amerikan proletariaatin vallankumouksellisena puolueena.

Eri paikkakunnilta

CHASE RIVER, B. C.

Jälkimaininkeja 7:nnen piirin yhteisten kesäjuhlakomiteain kokouksesta

Katson olevan tarpeen vaativan hiukan lisäselvittelyn C. K. Suomalaisen Järjestön Vancouverin osaston antaman paheksumislauseen johdosta; 7:nnen piirin osastojen yhteiselle juhlatoimikunnalle "harkitsemattoman päätöksen teosta", kuten Vapauden No. 83 Vancouverin paikkakunta kirjoituksen yhteydestä ilmenee. Tämän lehden palstoilla on jo ennemmin juhlaraportin yhteydessä selvitetty se puoli asiasta, että piirimme yhteisillä kesäjuhlilla Vancouverissa kesäk. 30 pnä ja 1 pnä heinäk. sikäläisen K. P. suomalaisen osaston enemmistö soittajista kieltääntyivät antamasta ohjelma- tai juhlasoitantoa juhlain alkajaisiksi, koska piirimme osastojen yhteisessä juhlatoimikuntain kokouksessa tuli päätökseksi, että: Kaikki ohjelman suorittajat, soittokuntakin huomioon otettuna, ovat velvolliset suorittamaan sisäänpääsymakson; ainoastaan näyttelijät, sinä iltana kun kunkin osaston kappale esitetään, kuin myös ravintolatarjoilijat, ovat oikeutetut pääseen sisään vapaasti.

Ja tämä "harkitsematon päätös" tehtiin yhteisessä juhlatoimikuntain kokouksessa etupäässä siksi, koska nämä tällaiset yhteiset kesäjuhlamme ovat toimeenpantuja yhdeltä puolen, kartuttaaksemme piirimme agitatsionirahastoa, niin ollen emme katsoneet olevan tarpeellista, jokaisen pikku tehtävän suorittajan tai toimitsijan saavan esiintyä näissä juhlissamme, kuten porvarillisen kermakerroksen toimeenpanemissa kaikenlaisissa kekkereissä, joissa jokainen pikku toimitsija tai juhlamarsalkka on vapaasti aina oikeutettu "ylimmille sijoille". Pidimme asiamme yhteisenä ja niin koetettiin kantaa kortemme siinäkin suhteessa yhteiseen kekoon. Vaan tätä ei olisi pitänyt kuitenkaan tehdä Vancouverin osaston soittajiin nähden. Heitä ei olisi pitänyt asettaa toiselle sijalle,, näyttelijämme ollen ensimäisellä. Ymmärrämme myös jokainen senkin tosiasian, että soitto on taidetta, jolle on sinänsä annettava tunnustus, mutta kuitenkin työväenluokan soittajiin nähden sillä erotuksella, että mitä ja ketä se soitto palvelee, onko se luokkamme palveluksessa, vai palveleeko se kaikkivaltiasta dollaria.

On muuten yleisenä tapana poikkeuksetta melkein kaikkialla, että henkilöt, jotka esiintyvät näytelmäkappaleissa, iltama- ja juhlatilaisuuksissamme, lasketaan vapaasti sisään sen illan tilaisuuksiin, ottaen huomioon sen suuren vaivan ja työn mitä ponnisteluja kappaleitten harjoittelu, välineitten laitto ja roolien opetteleminen kysyy meikäläisiltä esittelijöiltä, joskin myönnettäköön, että soittokin tarvitsee pitkäaikaista harjottelua, ennenkuin siihen syntyy sopusointu, harmonia Mutta koska pidimme silmällä edellä mainitsemaani aineellisen puolen kartuttamistakin, supistaaksemme tämän uhrauksista vapaan joukon lukumäärää niin pieneen kuin mahdollista, niin siinä piili se "harkitsemattoman päätöksen" perustekijä, miksi emme voineet asettaa soittajia samalle tasolle näyttelijäin kanssa. Yhteisessä osastojen juhlatoimikuntain kokouksessa m.m. Vancouverin toverien taholta tehtiin erikoinen kysymys, josko soittajain on myös suoritettava sisäänpääsymakso juhliin. Kysymyksen yhteydessä syntyi kokouksessa sitte sellainen pähkinä, mikä ei tahtonut tulla jauhamallakaan hienonnetuksi, sillä minä allekirjottanut otin esille sen yhteydessä kysymyksen, josko se Vancouverin osaston ennemmin tämän lehden palstoilla ilmoittama ottamansa koejäsen "soittoniekka", "valko-urho" on oleva juhlissamme esiintyvän Vancouverin osaston soittokunnan johtaja, jota menetelmää heti samassa puheenvuorossani protesteerasin. Vancouverin toverien taholta ilmoitettiin, ettei hän toimi johtajana, vaan kuitenkin yhtenä soittajana. Tästä nousi ympäristön osastojen juhlatoimikuntain jäsenet jyriseviin tuomitseviin puheenvuorojen käyttöön Vancouverin osaston menetelmän johdosta ja eikö todellakin "harkitsemattoman päätöksen teosta" ottaessaan vaan heti niin suinpäin koejäsenekseen henkilön sellaisen, joka on todistettavasti Suomessa tiettensä toiminut kapinan jälkeisenä aikana aktiivisten työväenluokan miesten ja naisten n.s. "apuharventajana" tai "valkaisijana". Kuin myös täällä maassa oloajallaan jo tämänkin lehden palstoilla idästä käsin selvitetty saman miehen menneisyyttä ja hänen suhtautumistaan Suomen työväenluokkaan kapinan jälkeisenä aikana. Samaten hänen oma esiintymisensä ja edesottamisensa ennen Vancouveriin muuttamistaan täällä Vancouver-saarella. Sillä hän ei täällä ollessaan yrittänyt eikä pyrkinytkään saavuttamaan järjestyneitten työläisten suosiota. Sitä vastoin seurustellen ja esiintyen ko-

Muistelmia Karjalan itsehallinnon alkuvaiheista

Sitten kun alueemme, johon v. 1920 muodostettiin tasavaltamme edeltäjä "Karjalan Työkansan Kommuuni", oli viimeistä sopukkaa myöten puhdistettu kansainvälisistä lahtareista, ryhdyttiin hetimiten V.K. P:n ja neuvostovallan taholta täällä sekä poliittiseen että taloudelliseen uudestaan luomistyöhön. Yhdeltä pieneltä osalta oli tässä työssä jo heti alussa mukana myöskin suomalaisia "punikkeja".

Tähän järjestelytyöhön mukaan tuleminen tapahtui seuraavasti: tov. Sinovjev antoi Leningradissa oleville suomalaisille puolueen keskuselimille tehtäväksi valita kymmenkunta henkilöä, jotka sitten lähetetään allekirjoittaneen johdolla muodostamaan tänne agit. prop. toimistoa, joka sitten maalis—huhtikuun vaihteessa v. 1920 tuli järjestettyä nimellä "Karjalan—Muurmannin osasto". Tämän osaston tehtävänä oli hoitaa agitatsioni- ja propagandatyötä Karjalan suomenkielisen väestön keskuudessa. Sanottu osasto sijaitsi alussa Kemin aseman ratapihalla rautatievaunussa, jossa myös pidettiin ensimäiset toista viikkoa kestäneet agitaattorikurssit. Luennoitsijoina toimivat tov. Komu ja allekirjoittanut. Myöhemmin saatiin osastolle Kemin kaupungista tarpeellinen huoneusto, josta sitten myöhemmin muodostetun "Karjalan Työkansan Kommuunin" henkilökunnan kera siirryttiin Petroskoihin, jossa toiminta edelleen jatkui.

Mutta palatkaamme alkuvaiheisiin. Sen jälkeen kun osaston ensimäisille agitaattorimatkalle lähtijöille oli laadittu matkasuunnitelmat sekä heidät varattu niin hyvin kuin varata voitiin, sekä poliittisella että taloudellisella muonalla, läksi allekirjoittanut Leningradiin, tov. Komun jäädessä hoitamaan "putiikkia".

Leningradissa tein sitten suomalaisille puolue-elimille selostuksen alkutoimenpiteistä sekä saatujen tietojen ja niistä muodostettujen johtopäätöksien perusteella asiain tilasta ja työmme onnistumisedellytyksistä täällä. Selostuksessa esitettiin, että poliittisen työn onnistumisen ehtoina on, että Karjalassa ruvetaan elvyttämään talous- ja liike-elämää. Ensimäisenä toimenpiteenä liikeolojen parantamiseksi pidettiin jo silloin maantien tai rautatien rakentamista Vienan-Karjalan sydämeen: Uhtualle. Selostuksen saattoivat suomalaiset puolue-elimet käännettynä neuvostovallan ylimpien puolue- ja neuvosto-elimien tietoon. Tämä selostus ja siinä tehdyt ehdotelmat olivat osaltaan vaikuttamassa siihen, että hetimiten sen jälkeen heräsi keskuksessa kysymys Karjalan autonomiasta sekä tehtävistä, joihin on ryhdyttävä. Samoihin aikoihin sai asia virikettä myöskin toiselta taholta tehdystä alotteesta.

Tov. Gylling, joka siihen aikaan oleskeli Ruotsissa, oli myöskin kiinnittänyt asiaan huomiota ja tehnyt ehdotuksia asiain järjestelyyn Karjalassa. Näin siis, kahdelta taholta tehdystä alotteesta, neuvostovallan ylimmät puolue- ja neuvostoelimet, uskollisina kansojen itsemääräämisoikeuden periaatteille, ryhtyivät näissä alotteissa esitettyjä ajatuksia kehittämään teoiksi. Seuraus olikin, että viisi vuotta takaperin julkaistiin asetus "Karjalan Työkansan Kommuunin" perustamisesta ja asetettiin 3-jäseninen vallankumouskomitea hoitamaan hallintotehtäviä ja järjestämään ensimäisen yleiskarjalaisen neuvostojen edustajakokouksen koolle kutsumisen.

Pääkaupungin paikkaa etsimässä

Vallankumouskomiteaan määrättiin puheenjohtajaksi tov. Gylling ja jäseniksi tov. Gutsejev ja allekirjoittanut. Myöhemmin vallankumouskomiteaan kutsuttiin lisää jäseniä.

Vallankumouskomitean enemmistö nim. tov. Gylling ja allekirjoittanut ottivat tehtävänsä vastaan Leningradissa, jossa myös tehtiin suuri määrä esitöitä asiain tulevaa järjestelyä varten. Paitsi sitä, että koottiin aika huomattava määrä henkilökuntaa eri tehtäviä silmällä pitäen, samalla kerralla tuotiin tänne inkeriläisten vastavallankumouksellisten aikoinaan omistaman kirjapainon "Sampo" kone y.m. kirjapainovälineet. Sillä koneistolla ja niillä välineillä, kun vihdoinkin tämä pääkaupunki Petroskoi löydettiin, on painettu suomenkielistä sanomalehteä "Karjalan Kommuunia", myöhemmin "Punainen Karjala". Tosin koneistoa on suuresti myöhemmin uusittu ja parannettu, mutta hyvä sellaisenaankin aikoinaan oli. Ilman sanottua kirjapainoa, jonka saannissa oli melkoisia vaikeuksia, ei suomenkieliselle kirjalliselle valistukselle olisi ollut suuriakaan edellytyksiä.

Mutta se "pääkaupungin" etsintä ja löytäminen, se oli hikistä hommaa. Aluksi "Karjalan Työkansan Kommuunin" pääkaupunkina olivat muutamat Muurmannin rautatien matkustaja- ja tavaravaunut. Pääkaupunki ja hallitus, kuten tästä selviää, oli siis "juoksevalla tilillä". Vasta saavuttua Leningradista Petroskoihin, tuli sanotusta kaupungista, joka silloin oli Aunuksen läänin keskus, radalla liikkuvaan Karjalan "pääkaupunkiin" ja hallituspalatsiin" kolmas vallankumouskomitean jäsen tov. Kudsijev.

Tähän saakka "hallituksen jäsenten keskuudessa oli vallinnut yhteisymmärrys, mutta nyt, kun tuli kolmas hallituksen jäsen tehtävään, alkoi myöskin vähitellen ilmetä erimielisyyksiä "Karjalan Työkansan Kommuunin" perustamisen tarkoitusperistä ja tarpeellisuudesta. Mutta, kuten sanottu, pääkaupunki ja hallituspalatsimme oli ratakiskoilla ja alkoi siirtyä Petroskoista, joka nykyisin on pääkaupunkinamme, pohjoista kohti. Hallituksen päämies, tov. Gylling tuumailee jo Kontupohjassa, että "kas tähän pitäisi pysähtyä ja ruveta pääkaupunkia rakentamaan". Mutta kovin näytti sekin synkältä silloisissa oloissa. Siirrytään Karhumäkeen, jossa edellytykset jo ovat huomattavasti suuremmat kuin Kontupohjassa. Taas on päänvaivaa. Mitä tehdä? Ratakiskoilla oleva pääkaupunkikin tuntui olevan kovin heiluvalla pohjalla ja laajenemismahdollisuudet kovin rajoitetut. Joidenkin päivien kuluttua päätetään taas jatkaa matkaa pohjoiseen päin. Vielä täytyy katsoa Sorokan ja Kemin kaupungit, olisiko niissä sijoittautumis y.m. edellytyksiä. Kemiin saavuttua tulee pitempiaikainen pysähdys ja perinpohjaista harkintaa. Etsitään paikkoja hallintoelimiä varten. Mutta kova on maaperä. Kemissä olevat Arkangelin läänin alaiset kihlakuntaelimet harraatavat kovasti vastaan ja sanovat tottelevansa vain Arkangelista saamiaan ohjeita. Asemaan ei näytä tulevan selvyyttä. Päätetään lähteä takaisinpaluu-retkelle etelään päin. Petroskoin kaupunkia ja sen sopivaisuutta ei riittävästi harkittu siitä ohi kulkiessa. Tov. Kudsijev alkaa painostaa siirtymistä Petroskoihin. Hän vakuuttaa siellä selviävän huoneustojutut niin hallintoa kuin opettajaopistoa

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

MIELENKKIINTOINEN

KIRJAUUTUUS

ILMESTYNYT

Olemme saaneet juuri Suomesta lähetyksen kirjaa

«OIKEUDENKÄYTTÖ SUOMESSA»

Kirjan on kirjottanut ruotsalainen lakimies Georg Branting, joka oli ajamassa Suomen kommunistien puolustusta heitä vastaan nostetussa "valtiopetosjutussa". Kirjan kirjottaja ei ole kommunisti, mutta siksi oikeudenmukainen hän on, että antaa oikein faktallisen ja numerollisen kuvauksen lahtarivallan "oikeudenjaosta".

—— KIRJAN HINTA ON 55c. ——

Tilataan osotteella

VAPAUS

Box 69, SUDBURY, ONTARIO

ko ajan täällä yhden British Columbian mustimman taantumuksellisen vastavallankumouksellisen verikenraali "Mannerheimin agentin" suosittuna ystävänä ja hengenheimolaisena, ja tämän kaiken olisi pitänyt tietää ainakin osan Vancouverin osaston jäsenistä.

Vancouverin toverien taholta koetettiin kuitenkin puolustaa tätä menetelmää sillä, että tuleehan meidän katuneille anteeksi antaa, ja kun henkilö on itse luvannut tehdä anteeksipyynnön Vapauden palstoilla tämän mantereen järjestyneiltä työläisiltä. Vaan allekirjottanut ei näe ainakaan itse puolestaan, että moisilla "urhoilla" on tämän mantereen järjestyneiltä työläisiltä mitään anteeksi anottavaa, ja meillä sitä vastoin vielä vähemmän heille mitään anteeksi annettavaa. Sillä jos he haluaisivat vilpitöntä sovitusta tehdä rikoksestaan, niin olisi tämä anteeksi pyyntö ollut tehtävä ennen kaikkea Suomen vasemmisto työväenpuolueen lehdissä, ja jos he olisivat katsoneet olevan sovitettavissa henkilön rikokset, niin sen jälestä vasta olisi Vancouverin osastolla ollut syytä ottaa hänet koejäsenekseen.

Nämä olivat asioita osastojemme yhteisessä juhlatoimikuntain kokouksessa, jossa ympäristön osastojen juhlatoimikuntain jäsenet olivat siihen mittaan haltioissaan, että oli vähällä tulla päätökseksi, ettemme halua soittoa juhliimme ensinkään, jollei mainittu "urho" jää soitannosta pois. Kuitenkin Vancouverin toverien vedotessa siihen, ettei ympäristön osastojen juhlatoimikuntain jäsenillä ole oikeutta tulla määrittelemään mitä heidän osasto saa ottaa ohjelmistoonsa juhlilla, jäi se sikseen, että saavat omalla vastuullaan ottaa ohjelmistoonsa sanotun soitannonkin kokonaisuudessaan.

Nähtävästi yllämainitut osastojen yhteisten juhlatoimikuntain jäsenten kritiseeraukset ja arvostelut Vancouverin osaston ottamaan kantaan, mainittuun "soittajaan" nähden, olivat myös tekijänä osan soittajista kieltäytymiseen antamasta soitantoa ensinkään yhteisillä juhlillamme; samalla asettaessaan vaakalaudalle toiselle puolen oman periaatteellisen kantansa yhteisen asiamme palvelukseen, ja toiselle puolen 75 sentin aineellisen varallisuutensa uhrauksen sisäänpääsyn suoritukseen, jossa viime mainittu tuli raskaammaksi huomatuksi. Tosiasiana pysyy kuitenkin, että Vancouverin osaston menetelmä tai teko mainittuun "koejäseneensä" nähden on paheksuttava ja tuomittava vielä sittenkin, vaikka otettaisiin huomioon ne taloudelliset ahdinkotilat, mitkä tässä nähtävästi ovat kahden puolen vallinneet. Ja vaikka Vancouverin osasto ja mainittu "soittoniekka" löysivätkin taloudelliselle ontumiselleen toinen toisessaan kainalosauvan, niin on se sittenkin piirimme ylimmän orgaanin kotipaikassa tehdyksi virheeksi liian suuri, joka niin ollen ansaitsee myös täten tulla julkisuuteen. Tämä ei ole sitä paitsi yksilön mielipide sanotusta kysymyksestä, sillä osastomme, s.o. K. S. J. Chase Riverin osasto kokouksessaan 19 p. heinäk. lähetti jyrkän **paheksumislauseen** tästä Vancouverin osastolle piiritoimikuntamme kautta. — F. Kivelä.

---

ja muitakin laitoksia varten. Tov. Kudsijevilla oli kyllä — se selvisi myöhemmin — taktilliset seikat kannustimina, koska hän tiesi Petroskoissa olevan mielipiteilleen vankan kannattajajoukon.

No niin, tultiin Petroskoihin ja alkoi taistelu kahden eri suunnan välillä. Toinen suunta, joka neuvostovallan keskuselimien tahdon mukaisesti ja Karjalalle myönnetyn itsehallinnon puitteissa tahtoi saada aikaan järjestystä ja luoda oikean pohjan vastaiselle toiminnalle. Toinen suunta, jossa oli myös mukana tov. Kudsijev, jarrutti kaikkea uutta järjestelyä ja sen pohjalla tapahtuvaa toimintaa. Tämän viimemainitun suunnan kanta pohjautui siihen, että heidän mielestään "Karjalan Työkansan Kommuuni" oli perustettu ainoastaan taktillisista syistä ja oli luonteeltaan väliaikainen. Nämä selittivät, että heti kun se tilanne, joka perustamisen aiheutti, on ohi, niin silloin "Karjalan Työkansan Kommuuni" likvidoidaan ja siihen liitetyt alueet yhdistetään takaisin entisiin lääneihinsä. Näiltä kahdelta näkökannalta katsottuna ymmärtää ken tahansa niitä joskus hyvinkin kiihkeiksi kehittyneitä riitoja, joita siihen aikaan ilmeni. Useammasti kun kerran täytyi käydä Moskovassa totuutta hakemassa. Useammasti kuin kerran kokouksen edustajien piti lukea lakia ja selvittää kansojen itsemääräämisoikeuden aakkosia "Karjalan Työkansan Kommuunin" likvidaattoreille. Oltiinpa keskusvallan taholta pakotettuja käyttämään kuritoimenpiteitäkin muutamia innokkaimpia likvidaattoreita vastaan, jotka eivät halunneet kokouksen tahtoon alistua.

Tältä kaudelta olisi monia pienempiä ja suurempia, niitä tuntemattomille mielenkiintoisia tapahtumia kerrottavana, mutta lehden tila ei sitä salli. Mainita kuitenkin vielä täytyy, että suomenkielisen opettajaopiston perustaminen ja sille toimintaedellytyksien luominen, joka, kuten tunnetaan, muodostaa perustan suomenkieliselle kansanvalistustyölle, on ollut sangen monien vaikeuksien ja esteiden alaisena. Ei kerran, vaan monet kerrat sen toimintaa on jarrutettu ja koetettu tehdä se mahdottomaksi.

Tämä taistelukausi, johon näin ollen luonut lyhyen katsauksen, on nyt jo historiaa, tosin hyvin läheistä, mutta jo ohi elettyä.

Uusi kausi valoisampaa

"Karjalan Työkansan Kommuuni", jonka puolesta ja jota vastaan peistä taitettiin, on myöskin historiaa. Karjalan itsehallintoa on edelleen kehitetty, sen oikeuksia laajennettu ja niin on nimikin muutettu vastaamaan todellisuutta. Nyt on meillä "Karjalan Autonoominen Sosialistinen Neuvosto-Tasavalta". Karjalan itsehallinto on vain lujittunut ja ne, jotka omasivat käsityksen, että sen itsehallinto-oikeus pyyhkäistään pois, huomaavat ainakin nyt jo, että he erehtyivät. Nyt täällä ovatkin asiat jo aikalailla parempaan suuntaan menemässä. Karjalaistuttamista toteutetaan ja siinä työssä näkee mukana niitä, jotka Karjalalle myönnetyn itsehallinnon alkutaipaleella olivat vastaan haraamassa.

Monta kohtaa on vieläkin sellaista, jotka voisivat toisin olla ja joihin on muutos saatava ennen kuin tasavaltamme pääsee esteettömämmin kulkemaan perustamistarkoituksiaan kohti ja ennen kuin sen hallintokoneisto tulee riittävän joustavaksi. Sen tässä yhteydessä käsitteleminen venyttäisi kirjoitukseni kuitenkin liian pitkäksi, eikä se enää kuuluisi perustamisvaiheisiin, josta syystä jätän sen toisiin aikoihin.

Lopetan toivottamalla 5-vuotiaalle pitkää ikää ja lujaa taistelutarmoa koko maailman työväenluokan vapaustaistelussa.

Jaakko Mäki.

BURRIT, ONT.

Kokousasioita. Elok. 2 p. pidetyssä kokouksessa keskusteltiin useista asioista. Sotavastaista viikkoa emme nyt ruvenneet hommaamaan, kun on kovat heinäkiireet, emmekä saisi näissä oloissa niitä tarkotustaan vastaaviksi, niin päätimme ne sivuuttaa.

Samoin sivuutimme Workerin hyväksi pidettävät iltamat. Omat asiat ovat siksi kireällä, ettei ehditä toisille apuun. Sitte keskusteltiin miksi kenttäjuhlamme epäonnistui ja kuka oli syypää siihen. Heinäkuun työkokouksessa otettiin keskusteltavaksi kenttäjuhlien pito. Koska haalin ympärillä ei ole kenttää missä olisi voitu urheilla ja haalilla saadaan talvisin, syksyin ja keväin aina pitää iltamia, niin tuumasimme että pidetään ulkoilmassa, paikassa missä on kenttää. Ja kun kirkonkyläläiset joutuvat aina silloin kun iltamiin lähtevät kulkemaan usean mailin päästäkseen haalille niin ajattelimme että lyhennetään niiden matkaa tällä kertaa. John Mattila toi esityksen, että pidetään Victor Mäen farmilla. Keskusteltiin puoleen ja toiseen asiasta ja olimme siitä kutakuinkin yksimielisiä, että ne pidetään siellä, ainoastaan yksi oli joka vastusti (emme tiedä tarkalleen sellaisten mielipidettä jotka eivät käytä puhevuoroja, emmekä niiden mielipidettä, jotka ovat ulkona kokoushuoneesta). Kuitenkin antoi periksi kaikki, joten valittiin juhlakomitea joka useamman kerran koetti pitää juhlakomitean kokousta mutta jäi aina syystä tai toisesta. Viikkoa ennen kenttäjuhlia piti 3 juhlakomiteaan kuuluvaa henkilöä juhlakomitean kokouksen, jossa muun muassa määrättiin tehtävät kullekin. Kuitenkin alkoi joittenkin päissä pyöriä ajatus että ne juhlat olisi sopivampi siirtää haalille. Sitä huhua kai sai popin hakijakin korviinsa, koska sanoi että hänen on käsketty poppi viedä haalille ajaen 3 mailia sivu kenttäjuhlapaikan ja huutaen vastaantuleville "kenttäjuhlat on siirretty haalille". Tästä joutui yleisö asiasta sekaannukseen. Jokainen kyseli missä oikeastaan on kenttäjuhlat ja kun kenttäjuhlat alkoivat niin ei saapunut kuin joku henkilö kenttäjuhliin, joten juhlista tuli kaikkea muuta, mutta ei hyötyä. Paikkakunnalla oli toistakymmentä työlomalla olevaa miestä, joten toivoimme juhlien onnistuvan hyvin mutta toivomuksemme yksimielisyyden puutteessa raukesi.

Meidän pitäisi muistaa: yksilöt eivät voi päättää osaston asioista, eivät voi muuttaa osaston asioita. Ja henkilön, joka valitaan johonkin tehtävään, on myöskin se suoritettava, sekä että persoonaviha ja osastotoiminta ovat eri asioita.

Sitte keskusteltiin puutavaratyöläisten unioon yhtymisestä. Annoimme kullekin yksilölle sen evästyksen jos kellä on varaa yhtyä siihen niin tehköön sen. Me emme suurestikaan metsiä nyt hakkaile niin että pikkuvarasina ollen emme tahdo voida kaksia jäsenmaksuja maksaa. Kuitenkin toivoisimme, että kaikki ne, jotka eivät syystä tai toisesta voi osastoomme kuulua, yhtyisivät nyt Puutavaratyöläisten unioon. Sillä nykyajan työläisen täytyy jo kuulua johonkin työväen liikkeeseen.

Edustajaa edustajakokoukselle ei esitetty, kun ei meillä täällä ole tiedossa siihen kykenevää, ja kun emme tunne henkilöitä.

Haalimme on jo kohta ollut vuoden käyttökunnossa, joten päätimme pitää vuosijuhlat 15 päivä elokuuta, johon tulee kappale "Pönnelin kävelee paljain jaloin" sekä paljo muuta joten sitte taas kaikki haalille. Lopuksi tietysti tanssia. Syysjuhlat on syysk. 20 p.

Roolien kirjottamisesta päätettiin vähä maksaa niiden kirjottajalle. Kesäkuun kokouksessa valittu kirjeenvaihtaja ei lupautunut täyttämään sitä tehtävää, joten valittiin taas se entinen. Sekä päätettiin, että joka kuukausi arvostellaan paikkakuntakirjeet kokouksessa. Se on totta että kylässämme on niin monta mieltä kun on miestäkin niin että niin hyvää ei tule että kaikkien mielet noudattaa, mutta kun totuuden mukaisesti kirjottaa niin se on kaikkein selvin.

Heinää tehtäisiin kovin, mutta ylätuvan ukko ei anna heinäpoutia. Perunaa, kauraa ja kasviksia näkyy tulevan hyvin. — H. L. M.

CONMEE, ONT.

Jättivāthän "ne" tämän kirjeenvaihtajan — uutisten kirjottajan piti sanoa — toimen minun halttuuni edelleenkin, siitä huolimatta vaikka minä valittelin kokouksessa laiskuuttani, sanoivat näet "ettei se ole mikään "ekskyysi", siksi ei tässä muu auta kuin tuhria vaan pois menemään.

Onkin ollut jo pitempi paussi, niin että toverit muualla taitavat luulla että Conmeesta ovat suomalaiset muuttaneet kaikki pois kuin ei kuulu mitään. Mutta niin hullusti ei vielä kuitenkaan ole asiat. Tosiasia on se, että olemme niin raskaasti kuormitettuja, ettei ole aikaa edes uutisia kirjottaa. Se on meillä tähän aikaan kuten muillakin farmareilla kilvottelu siitä, kumpi ensin ehtii, farmariko saada heinäkuormansa suojaan vaiko sade turmella heinät, ja sitten useana iltana viikossa muiden töiden loputtua kovalla kiireellä haalille kokouksiin tai harjotuksiin. Tämä näin kova tohina näet johtuu siitä, kun osastomme alaseurat valmistelevat kesäjuhlia, jotka vietämme tämän kuun 16.päivänä. Kokoonnutaan kello 1 kentälle, jossa suoritetaan ohjelmaa, urheilua y.m. Ja sitten illalla on meillä iso kappale "Laittomuuden aikana", 4:ssä näytöksessä, jota on näyttelijät harjotelleet pari kuukautta. Samoin on viisimiehinen orkesterimme uudelleen järjestetty, ja tulee esiintymään juhlissa, hyvästä ravintolasta puhumattakaan, niin että tulkaapa toverit ympärille. Vakuudeksi teidän — Saku.

Bohemitaiteilijan päiväkirjasta

Kirj. Arvi Mäenpää.

Pöytälaatikosta on loppunut leipä. Sillinpäitä ja suolia, sekä tyhjä sardinilaatikko on jälkeen jäänyt.

Koko päivän olen ollut tupakkalakossa. (Tupakka on voimakkain intohimoni!)

Olen katsellut pitkän aikaa ullakon akkunastani halkopinojen ja harvahkon metsän taa.

Sieltä näen kultaa, taivas tarjoaa mulle kultaa!

— — —

Huu, kun on kylmä! Jalkojani paleltaa, käteni ovat kylmät ja jäykät. —

Istun palttoo yllä tässä, hieman tylsänä tuumiskellen pelastuskeinoa.

Tuskin viitsin jatkaa paastoamista. Onhan sitä puolittain jo ollut kolme päivää — leipää, silliä ja vettä! Tänään ja juuri tällä hetkellä ovat nämä kaikki loppuneet, paitsi vesi.

Menempä koettamaan, jos saisin luotolle tuolta kaupasta jotain.

Jalat tuntuvat hervottomilta, ehkä sen takia, kun en ole niitä käyttänyt useampaan päivään! — Mitähän, jos menisin ensiksi tuohon Kykkärän kauppaan, josta olen tehnyt ostokseni — ajattelen kävellessäni ohitse.

Pyytäisin tupakkaa, leipää, silliä ja ehkäpä rinkeliä... Kauppias uskoisi.

— — —

Perhana!

Henkeä ahdistaa, sydänalaan tuntuu pakkautuvan jotain, vedän suun kautta ilmaa. — — Jospa kävāisisin ensiksi tuossa venäläisen kaupassa, Salupiinillä. Tupakkaa, leipää, silliä....

Olisi puodissa itse kauppias!

Kävelen akkunan ohitse. Jäisen akkunan läpi kuultaa tuli.

Jos siellä on paljon ihmisiä?

On tuossa ainakin hevonen rekineen, ajomies on nyt luultavasti sisällä.... Menisin vain ensin muissa tarkoituksissa juttelemaan maaperää.

Saakelin ilkeää!

Olisikohan siellä kauppias?

En perhana vie mene!

— — —

Kävelen uudelleen Kykkärän kaupan edustalla. Taitaa olla viisainta mennä sisälle....

Kauppiaan kanssa on usein juteltu päivän kysymyksistä y.m. — Ja olenhan sieltä ostanut useammat kilot koruttomia ruokatarpeita....

Ei luulisi ilkeävän kieltää, kun selitän asian kaikessa alastomuudessaan.

Jos tekisi vaikka tällä tavoin:

Muina miehinä alkaisi vain jutella päivän kuulumisia, miten, kuten.

Sitten kesken kaiken: Jos minä saisin kilon rinkeliä, tupakkaa, leipää, silliä.... Ehkä ei nyt muuta. Lasku on niin ja niin paljon.

Jaha, kiitos. Suokaa anteeksi, että minä maksan nämä vasta ylihuomenna, sattui niin vähiin rahat. — Lauantaina varmaan maksan. Sopiiko?

— — —

Luulen, että kauppias myöntyisi.

Voi peeveli: Nyt siellä kaupassa istuu pari miestä. Menisivät vaikka hiiteen! En viitsi heidän nähtensä. — Tupakkaa, leipää, silliä....

— — —

Kävelen taas uudelleen Salupiinin puodin lähettyvillä. Kyllä sielläkin taitaa olla vielä ihmisiä, menisivät —

Kylmyys alkaa pusertaa varpaita. Seison keskellä maantietä. Katselen vuoroin taivaalle, tähdistä rikkaalle — ja taasen jäiseen ikkunaan, ei näy lävitse.

Voi sentään!

Ei tule mitään.... Kurja häveliäisyys!

— — —

Ukko Puustiselta, viisaalta mieheltä, teosofilta, jolla on kippuranenäinen akka, josta en pidä. Täytynee häneen taasen turvautua! Ei auta!

Juna tulee juuri asemalle. Lähtee. Istun aseman konttorissa nahkatuolissa. Raukasee — Häpeän pyytää.... mutta vatsassa on hirveä mielenosoitus, suolet ammuu....

Sainhan minä vipin. Hyvä mies! Nyt nopeasti kauppaan, ennenkuin suljetaan.

— — —

Olen vintilläni.

Ooh-hoijaa....!

Kello kuuluu lyövän alakerrassa kymmentä.

Talon lihava, pölkkyjalkainen tytär kolisee eteisessä. Kunpa ei vaan tulisi tänne! Menköön vain nukkumaan.... Annan luvan nähdä unia ullakolla asuvasta, mutta saakeli, jos minä uneksin tyttärestä, on se varmaan painajaisunta! ——

Kynttilä palaa pistettynä lampunlasin sisään, öljy on loppunut.

Edessäni vesilasi. Olen tyytyväinen: mulla on leipää, rinkeliä, silliä... makkaraa. Ajattelen paistaa sen uudelleen huomenaamulla. Ennen kaikkea tupakkaa.

— — —

Rikkinäisestä akkunaruudusta puhaltaa pakkasviima.

Laivaliike Canadasta Europaan

Kaikki muut laivat lähtevät Montrealista paitsi hinnalla $108.50 varustetut lähtevät Quebecista.

Lähtöpäivä		Laiva	Kantavuus	III luok. piletti Helsinkiin
Elok.	19 Canadian Pacificin	EMPRESS OF FRANCE	18,400 tonnia	$108.50
"	20 Canadian Pacificin	MARBURN	10,750 tonnia	$103.50
"	21 Canadian Pacificin	MONTCALM	16,400 tonnia	$106.50
"	21 Cunardin	AURANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	22 White Star Dominion	MEGANTIC	15,000 tonnia	$106.50
"	26 Canadian Pacificin	MINNEDOSA	14,000 tonnia	$106.50
"	27 Canadian Pacificin	MONTEITH	? tonnia	$106.50
"	28 Canadian Pacificin	MONTCLARE	16,400 tonnia	$106.50
"	26 White Star Dominion	REGINA	16,500 tonnia	$106.50
"	28 Cunardin	LETITIA	13,500 tonnia	$106.50
"	29 Cunardin	AUSONIA	14,000 tonnia	$106.50

Ylläoleviin hintoihin on sotavero, $5.00 lisättävä.

Alle 1-vuotiaat lapset pääsevät kolmannessa luokassa $5.50. Lasten 1—10 vuoteen on maksettava puoli pilettiä, sekä sotavero $3.00.

Rautatiellä pääsevät alle 5-vuotiaat lapset hoitajansa seurassa vapaasti. 5—12 vuotiailta menee rautatiellä puoli pilettiä.

Edestakaisen laivapiletin keskimääräinen hinta on nykyään $180.00.

Edelläolevien laivalinjojen lisäksi myydään pilettejä Europasta Canadaan tuleville siirtolaisille Scandinavian American, Swedish American, Norwegian American, United American, Hamburg American, Royal Mail y.m. linjoille. Nämä linjat eivät ota kesäaikana matkustajia Canadasta Europaan päin.

Vapauden pilettiliike on viimeisen kolmen vuoden ajalla myynyt yli kuusisataa laivapilettiä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tämän pitäisi olla todisteena liikkeemme luotettavaisuudesta.

Olemme suoraan akentteja, ilman välikäsiä, kaikille yllämainituille suurille laivalinjoille.

Pilettien hinnat Suomen satamista Canadan satamiin ovat nykyään $115.00, $118.00, $120.00 ja skandinavialaisilla linjoilla $122.00.

Mitään veroa ei Suomesta matkustaessa nykyään ole, eikä myöskään takauksia tai hallituksen lupaa tarvita.

Toimittakaa pilettitilauksenne oman liikkeenne kautta.

TEHKÄÄ KAIKKI PILETTILIIKE NIMELLÄ

J. V. Kannasto,

Box 69, SUDBURY, ONT., CAN.

Kiinan antikristilliset ylioppilaat

Kiinassa ilmestyvät kristillismieliset europalaiset ja amerikalaiset sanomalehdet ovat kovin huolissaan. Aktiivinen kristinopin vastainen liike on puhkeamassa Kiinan ylioppilaskunnan keskuudessa, etenkin lähetyskouluissa ja yliopistoissa.

Kaikkialle on kristinuskonvastaisia liittoja perustettu. Nankingissa tuhosivat ylioppilaat julkisesti raamatut. Kantonissa viime joulun aikana toimeenpanivat "antikristilliset" ylioppilaat hauskat karnevaalihuvit. Hunanin maakunnassa olevassa Tshanshanin kaupungissa vaativat lähetysyliopiston ylioppilaat vapaaehtoista "jumalanpalvelusta" (kirkonkäyntiä).

Aivan luonnollista on, että moisten tositapahtumain jälkeen alkoivat lähetyssaarnaajat virsienveisailunsa asemasta surkeasti ruikuttaen määkiä "bolshevismista". Kuitenkin moista määintää eivät kaikki lähetyssaarnaajat harjoitelleet. Tshang-Tshiniin äskettäin ilmaantui kaksi yksinkertaista lähetyssaarnaajaa, jotka koettivat olla "rehellisen johdonmukaisia" ja esittivät lähetystyön ja imperialismin erottamista koskevan probleemin. He selittivät, että uskonnollisten aatteiden levitystyön on luovuttava kaikista niistä mukavuuksista, joita sen käytettäväksi asettaa imperialistinen sekaantuminen Kiinan sisäisiin asioihin, s.o. lähetystyöntekijäin työskentelyssään ei ole sovellutettava käytäntöön "eksterritoriali-oikeutta" eikä ulkovaltojen ja Kiinan yhteisen tuomiovallan alaisuutta, j.n.e. Vaan nämä yksinkertaiset huimapäät tukahutti miltei sananmukaisesti koko yhtynyt lähetystyöntekijäin "veljeskunta", syytäen näiden silmille kaiken mitä kristillisimmän kiukunpurkauksensa heidän moisen halveksuvan suhtautumisensa johdosta tuon panssaroidun nyrkin pyhiä esineitä kohtaan, jota ilman lähetyssaarnaajain yhteisen tunnustuksen mukaan ei muka voida kyllin kestävästi pystyttää pyhää ristiä Kiinaan.

Taiping-liikkeen opetukset

Kristinuskonvastainen liike, "antikristillisyys" Kiinassa on imperialisminvastaisen liikkeen edeltäjä ja synnyttää tämän. Se on mitä syvimmälle juurtunut Kiinan yhteiskuntaan sekä sillä on yli puolenvuosisadan olemassaoloaika. Se on välittömässä yhteydessä n.k. taipingien liikkeen (1850—1864) kanssa, joka oli mantsurialaista hallitsijasukua vastaan tähdätty joukkoliike ja kansannousu joka kehittyi yhdessä kristinopin levittämisen kanssa. Laaja ihmisten keskeinen yhdysside, josta syntyi ajatus "köyhimysten valtion" perustamisesta. Tätä liikettä ylläpitävänä ja innoittavana välittäjänä olivat kiinalaiset kristityt, jotka olettivat, että europalaiset kristityt pysyttelevät tähän liikkeeseen nähden ainakin passiivisina syrjästäkatsojina, jolleivät myötätuntoisesti puolueettomina.

Mutta toisin tapahtuikin. Englannin kapitalistit Ranskan ja Italian kapitalistien tukemina päättivät, että bibliasta on hyvä laulella pyhäisin, vaan ei laisinkaan muovailla sen mukaan valtioita, ja mobilisoivat sotamiehiä puolustamaan mantsurialaista hallitsijasukua taipingeilta. Nelisen vuotta jatkui tätä nöyristämistä, joka muuttui inhoittavaksi ihmisteurastukseksi.

Taipingien joukkoteurastuksen jälkeen europalainen "kristillisyys", jolla on vasemmassa kädessään raamattu ja oikeassa kivääri, tyyten kadottaa kaiken arvonsa Kiinan miljoonaisten ihmisjoukkojen keskuudessa ja ennen vallinnut myötämielinen suhtautuminen siihen muuttuu sammumattomaksi verivihollisuudeksi.

Lähetyssaarnaajien orjuutustehtävä

Kiinan ylioppilaat sangen hyvin käsittävät lähetyssaarnaajien yhteiskunnallisen olemuksen — kauppapääkirjan ja interventiokiväärin nöyrä tahdottomia lakeijoita pelkästään: sitäpaitsi oivalsivat he sangen hyvin näiden veljeyttä ja rakkautta saarnailevien petturien tehtävän toisenkin puolen, nimittäin hyväntekeväisyyden varjolla järjestetyn yhtämittaisen agitationityön, jota harjoitetaan Kiinan sivistymättömän rahvaan keskuudessa ja joka on kohdistettu Kiinan köyhälistön luokkatietoisesti ja solidaarisesti järjestyneitä aineksia vastaan.

Jouluk. 16 pnä 1924 ilmestyneen "North China Daily Newsin" pitkässä artikkelissa, jossa on tehty yhteenvetoja lähetysseurojen Shanghain 500,000 pika-ajurirattaiden vetäjän keskuudessa harjoittamasta toiminnasta, on propagandakokousten lukumäärä — 7,200, joihin on ottanut osaa 409,000 ihmistä. Ja tässäkin artikkelissa selitetään, minkälaisia — uskonnollisten aiheiden lisäksi — epäkirkollisia aiheita päntättiin tietämättömien kulipalkkaorja-raukkojen päähän kokousten aikana. Käsiteltäviä aiheita oli kaksi: toisena — ylevämielisyyden ja hyvän käyttäytymisen sekä hallituksen menestymisen edistämishalun istuttaminen riksha-palkkaorjiin. Toisena aiheena oli — lakkoliikkeenvastainen taistelu. Niinpä lausutaankin kyseessä olevassa selostuksessa näin:

"Agitaattorit paljon toimivat rikshojen, s.o. kulipalkkaorjien, ja ylipäänsä asujamiston työläisryhmien keskuudessa, yllyttämässä lakkoihin ja epäjärjestyksiin. Väsymättömästi koettaa lähetyssaarnaaja tehdä tyhjäksi moiset tuhoja tuottavat ponnistelut, päntäten ihmisten mieliin, että heidän huoltoon ja avustamiseen kohdistuvat toiveensa voivat perustua yksinomaan heidän omiin vaivannäköihinsä ja hyvään käytökseen."

Sehän on sangen yksityiskohtaisesti ja harkiten valmistettu, Kiinan tietämättömien, takapajuisten joukkojen orjuuttamista tarkoittava ohjelma, jota tukemassa on hyväntekeväisyyslahjoitusten järjestelmä.

Miksi sitten on hirvittävää, että uutta Kiinaa rakentava nuoriso siinä määrin suunnattomasti vihaa näitä Kiinan kansallisen ja luokkaitsetietoisuuden tukahuttajia? Meidän päinvastoin on ihailtava Kiinan nuorison ihmeteltävää sivistyksellistä sitkeyttä ja itsehillintää sekä vastalauseiden maltillisuutta. Lähetyssaarnaajat tekevät kiihkeää, hyvin maksettua työtä, halutessaan muuttaa Kiinan "orjatehtaaksi".

Tämä ei koskaan tule toteutumaan. Kiinan nuorison ja miljoonaisten joukkojen kukistamaton ja yhtenään voimistuva antikristillinen liike on siitä takeena.

Belgian velkakomissioni on saapunut

New York. — Belgian entinen pääministeri Theunis ja kolme muuta Belgian hallituksen nimittämää velkakomissionin jäsentä saapuivat Yhdysvaltoihin. He jatkavat matkaansa Washingtoniin.

Komissionin jäsenet kieltäytyivät antamasta minkäänlaisia tietoja ennenkuin ovat saaneet neuvotella Yhdysvaltain velkojen rahastokomissionin kanssa. Tämän orgaanin kanssa aletaan neuvottelut Belgian valtiovelasta, joka on $400,000,000 kokoinen. Komissionin mukana oli raha-asioiden erikoistuntijoita.

Työläisen tietokirjasto

Tätä edellämainittua kirjastoa tullaan julkaisemaan jatkuvana sarjana

SIINÄ ON ENSIMÄISENÄ KIRJANA KARL MARXIN KIRJOTTAMA

Kommunistinen Manifesti

TOISENA ON KARL MARXIN KIRJOTTAMA

Napoleon III:n Vallankaappaus

Kolmantena on nyt juuri markkinoille laskettu A. Tjumenew'in kirjottama

TYÖN HISTORIA

Tähän sarjaan ei oteta mitään muita paitse tieteellisesti täysin päteviä teoksia. Ne on tarkastettu ennen suomennustyön tekoa sekä täällä että Europassa ja suomentajiksi on valittu ehdottomasti kykeneviä henkilöitä.

Tämän kirjasarjan tarkotuksena on mennä lävitse koko köyhälistöliikkeen sekä sille tärkeitten tiedehaarojen eri puolet, niin että suomalaisilla työläisillä on tilaisuus tutustua kaikkiin tärkeisiin yhteiskunta- ja muihinkin tieteisiin.

Työläisen Tietokirjasto sarjaa tullaan jatkamaan. Seuraava siihen sisältyvä teos tulee olemaan A. Lasovskyn kirjottama MAAILMAN TALOUDELLINEN TYÖVÄENLIIKE.

Kaikkia niitä suomalaisia työläisiä, miehiä ja naisia, joilla on halu saada selvän käsityksen eri asioista, helppotajuisessa muodossa, kehotetaan hankkimaan tämän sarjakirjaston jokaisen teoksen itselleen.

Kommunistisen Manifestin hinta on $1.00, Napoleon Kolmannen Vallankaappauksen hinta 70c ja TYÖN HISTORIAN hinta 80 senttiä.

MUISTAKAA että näitä sarjakirjoja ei oteta kovin suuria painoksia, joten ne voivat loppua aivan lähitulevaisuudessa. Asiamiehille tavallinen alennus. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUS

Box 69 — SUDBURY, ONT.

Korkeamman hermotoiminnan materiaalisista perusilmiöistä

(Jatk. refleksologiaa käsitt. kirj. lehtemme 56 N:ssa)

Pyrkiessämme edellisessä kirjotuksessa selittämään ihmisen n.s. henkisiä toimintoja oli turvauduttava etupäässä niihin kokeisiin ja huomioihin, joita on tehty sellaisista eläimistä, joiden hermotoiminnat ovat paljon mutkattomampia kuin ihmisen. Nyt kun olisi lähdettävä soveltamaan kuolleessa aineessa esiintyvien ilmiöiden fysikaalisia ja kemiallisia lakeja niin monimutkaisiin hermotoimintoihin kuin on ihmisen ajattelu*, täytyy koeainehistona käyttää vieläkin yksikertaisempia eliöitä.

Saksalais-amerikalainen tutkija Loeb, joka on uskaltanut lähteä kysymykseen vastaamaan, käyttää kokeihinsa sellaisia eläimiä, joilla on verrattain heikosti kehittynyt hermojärjestelmä (madot, hyönteiset), tai ei sitä lainkaan (yksisoluiset eläimet, bakteerit, kasvit). Kaikkien niiden "henkiset" toiminnat esiintyvät alkeellisina aistimis- ja vastaliikereaktioina. Liikereaktiot ovat joko lähentymistä ärsytyksen synnyttäjään tai etääntymistä siitä. Tällaisia alkeellisten eliöiden liikkeitä nimitetään tropismeiksi.

Riippuen liikereaktion aikaansaavan ärsykkeen luonteesta erotetaan useammanlaatuisia tropismeja.

Lukijoista on varmaan jokainen havainnut sen ilmiön että vihreät kasvit kääntävät aina lehtilapansa aurinkoa, valoa kohti. Ikkunalla oleva ruukkukasvi tulee aivan muotopuoleksi, kun valoa "rakastavan" kasvin kaikki oksat ja lehdet kasvavat lasiin päin. Kun kasvin kääntää, niin pienen ajan kuluttua ovat taas kaikki lehdet ikkunaa kohti. Ilmiötä sanotaan heliotropismiksi (helos — auriko).

Jos bakteereja sisältävään vesiastiaan pistää viinalla täytetyn lasipuikon, niin havaitaan bakteerien paikkoavan mahdollisimman etäälle puikosta. Jos viinan sijasta panee puikkoon lihalientä, tai sokeriliuosta, alkavat bakteerit mataa puikkoa kohti ja ovat pian kaikki siellä. Viina ja lihaliemi vaikuttavat kemiallisina ärsykkeinä aikaansaaden vastaavat liikereaktiot, edellinen liikkeen poispäin (negatiivinen kemotropismi), jälkimäinen liikkeen ärsykkeseen päin (positiivinen kemotropismi).

On selvää, että tällaiset yksinkertaiset ärtyväisyysilmiöt eivät periaatteessa millään tavoin eroa aikaisemmin käsittelemistämme refleksista. Kummassakin tapauksessa on kysymys eliön liikekasvatuksista ympäristön ärsytyksiin. Toisaalta on meistä, ettei tropismeja voi selittää miksikään "tahdoksi", tai "harkinnaksi", vaan ovat ne fysikaallis-kemiallisia prosesseja. Että näin on asian laita selviää jo siitäkin, että tropismit muuttavat luonnetta kemiallisten aineiden vaikutuksesta. Esimerkiksi monet kalvoäyriäiset suhtautuvat valoon aivan väilnpitämättömästi; ne uiskentelevat yhtä mielellään valoisissa kuin valottomissakin paikoissa. Mutta ei tarvitse muuta kuin panna veteen hiukan hiilihappoa, niin tulevat ne erittäin valonrakkaiksi (positiivisesti heliotroppisiksi). Eräs kalvosäyriäislaji suorastaan karttaa valoa (negatiivisesti heliotrooppinen), mutta panemalla veteen vähän happoa saa senkin "mielen muuttumaan" positiivisesti heliotrooppisiksi.

Tuollaisen valonrakkauden voi toisissa tapauksissa saada aikaan alentamalla veden lämpötilaa.

Monet lukijoista tuntevat sen tosiasian, että tuli "houkuttelee" monia hyönteisiä: koiperhonen lentää päistikkaa kynttilään ja kärventää siipensä, yöperhoset lentävät nuotioon j.n.e. Tällaisissa tapauksissa on sepitetty legendoja, että eläimet rakastavat tulta", että on kysymys "vetovoimasta" y.m. Moniin tarkkoihin kokeisiinsa nojaten selittää Loeb, että tässä ei ole kysymys mistään muusta kuin samanlaisesta heliotropismista, mitä kasveilla tavataan. Miten selittää sellainen "henkinen" toiminta kuin perhosen lentäminen tuleen fysikaalis-kemialliseksi prosessiksi? Valo on monissa kemiallisissa prosesseissa tärkeä tekijä; se esim. jouduttaa hapettumista. (Valokuvauslevyssä saa valo kemialliset muutokset aikaan.) Hyönteisten "tulenrakkauden" ymmärtämiseksi on edellytettävä vain, että 1) eliössä on ainetta, joka on herkkää valokemiallisille vaikutuksille ja 2) että tuo aine on tasaisesti jakautunut koko ruumiiseen. Jos näin on, niin suoraviivainen lento on mahdollista vain silloin kun molemmat ruumiin puoliskot ovat yhtälailla valaistut. Kuvitelkaamme nyt, että valo lankeaa hyönteiseen vasemmalta: silloin on valoherkän aineen hajaantuminen ruumiin vasemmalla puolella voimakkampaa ja saa aikaan joko lentolihasten työn tehostumisen tai heikentymisen sillä puolella ruumista. Edellisessä tapauksessa kääntyy eläin valosta poispäin ja etääntyy siitä sitten suoraviivaisesti; eläin on siis negatiivisesti heliotrooppinen (valo "työntää" sitä poispäin kuten olemme tottuneet sanomaan). Jälkimmäisessä tapauksessa — joka on paljon tavallisempi — kääntyy eläin valoa kohti ja lentää siihen (positiivinen heliotropismi).

Jo nyt voidaan monia sellaisia vaistoja, jotka näyttävät melko monimutkaisilta selittää heliotropismiksi. Sellaisia ovat esim. muurahaisten ja mehiläisten häälennot. Mehiläispesän naaras, "kuningatar", joukko koiraita "kuhnureita" mukanaan lähtee jonakin kirkkaana päivänä lentoon; parittuminen tapahtuu ilmassa. On todennäköistä, että silloin kun ne saavuttavat sukukypsyyden, erittävät mahdollisesti sukurauhaset joitain aineita ruumiiseen, jotka tekevät sen äkkiä vahvasti heliotrooppiseksi. On useita kertoja kokeilla osoitettu, että jos häälentoon valmistuvan parven panee pimeään niin "unohtavat" eläimet koko häähommansa.

Ettei ylläluetelluissa tapauksissa suinkaan ole mistään harkinnasta kysymys, vaan pelkästään fysikaalis-kemiallisista ilmiöistä, todistaa sekin, että monet tällaiset tropismit johtavat eläimen ehdottomaan tuhoon. Jos esim. eräiden metsätubolaisten toukat, jotka normaalisissa oloissa elävät ehdottomassa pimeydessä, päästetään valoon, kulkevat ne vastustamattomasti yhä kirkkaampaan valaistukseen huolimatta siitä, että valo on niille kuolettavaa myrkkyä.

Ovatko ärtyväisyys ja sen aiheuttamat refleksit tunnusmerkillisiä yksinomaan eläimille ja kasveille?

Elotonta luontoa olemme tottuneet pitämään liikkumattomana, ärtymättömänä, köyhämuotoisena. Tuo käsitys ei kuitenkaan ole vallan oikea. Monet fyysikot ja kemistit ovat osoittaneet, että elottomassakin aineessa voidaan havaita ilmiöitä, jotka voi rinnastaa tropismeihin ja refleksehin. Monen monista kokeista mainitsen vain erään.

Jos heikkoon salpietariliuokseen panee kiteen samaa suolaa, ja jonkun matkan päähän siitä tushilla värjätyn vesipisaran, niin kohta alkavat tushin hiilihiukkaset rientää kidettä kohti. Kun astiaa, jossa on suolaliuosta pidetään siten, että toinen osa siitä on valaistuna pimeässä ja juuri pimeän ja valaistun rajalle pannaan tushilla värjätty vesipisara, huomataan hiilihiukkasten alkavan pyrkiä valosta pimeään. Hiilihiukset eivät voi "kärsiä" valoa ja lämpöä; pimeässä ja viileässä ne 'viihtyvät".

Siis seuraamalla loogillisesti sitä ajatusketjua mikä on Pavlovin refleksoloogisten töiden ja Loebin tutkimain tropismien pohjana tulemme sellaisiin ilmiöihin, joissa tyyten hämmentyy ja häviää se raja, mikä erottaa eläinten ja kasvien "henkiset" ilmiöt elottomassa aineessa havaittavista selvästi fysikaalis-kemiallisista ärtyväisyys- ja refleksi-ilmiöistä.

On kieltämättä rohkea ote kun asetetaan 20-vuosisadan kulttuuri-ihmisen ajatustoiminta rinnakkaisilmiöksi ja samojen lakien alaiseksi, kuin nokihiukkasten liikkeet tushipisarassa; kun — sanoisinko — vaa'alla ja punnuksilla käsitellään sellaista kuin "rakkautta", "omaatuntoa", mielikuvitusta j.n.e. — Lukijaa ehkä huimaa noin hurja hyppy; hän vaatii yksityiskohtaisia selityksiä, joita ei tiede vielä voi antaa. Mutta se, ettei vielä, eikä mahdollisesti pitkiin aikoihinkaan, voida tätä selitystapaa käyttäen täsmällisesti osoittaa, mitkä fysikaaliset ja kemialliset reaktiot ihmisen kussakin refleksissä ovat pohjana, ei ole niin tärkeätä. Tärkeätä on se, että se tutkimaton salaperäisyys, se mystiikan verho, joka on kietonut ihmisen älytoiminnan ilmiöitä on reväisty rikki, että siinäkin suhteessa tunnemme vakavan materialistisen pohjan jalkaimme alla. Samoinkuin Pavlovin oppi ehdollisista reflekseistä osoittaa tien "sielun" tutkimiseksi hermofysiologiana. Samoin tutkimukset elävän ja elottoman luonnon tropismeista osoittaa tien "sielun" ilmiöiden tutkimiseksi sellaisina toimintoina, joiden pohjana on fysikaalis-kemialliset ilmiöt. Sen, minkä proletariaatin ideoloogit, materialismin ja marxismin ajattelijat ovat omaksuneet jo aikaisemmin tällä alalla, sen todistaa oikeaksi ja konkretisoi nyt tiede.

Yrjö Karppanen.

*) Viime kirjotuksen suppeuden tähden jäi ero ajattelun ja tav. refleksin välillä selvittämättä. Ajattelussa ei huomaa vastaavaa liikereaktiota. Että se silti noudattaa samoja lakeja kuin refleksi selvinnee seuraavasta kokeesta. Koehenkilön käsketään ajatella jotain korkeata: hänen käteensä kiinnitetty herkkä koje osoittaa, että käsi tekee samalla liikkeen ylöspäin, kun hän ajattelee jotain matalaa, liikahtaa käsi alas; jos hän tekee jotain epämiellyttävää, tekee käsi liikkeen henkilöön päin (väistö) j.n.e. Ajatus on n.s. "jarrutettu" refleksi Refleksimekaanismista, joka jarrutuksen saa aikaan mutta siitä ei tässä yhteydessä ole tilaisuutta puhua.

Nykyajan nainen

Hän lukeutui nykyisyyden naisiin. Oli iloinen, melkeinpä ylpeä siitä, että oli onnistunut kasvattamaan itselleen vapaamielisen näkökannan naisen asemasta: hänen suhteestaan perheeseen, sekä hänen asemastaan yhteiskunnassa.

Niin, nainen oli samanlainen olio luomakunnassa, kuin mieskin. Varustettu samoilla lahjoilla kuin tämäkin, näin ajatteli hän.

Hän ei suvainnut miesten osoittavan itselleen huomaavaista huolenpitoaan. Niinpä hän aina maksoi itse laskunsa ravintolassa ja pyrki yleensä, käytännöissä, pikkuseikoissakin, toteuttamaan periaatteitaan nykyaikaisesta naisesta. Ainakin hän vuorenlujasti uskoi niin tekevänsä.

Itsetietoinen, toisen sukupuolen kanssa tasa-arvoinen nainen, joka ei tarvinnut miehen apua — se oli hänen ihanteensa. Vielä enemmänkin: tietoisuus siitä, että hän, muutamia aikoja sitten suurkaupunkiin siirtynyt *työläistyttö, oli kohonnut* tällaiseen avokatseisuuteen, täytti hänen mielensä ylpeydellä.

Ja kuitenkaan ei elämä ollut koetellut hänen periaatteitaan käytännössä, muulloin kun hän etsi tilaisuutta vapaamielisyyttään osoittaakseen. Ja tämä tapahtui tietysti silloin kuin se hänestä itsestään oli hauskaa. Siitä, että vapaamielinen maailmankatsomus asettaisi sellaisiakin velvollisuuksia, jotka ainoastaan huolellisen itsekasvatuksen ja syvällisen henkisen kohoamisen jälkeen alkaisivat käydä mieluisiksi, siitä ei hänellä ollut aavistustakaan.

Hän seurusteli työläispiireissä, otti osaa järjestötoimintaan ja yritti saada tovereita. Ja saikin. — Hänen varma käyntinsä ja suora puheensa kiinnittivät huomiota varsinkin eräässä nuorukaisessa, eikä nuorukainenkaan ollut herättämättä tytön mielenkiintoa.

Miten ollakaan, eräänä lauantaina olivat he päättäneet viettää iltansa yhdessä.

Samoilivat pitkin katuja ja yrittivät keskustella. Mutta mikä liekään, keskustelu ei päässyt vauhtiin. Liekö se ollut tiheä sade joka vaikutti mieliin masentavasti, vai olisiko heitä häirinnyt se että he olivat vielä vieraita toisilleen.

Tyttöä harmitti ettei poika esittänyt mitään paikkaa, missä olisivat voineet iltansa viettää. Hän kyllä kysyi tavan takaa tytöltä minne menisivät. — Tiesihän hän, Sifi, minne olisi mennyt — mutta ei, hän ei sitä sanonut, ties miksi.

Poika tuntui hänen mielestään niin aasimaiselta, saamattomalta; se häntä kiusasi. Olisihan hän itse voinut ohjata, heidän tuloksettoman kävelynsä johonkin päämäärään, mutta eikö se sentään olisi ollut sopimatonta? — Olihan hän nainen. — Näin epämääräisessä asemassa hän ei ollut eläessään ollut. Että mies saattoikin olla tuollainen aasi! Ja kaiken lisäksi pidettiin tätä työväenjärjestöissä etevänä miehenä — mokomaakin nahjusta.

On luonnollista, että tilanteen temperamentti kiusallisuudessaan kohosi sitä mukaa kuin ilta kului. Lopuksi täytyi tulla räjähdys. Ja se tuli.

Tyttö muisti, että myöskin suorasukaisuus kuului hänen periaatteisiinsa. Ja hän sanoi pojalle suoraan mitä hän tästä ajatteli.

Poika kuunteli vaieten hänen sanatulvaansa. Senjälkeen alkoi hän puhua ja hänen äänessään soi ivallisuus:

— Tässäkö se onkin nyt sinun "vapaamielisyytesi" ja "nykyaikaisuutesi". Mutta niinhän meille usein käy. Luulemme omaavamme sosialistisen näkökannan. Puhumme naisten itsenäisyydestä paljon kauniita sanoja, mutta toteutammeko niitä käytännössä? Sinä et itsenäisyyksinesi voi edes ehdoittaa paikkaa missä iltamme viettäisimme. Odotit sitä minulta ja olisit epäilemättä hyväksynyt minun ehdoitukseni, vaikka omassa päässäsi olisi pyörinyt paljon parempi ehdotus. Eikö totta?"

Ei kuulunut vastausta.

— Unohtakaamme tämä ja menkäämme eläviinkuviin, tai kahvilaan, sanoi poika lopuksi.

— "Ei, minua ei nyt haluta", vastaa tyttö: "tuntuu, että meidän on paras nyt sanoa hyvästit toisillemme ja lähteä omalle suunnallemme, kumpikin." —

He jättivät hyvästit ja erkanivat, vaeltaen kumpikin omille teilleen.

Yksinjäätyään miettivät he äskeistä yhdessäoloaan. Tyttö tunsi saaneensa opetuksen. Oli raukka luullut toista niin aasimaiseksi, kömpelöksi, ja tämä olikin tahtonut antaa hänelle opetuksen siitä miten on seurustelussakin, heräävästä rakkaudentunteesta huolimatta, säilytettävä itsenäinen ajattelutapa, sekä sen toteuttaminen käytännössä.

Ei tyttö hänelle siitä suuttunut olisi — päinvastoin tahtoo hän kiittää häntä ensimäisessä sopivassa tilaisuudessa. Sillä hän on alkanut ymmärtää naisen tasa-arvoisuutta miehen rinnalla ja nykyaikaisuutta toisessa merkityksessä kuin ennen. Tasa-arvoisuus ei käsitä ainoastaan samanlaisia oikeuksia, vaan siihen sisältyy myöskin samanlaiset velvollisuudet.

VÄLITTÄJIÄ

Conn soittovälineille

— sekä —

BELL PIANOILLE

ovat

BARKERS MUSIC STORE

88 Durham St.—SUDBURY, ONT.
Seuraava Blue'n kaupasta.
— Phone 1694 —

Hammaslääkäri

Tohtori ELGIE

Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa

FORT WILLIAM

Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.

Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

Hyvä, 87½ eekkerin farmi myytävänä Garsonin tien varrella, 5 mailia Sudburysta. 35 eekkeriä viljelysmaata ja loppu jokseenkin puhdistettua. Asuinhuoneet päällä. — Kysykää J. N. Desmarais Bank D'Nationale Bldg, Sudbury.

Willamette Blvd. Sanitarium varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.

Dr. Peter Kokko, D. C. Dr. Anna Kokko, D. C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri,
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ vk. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .... .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta - vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta. ....Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta....$1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. ....$3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI, Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad, ... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa Vuosikerran hinta $1.75; puolivuosikertaa $1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa 1 vk $1.75 puolivuosikertaa $1.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00; puolivuosik. $3.50
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ vk....... $3.50
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00, ½ vuosik. $3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk........ $1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.15

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

SUDBURY BAKING COMPANY

Valmistaa kaikkia leipurialaan kuuluvia tuotteita.

Erikoisen hyvien korppujen sekä kovan leivän valmistus on myös nyt alettu. — Ulkolähetykset täytetään nopeasti ja huolella.

SUDBURY BAKING CO.

27 Durham St. — Box 429 — Sudbury, Ont. — Telephone 1854

Mitä on jokapäiväinen leipä?

Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.

Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpäs. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 1338S.

HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Nälkäiset

ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.

— 25c ateria. —

316 Bay St., Port Arthur, Ont.

V. AHON

Parturiliike, Pallohaali ja Tupakkakauppa sijaitsee 78 Lang St. Cobalt, Ont.

Tarmo ruokala

on paras paikka tyydyttää ruokahalunsa, sijaitsee samassa paikassa.

T. J. Carlstedt, omistaja.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

KALLE POUKAMAN

— SAUNASSA —

kylvetään perjant. ja lauantaina.

SUDBURY,

Puhelin 457. —— P. O. Box 1122.

SUOMESTA

Santahaminan veljeshaudoille sikotarha!

Kuten kaikkialla muuallakin, sai Helsingin työväestökin 1918 antaa raskaan uhrinsa. Tuhansien tapettujen, nälkään ja vankiloiden kurjuuksiin kuolleiden tovereiden ruumiit saatiin noina aikoina kantaa Santahaminaan kuopattavaksi. Uhrien ruumiita oli niin paljon, ettei mikään varsinainen hautaaminen tullut kysymykseenkään. Ruumiit lyötiin vain läjään sikin sokin, päälle vähän, usein alle puolen metrin, multaa. Sinne haudattiin muiden muassa kirjailijamme Irmari Rantamala. Mitään merkkejä ei haudalle asetettu. Nyt on haudoille rakennettu rykmentin sikotarha!

Me työläiset emme tältä maalta ole koskaan muuta saaneet kuin sortoa ja häväisyä. Ei ole ensikertaa, kun veljeshautamme joutuvat näin törkeästi häväistyiksi, mutta kun tämä maa samalla, kun se tallaa jalkoihinsa inhimillisyyden ja kulttuurin alkeellisimmatkin vaatimukset, tahtoo silti lukea itsensä kulttuurimaaksi, niin eiköhän se ole liikaa!

Sikala muutettu

Asian tultua julkisuuteen näyttää sikalan "järjestäjille" muodostuneen tilanne vähän kieroksi. Aluksi likvidoida pois päiväjärjestyksestä saada peruuttamaan uutisensa. Tämä ei kuitenkaan onnistunut ja niinpä on sikala sittemmin muutettu "korkeammalta" taholta tulleesta määräyksestä, haudoilta pois.

Tällainen ei kuitenkaan ole johtunut mistään punaisten hautojen kunnioituksesta, nähtävästikään, vaan todennäköisesti skandaalin suurenemisen pelosta. Jos lehdet olisi saatu peruuttamaan uutisensa, niin tuskinpa sikalaa olisi muutettu ja vähän ajan kuluttua olisi koko uutinen väitetty aivan perättömäksi. Nyt sen ovat todenneet todeksi siksi monet työläiset, ettei asiaa enää voida peittää. Ja ruma hautojenhäpäisy onkin koetettu vain näin hän sitten raajarikkona on joutunut syystä, ettei suurempaa skandaalia syntyisi.

Mikä on totuus Ristikankareen "karkaamisesta"?

Kaikki mitä tähän mennessä varmasti tiedetään Ristikankaren kohtalosta, supistuu siihen, että hänet, jouduttuaan vangiksi Virossa, vastoin kaikkia kansainvälisiä sopimuksia ja säädyllisenä pidettäviä tapoja luovutettiin Suomen ohranalle. Tämän jälkeen peittyivät kaikki jäljet pimeään. Mikäli huolellisilla tutkimuksilla olemme saaneet selville, ei hän ole säilytettävänä ainakaan missään Etelä-Suomen vankilassa. Myöskään ei hän ole Helsingin eikä Turun ohranassa.

Asian ollessa tällaisen, kun viranomaisten käsissä ollut mies näyttää kokonaan hävinneen, ei ole ihmeteltävää, että siitä yleisön keskuudessa liikkuu mitä erilaisimpia kaameita huhuja. Ohranan taholta on kyllä mielten rauhoittamiseksi selvitetty, että Ristikankare on karannut — hypännyt junan akkunasta ulos ja hävinnyt sen tien — mutta tätä selitystä ei juuri kukaan usko. Kieltämättä tuntuukin kovin mahdottomaita, että joku vanki ylipäänsä voi hypätä ulos täyttä vauhtia kulkevan junan akkunasta ja sen jälkeen kadota jäljettömiin, niin, ettei häntä tai edes hänen jäännöksiään mistään löydetä. Eikä "karkuria" ole tämän jälkeen missään näkynyt eikä kukaan ole edes kuullut puhuttavan hänestä mitään. Näyttää siltä kuin olisi maa hänet niellyt siinä hetkessä, kun hän putosi junan akkunasta.

Mielestämme olisi jo aika saada varmuus Ristikankareen kohtalosta. Tämän selvyyden hankkiminen on viranomaisten tehtävä. Emme tahdo tässä kertoa niitä huhuja, joita hänen kohtalostaan liikkuu, sillä epäilemättä ne ovat vain arveluja. Lähinnä totuutta näyttää meistäkin kuitenkin olevan se, että sikäli kun juttu hänen hyppäämisestään ulos junan akkunasta pitää paikkansa, hän sitten raajarikkona on joutunut paikkakunnan suojeluskuntalaisten käsiin. Tämäkin on kuitenkin vain arvelu ja vaikka se olisi tottakin, niin selvittämättä jää edelleen minkälaisen kohtalon hän sitten on saanut ja missä hän nyt on. — T. T.

TYÖLÄISTEN PALKAT

Talollisen leski Tarkkasen talossa Tervajoella on jo noin vuoden ajan ollut päiväläisenä työmies Viljami Halmesmäki. H:lle oli hänen taloon tullessaan luvattu maksaa 10 mk. päivässä palkkaa, mutta kuitenkin kun hänelle joku aika sitten maksettiin talosta palkka, olidentin itsensä opastaessa Kultaranzemäksi markaksi päivässä.

RITARI PAAVO NURMI

Tasavallan presidentin nimenomaista pyyntöä noudattaen saattoi Turun ja Porin läänin maaherra, kenraali Ilmari Helenius v.k. 8 pnä Paavo Nurmen ja tämän äidin, leskirouva Vilhelmiina Nurmen moottoriveneellä Turusta presidentin vieraaksi Kultarantaan, missä nautittiin kahvia sekä tutustuttiin presidentin itsensä opastessa Kultarannan nähtävyyksiin. Ennen vierailun päättymistä jätti tasavallan presidentti Paavo Nurmelle Valkoisen ruusun ensi luokan ritarimerkin.

POLIISIT PIESSEET KUMMIPATUKOILLA RAAJARIKKOISTA POIKAA KAUHAVALLA

V.k. 7 pnä pidättivät Kauhavan poliisiviranomaiset - talokkaanpojan Matti Jaakonpoika Karin poliisikuulustelua varten. Kari oli, ollessaan edellisviikolla lehdenteossa kotimetsässään, löytänyt sattumalta pirtujobbarien kätkön, missä oli kaksi 10 litran kanisteria. Näistä Kari myi toisen sisällön valtion maantietyömiehelle 5 ja 10 markalla pullolta. Asia tuli tietysti heti yleiseen tietoon ja poliiseillekin, jotka, kuten sanottu, pidättivät Karin. Kari tunnusti heti rikoksensa.

Juttua tutkiessaan ovat poliisit pahoinpidelleet Karia, joka on raajarikko ja muutenkin jonkunverran vajanainen. Pahoinpitelyistä kertoo Kari itse seuraavaa:

Jo pirtukanisterien löytöpaikalle metsään mentäessä löi poliisi Aspholm häntä noin 20 kertaa gummipatongilla selkään, käskien paneutumaan maata; viidennellä tai kuudennella lyönnillä sortui tämä raajarikko maahan, jossa lyömistä jatkui noin 20 lyöntiin saakka. Näillä lyönneillä lienee ollut tarkoitus saada lisää tietoja asiasta. Tässä tilaisuudessa oli Karin kertoman mukaan paikalla myös nimismies Karppinen, joka ei kuitenkaan lyönyt, mutta ei kieltänyt poliisia lyömästä. Tämän jälkeen vietiin Kari säilytettäväksi vanginvartija Kosolan taloon.

Kari kertoo edelleen, että saman päivän iltana saapuivat vankiputkaan poliisit Aspholm ja Kalistaja, joista poliisi Kalistaja tarttui ensin Karia kurkusta kiinni ja alkoi gummipatongilla lyödä Karia siksi että hengästyneenä lopetti; heti sen jälkeen alkoi poliisi Aspholm samalla aseella lyödä. Lyöntien lukua ei Kari sanonut muistavansa eikä voinut sitä edes arvioida, sillä hän oli joutunut melkein tajuttomaan tilaan.

Pahoinpitelyn johdosta Matti Karin isä, Jaakko Kari, kävi heti 9 pnä nimismieheltä pyytämässä lupaa saada kuljettaa lääkäriä tarkastamassa poikaansa. Tämän pyynnön hylkäsi nimismies kuitenkin. Sama pyyntö uudistettiin 10 pnä samalla kielteisellä tuloksella. Nimismies ilmoitti, että Kari lasketaan vapaaksi lauantaina. Kun ei vielä lauantaina klo 7:ään mennessä illalla mitään kuulunut, kääntyi Karin isä kruununvoudin puoleen uudistaen pyyntönsä, että Matti Karin luo saisi viedä lääkärin. Nyt tuli myönteinen tulos ja Kari laskettiin vapaaksi lauantaina klo 9 iltapäivällä.

Heti Karin vapauduttua tarkastettiin Karin selkä ja käsivarret ja saatettiin todeta, että puhe pahoinpitelystä on liiankin tosi. Karin selkä oli nimittäin keltaisen ja mustan kirjavana.

Matti Kari vietiin heti autolla lääkärin tarkastettavaksi ja kipeälle selälleen lääkärin apua saamaan. Lääkäri totesi pahointelyn tapahtuneen.

Pahoinpitelijöitä vastaan tulee nostettavaksi syyte asianomaisten taholta.

MALMILTA LÖYDETTY MIEHEN RUUMIS

Äskettäin Malmilta löydetty päätön miehen ruumis on tunnettu Heikki Kalenius-nimiseksi kivityöläiseksi. Kalenius on syntynyt Liedossa 3. 6. 1877 a on hän kuulunut nuoresta saakka järjestyneen työväen riveihin, käytetty m.m. luottamustoimissa.

Kuten tunnettua, teki Kalenius itsemurhan räjäyttäen itsensä dynamiittipanoksella. Tuollaisen kauhean teon aiheuttajana lienee ollut se, että vainaja oli jo pitkän aikaa sairastanut nivelreumatismia.

TILANNE PIETARSAARESSA

Jo aikaisemmin olemme maininneet niistä eri muodoista, joilla on koetettu saada töitä käyntiin mainitulla sahalla. Lakkolaisten puolesta kuitenkin jo heti lakon alettua lausuttiin sellainen varma ajatus, että työt rikkurivoimalla teetettynä, yritettäköön sitä tehdä sitten missä muodossa tahansa, ei kuitenkaan pitkän päälle vetele. Tämän näyttää nyt jo sahan isännistökin käsittävän. Heidän taholtaan on nim. julkisesti ilmoitettu — että ammattitaidotonta työvoimaa ei tulla enää ottamaan töihin. Nykyiselle "työvoimalle" annetaan lopputili nyrkkiin ja "vapaus" mennä minne haluttaa. Vielä jälellä olevat, noin satakunta rikkuria tullaan luultavasti lähiaikoina poistamaan. Heille luonnollisesti ilmoitetaan potkunannon syynä olevan "töiden vähyys". Jo tällaisten kokemusten perusteella luulisi isännistölle selvinneen se tosiasia, että moneen kertaan edullisempaa olisi heille ollut hyväksyä heti alussa lakossa olevien työläisten taholta esitetty vähäinen palkankoroituspyyntö.

Tapaturmat ja loukkaantumiset ovat myöskin jokapäiväisiä. Muun muassa menetti eräs rikkureista toisesta kädestään kaikki sormensa. Hiljattain putosi eräs heistä taapelin päältä, loukkaantuen niin pahoin, että jouduttiin kuljettamaan Malmin sairaalaan. Sinne on hän kuitenkin kuollut. Uhrin nimestä ja kotipaikasta emme ole saaneet tietoa vaikkakin tiedustelimme sitä mainitusta sairaalasta.

V.k. 18 pnä käsittelivät lakkolaiset jälleen kokouksessaan lakkotilannetta, ja katsottiin sen muodostuvan työläisille yhä edullisemmaksi. Innostunein mielin päätettiin yksimielisesti jatkaa taistelua siksi, kunnes se voitetaan. — T. T.

ROVANIEMEN PIIRILÄÄKÄRI "KUNNOSTAUTUNUT"

"Rovaniemi" kertoo, että sunnuntai-iltana heinäk. 12 pnä tuotiin Rovaniemelle iltajunassa Louelta tajuttomassa tilassa työmies Ville Oinas, jolta oli tappelussa isketty pääluu murskaksi. Sairaalassa Rovaniemen piirilääkäri, tri Edv. Pruntsi sitoi haavan, käskien sen jälkeen viedä miehen putkaan, sanoen hänen yhäkin olevan juovuksissa ja luvaten vasta aamulla ottaa miehen sairaalaan. Mies vietiinkin poliisilaitokselle, mutta kun siellä huomattiin, että hän on tajuttomana, kieltäydyttiin miestä putkaan panemasta. Rovaniemen piirin nimismies Reino Pelttari soitti heti asiasta piirilääkärille, vaatien, että sairas on otettava sairaalaan, mutta kielsi piirilääkäri sen edelleenkin jyrkästi siitä huolimatta, vaikka nimismies ilmoitti valittavansa asian johdosta lääkintähallitukselle. Kun nimismies ei saanut piirilääkäriä taipumaan, oli hänen pakko antaa tuoda mies sisälle poliisilaitoksen huoneustoon. Nimismiehen pyynnöstä kävi Rovaniemen kunnanlääkäri, tri Emil Hacklin häntä yöllä katsomassa, todeten sairaan tilan erittäin vakavaksi. Maanantaina aamulla vietiin sitten Oinas uudelleen sairaalaan, missä hänet nyt otettiin vastaan. Tulematta tuntoihinsa kuoli Oinas sairaalassa maanantaina klo 2 päivällä. Oinas oli noin 30 vuoden ikäinen ja perheetön.

Maanantaina ilmoitti nimismies Pelttari asiasta lääkintähallitukselle, mainiten samalla, että tämä oli jo kolmas kerta kun Rovaniemen yleisessä sairaalassa kieltäydytään vastaanottamasta loukkaantunutta henkilöä sen perusteella, että asianomainen on tapauksen sattuessa ollut humalassa.

KAPITALISTIYHTYMÄ AHLSTRÖM OY. ANASTANUT PIENVILJELIJÄLTÄ MAAN

Porin maaseurakunnan Pihlavan kylässä on työmies Iisakki Kivimäki raivannut kivisestä korvesta viljelysmaan suuruudeltaan noin 3 tynn. alaa. Tätä viljelysmaatansa on hän 19 vuoden ajan viljellyt suullisen sopimuksen perusteella, suorittaen vuosittain säännöllisesti vuokransa, joka alkuvuosina oli pienempi, mutta myöhemmin kohoten, ollen se nyt viime aikoina 114 mk. Kun maa oli hyvässä kunnossa, viljelijän ahkeruuden ja siihen kiinnittämän pääoman avulla, sanottiin Ahlström Oy:n taholta, jonka aluetta sanottu viljelmä on, mainittu suullinen vuokrasopimus irti pari vuotta takaisin ja vaadittiin maata yhtiölle. Kivimäki ei luonnollisesti suostunut maatansa antamaan noin suoraviivaisesti, katsoen, ettei yhtiöllä liene lain mukaan tuollaista anastusoikeutta. Irtisanominen menettikin sittemmin merkityksensä ja Kivimäki viljeli maatansa kuten ennenkin, suorittaen vuokransa säännöllisesti. Nyt tänä keväänä kuitenkin kutsuttiin Kivimäki Pihlavan sahan konttoriin ja ilmoitettiin, että sanottu maa otetaan yhtiön huostaan ilman mitään korvausta. Vastaansanomiset eivät auttaneet. Lupasivat sentään "jalomielisesti", että Kivimäki saa viljellä raivaamastaan maasta paria lyhyttä sarkaa, noin kymmenes osa koko alueesta, tämän kesän ajan, korvauksena siitä, että oli ajanut 25 kuormaa lantaa maahan viime talven ajalla.

Ja ilman sen suurempia muodollisuuksia tai laillisuutta riistettiin maa viljelijältänsä. Heti seuraavana päivänä alkoi miljoonayhtiö ajamaan anastamastaan maasta voimakasta ruokamultaa Ahlström Oy:n Pihlavassa olevan huvilan Honkalan puutarhaan. Sanottu huvila on yhtiön toimitusjohtaja, tirehtööri V. Ahlströmin ja asuu hän siinä perheineen kesät. Talvet herra asuu Noormarkussa, upseassa linnassaan.

Täytyy tosiaan ihmetellä, ellei tällaisten tekojen avulla kylvetä kommunismia työläisiin paremmin kuin millään agitatsionipuheilla. Jatkakaa herrat riistäjät vaan samaan suuntaan, mutta älkää sitten myös syytelkö Moskovaa tai Neuvosto-Venäjää bolshevismin levittämisestä tähän maahan, sillä edelläkerrotunlaisilla ja monilla muilla samanlaisilla teoilla avaatte työläisluokan silmät näkemään, miksi riistäjät tarvitsevat kansainvälisiä fascistijärjestöjä työläisiä vastaan taistelemaan.

SUOMEN PUUTAVARAN VIENTI

Toimitettujen laskelmien mukaan nousi puutavaran vienti Europan maista v. 1924 yhteensä 3,483,000 standarttiin. Eri vientimaista oli Suomi ensi sijalla. Vienti täältä oli nimittäin 1,013,000 std. Toisella sijalla vientimaista oli Ruotsi. Sieltä vietiin silloin puutavaraa 930,000 std. Kolmannella sijalla oli Venäjä, mutta vienti sieltä käsitti ainoastaan 330,000 std. Muista vientimaista vietiin puutavaraa seuraavat määrät: Puolasta, Dansig lukuunotettuna, 195,000 std., Tshekko-Slovakiasta 185,000, Latviasta 135,000, Norjasta 115,000, Saksasta 72,000, Liettuasta 70,000, Virosta 47,000 ja muista maista 394,000 std.

Tuontimaista olivat Suur-Britannia ja Irlanti ensi sijalla, nousten tuonti sinne 1,550,000 standarttia, Ranskaan tuotiin silloin puutavaraa 490,000 std. Belgiaan 245,000, Hollantiin 360,000, Saksaan 275,000, Tanskaan 155,000 Espanjaan 95,000, Etelä-Afrikaan 52,000, Australiaan 360,000 ja muihin maihin 225,000 std.

Suomesta vietiin Suur-Britanniaan ja Irlantiin puutavaraa 420,000 std., Hollantiin 189,000, Ranskaan 125,000, Belgiaan 115,000, Tanskaan 65,500, Saksaan 50,500, Etelä-Afrikaan 20,000 ja Espanjaan 1,000 std.

KOLME HENKEÄ HUKKUNUT UUDENKAUPUNGIN EDUSTALLA

Heinäk. 8 p. iltana olivat tanskalaisen lennätinaseman päällikkö Axel Jörgensen ja hänen kaksi tytärtään Clayde ja Odette sekä kauppaopistolainen Anna-Stina Lindback ja Sundsholman kartanon omistaja, vapaaherra Björn Aminoff lähteneet Kirstan saarelta vanhalla uuskaupunkilaisella purjeveneellä kohti Uuttakaupunkia. Matkan alussa oli aivan tyyntä, niin että heidän täytyi soutaa venettä. Kun sitten syntyi äkisti klo puoli 9 tienoissa ankara ulkonilma, jolloin merellä vallitsi hirmuinen pyörremyrsky, kaatui vene Urpaisten saaren lähellä. Mainittu saari on noin km. päässä Uudestakaupungista, jolloin kaikki veneessä olevat joutuivat veden varaan. Heistä pääsivät kuitenkin uimalla äärimmäisin ponnistuksin saareen vapaaherra Aminoff ja nuorempi Jörgensenin tyttäristä Odette, kun sen sijaan muut kolme veneessä olleista hukkuivat.

RAAKA HÄÄTÖ HARVIALASSA

Heinäk. 6 pnä toimittivat poliisiviranomaiset häädön Harvialassa Äikäälän kartanon alueella olevassa Kehkerön torpassa, ajamalla asumuksestaan ulos sanotun torpan ent. viljelijän pojan, jolla on 8 ala ikäistä lasta.

Vanha torppari on aikaisemmin myynyt torppansa vuokraoikeuden Harvialan kartanoa omistavalle Rosenlew-yhtiölle, saaden itselleen torpan huoneissa asumisoikeuden. Sittemmin rakennutti emätilan omistaja vanhalle torpparille erikoisen asuinhuoneen ja vaati torpparin poikaa, jolla on tämä suuri perhe, muuttamaan pois torpan vanhasta huoneustosta. Kun tällaisella perheellä on tavallisesti suuria vaikeuksia asunnon saannissa ja kun torpan poika katsoi olevansa oikeutettu asumaan isänsä kanssa entisessä kodissaan, ei hän suostunut sovinnolla muuttamaan. Tämän vuoksi haettiin torpan pojalle häätötuomio. Asia on kylläkin vielä ratkaisemattomana, mutta siitä huolimatta kiiruhti omistaja häätöä, mikä nyt sitten on tullut toimeenpannuksi.

Täten häädetty 10-henkinen perhe asustaa nyt vanhan torpparin — saunassa. Saa nähdä, salliiko maanomistaja sitäkään, vai tullaanko sieltäkin vielä ulosheittämään.

YLLI

Kirj. Kaarlo Lento.

II

Tehdaslaitokset, joissa Ylli työskenteli, sijaitsivat suuren kosken rantamalla. Siellä kohosivat niiden monet savupiiput taivasta kohti ja niistä mustat savupilvet leijailivat yli koko tienoon. Aamusta iltamyöhään vallitsi seudulla työn touhu ja temmellys.

Ylli seisoi myös koneen ääressä ja teki työtä kuin kone. Työt olivat järjestetyt siten, että hän ei ollut enää mikään ihminen, erikoinen persoona, vaan hän oli koneen osa. Tällä osalla oli tehtävänä suorittaa määrättyjä liikkeitä tunnista toiseen ja yksikään liike ei saanut jäädä tekemättä. Jos se jäi tekemättä, oli siitä seurauksena potkut työpaikasta.

Mutta ruokatunneilla Ylli oli agitaattorina. Kun miehet kokoontuivat ruokailuhuoneisiin päivällispalaa haukkaamaan ja tupakoimaan meni Ylli aina tiheimpään miesryhmään ja koetti kääntää puheenaiheen tavallisista tupakkajutuista vakavampiin asioihin. Ensialuksi miehet iskivät toisillensa silmää, kun poika aloitti tämän. Heistä oli jotakin naurettavaa, kun sellainen pieni pojanpätkä, joka tuskin oli puolivälissä toistakymmentä, kävi käsiksi tällaisiin asioihin. Mutta ennen pitkää heidän suhtautumisensa muuttui. Tuo vakava, kalpea poika puhui sellaisella vakaumuksella ja lujuudella, että heidän täytyi kuunnella häntä. Ja kun hän puhui, niin he huomasivat, että hän puhuu heidän asiastaan, koko työväenluokan asiasta. Ja pojasta tuli pian kaikkien ystävä — lukuunottamatta niitä lurjuksia, jotka eivät tahtoneet kuullakaan työväen asiasta; sellaisiakin oli joitakin.

Eräänä päivänä tapahtui tehtaalla kaamea onnettomuus. Yllin läheisyydessä työskentelevä nuorukainen, yksi älykkäimpiä työläispoikia, joutui koneeseen, joka oli huonosti suojattu. Koneen voimakkaat osat puristivat ja ruhjoivat hänet aivan muodottomaksi, ennenkuin kone saatiin pysähtymään.

Yllin tunteita, hänen seisoessaan murskatun lihamöhkäleen ääressä, jossa veri, liha ja luunsirpaleet olivat aivan sekaisin, on mahdoton kuvata. Hänen teki mieli itkeä, mutta hänen kurkussaan ja rinnassaan oli sellainen paine, ettei hän voinut itkeäkään. Hän tuijotti kuin kivettyneenä muodottomaan möhkäleeseen, mutta hänen aivonsa jyskyttivät lakkaamatta hirmuisin iskuin:

— Murha, murha...!

Samassa saapui paikalle tehtaan omistaja. Hengästyneenä, hikisenä, oluelle löyhkäten tuo suunnattoman lihava mies tuli vainajan jätteiden ääreen. Pysähtymättä tarkastelemaan sitä lähemmin jyrisi hän viinabassollaan:

— Kuin hän niin oli varomaton... kuinka?

Sitten hän yritti lähteä pois paikalta, mutta Yllin oli mahdotonta pidättää itseänsä. Hän tunsi suunnattoman vihan puuskan käyvän läpi ruumiinsa ja hän hyppäsi tehtailijan eteen nyrkkiin puristetut kädet pystyssä. Ja värisellä äänellä, joka oli samalla vaivalla hillittyä nyyhkytystä, hän puhui:

— Hävetkää, hävetkää, murhaaja..! Syy ei ollut hänessä, vaan teissä. Ette olleet laittaneet tarpeellisia suojuksia... Ja katsokaa nyt: tuossa lepää kaunis nuorukainen tuhoutuneena; siinä tuhoutui kokonainen ihmiselämä. Tuo veri huutaa teille kostoa, kostoa kuulkaa se!

Samassa pyörähti tehtailija ympäri ja riensi pois kiireellisin askelin. Työläisjoukosta, joka taajana, satalukuisena seisoi paikalla, kuului uhkaavaa murinaa. Sitten vaikeni kaikki. Kahden työläisen kantamana saapuivat paikalle paarit ja siihen koottiin kauniin nuorukaisen jäännökset.

Kohta pantiin koneet jälleen käyntiin. Pieni pysähdys oli päättynyt. Hammasrattaat aloittivat iäti samanlaisen kitinänsä ja remmit soittelivat levotonta säveltänsä kilpaa ryskävien koneiden kanssa.

Mutta Yllille annettiin määräys saapua konttoriin, jossa hänelle annettiin lopputili. Hetkistä myöhemmin oli hän ulkona. Tummat syksyiset pilvenriekaleet purjehtivat kaupungin ylitse, kun Ylli käveli raitista ilmaa hengittäen puiston käytäviä, joilla lepäävät kellastuneet lehdet ropisivat hänen jalkojensa alla, kun hän astui. Äskeinen viha ja raivo, joka suunnattomana myrskynä oli hänet vallannut, oli nyt ohitse ja hänen sielussaan soi kuulaana, kirkkaana, mutta varmana ja voimakkaana säkeistö, joka syntyi sillä hetkellä.

Oi korkeelle elon
mitta ja määrä!
Oi, karta huono ja
karta väärä,
mutt' eloa syleile
hehkuvin rinnoin,
ja taistele, kaadu,
nuoruuden innoin
puolesta kaiken kauniin...

Ja hänen olemuksensa täytti riemu ja rauha.

Henri Barbusse puhunut sotaa vastaan

Pariisissa pidetyssä proletaarikongressissa kesäk. 5—6 pnä, missä oli edustettuna kaikkiaan lähes 3/4 miljoonaa työläistä, kaikkia poliittisia vivahduksia edustavista suunnista. Edustajien joukossa oli m.m. 130 sosialidemokraattia 165 reformistista ammattiyhdistysläistä. Tilaisuudessa piti kuulu kirjailija Henri Barbusse suuren puheen Marokon sotaa vastaan, josta lainattakoon seuraavaa:

"Meille sanotaan tänään uusien vaarojen uhatessa: Mutta tämähän ei ole lainkaan mitään sotaa! Koetetaan näet verhota totuus, kuten se verhottiin 1914. Ja kuitenkin on nykyinen sota aivan samaa ja alkaa se, kuten 1914, nytkin rivolla melulla, valheilla, varkaudella ja rosvoudella.

Sodanvaara on piilemässä kaikkialla. Niitä jatkuu niin kauan kuin kapitalistinen hallinta on olemassa. Sota Kiinassa, sodan uhkaa neuvostovaltaa vastaan. Ikäkulu imperialismi ei saata koskaan tottua ajatukseen, että sitä vastassa on olemassa valta, joka kohoo proletaarisen tahdon monumenttina. Turvatakseen voimansa, lienee kapitaalin syvimpänä toivona kansainvälisen poliisiketjun vetäminen työväenvallan ympärille.

Mutta kansainvälisen imperialismin yhteenliittymää vastaan on nostatettava riistettyjen yhteenliittymä, on yhdistettävä kaikki voimat proletariaatin eheyden toteuttamiseksi.

Juuri te, proletaarit, teette elämän ja myös sodan. Tehkää siis rauhakin! Meidän on kaikesta sydämestämme ja kaikilla voimillamme taisteltava sotaa vastaan. On harjoitettava kaikkea toimintaa: pidettävä mielenosoituksia, painostettava hallitusta, harjoitettava propagandaa puhuttuna ja painettuna sanana, kontrolloitava joukkojen liikkeitä ja aseistusta.

Meidän on sanottava: Riittää jo verenvuodatus! Kieltäydymme jatkamasta pitemmälle, jos julistetaan uusia konflikteja, muutamme me imperialistisen sodan vapauttavaksi kansalaissodaksi!

Sanokaamme kansalle: Te voitte kaiken! Te teette elämän, te teette leivän, tehtaat, kaiken! Te teette sodankin. Tehkää siis rauha! Miksi emmitte vielä? Miksi annatte viskata itsenne toinen toistanne vastaan hirvittävässä verisaunassa? Nouskaa! Rynnätkää äärettömänä joukkona eteenpäin tiukoin, järjestynein rivein. Ja kapitalismi nujertuu miljoonaisen joukkomme uljuuden iskemänä!"

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE. MARIEN JA YMPÄRISTÖN
suomalainen väestö tulkaa tekemään ostoksenne
Cochranen Rautakaupasta
Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa saatte varmasti halvemmalla kuin pienemmistä liikkeistä.
Suomalainen myyjä YRJÖ MÄNTYLÄ palvelee teitä tehdessänne ostoksia.
Cochrane Hardware Limited
SAULT STE. MARIE. ONTARIO.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

Finnish Bottling Works
Valmistaa
parhaat virvokejuomat Soossa
Omistaja V. Lähde.
326 Bloor St. — Puhelin 1123 W.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat. Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Täydellisen kurssin suorittanut
Hieroja ja Sairasvoimistelija
K. A. LEINO,
336 Albert St., Soo, Ont., Can.
Huom.! 10 vuoden kokemus sairaala- ja yksityishierojana.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

HAUTAPATSAITA
Kun haluatte hauta- eli muistopatsasta, neuvotelkaa siitä kanssamme. Meillä on parhain varasto koko kaupungissa.
Lake Superior Granite & Marble Wks
W. J. McPherson Mgr.
Soo, Ont. — Phone 624.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.
Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.
INTERNATIONAL GROCERY
Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.
292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Annan oikeaa reumatismihierontaa perjantaina ja lauantaina Poukaman saunalla ja toisina viikon päivinä Copper Cliffissä Evans Road 14. Pyykkiä otetaan pestäväksi. Mrs. Emma Ahola, Box 1122 Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Huomatkaa! Ehdottomasti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.

Werner Koivula.
Phone 276 L. Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kellö- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Kalustettuja huoneita vuokrataan 22 Ontario St., Port Arthur.

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Teen parturin työtä 260 Bay St. Hyvä kohtelu. William Suvanne.

TORONTO, ONT.

Suomalainen ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätälin liikkeessämme tehdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokealla.

Erikson & Niemonen.
58—4th Ave.

Teen parturityöalaan kuuluvaa työtä palloruumassa 46—4th Ave.

J. Oksanen.

Hammaslääkäri A. P. Brennan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttooria vastapäätä.

Parturiliike sijaitsee 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa.

Jalmar Korri.

E. Junnellin ja Alkon makeis- ja sekatavarakauppa. Monipuolinen tavaravarasto.

Huom. Kohtelun hyvyys on niin ja näin. 53—4th Ave.

Assad Habib (puhuu suomea) Kaikkia kaivanto ja metsämiesten tarpeisiin kuuluvaa tavaraa halvalla. Myös monipuolinen kellovarasto.

40—3rd Ave.

The Royal Studio taiteellisia valokuvausta. D. Essa, 5 Balsam St., N. Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä. Amatörien filmejä kehitetään. Tyydyttäväisyys taataan. Kuvaraameja sekä sileitä ja mykeviä laseja aina varastossa. Kuvaraameja tehdään tilauksien mukaan. Me annamme 13 postikorttivalokuvaa yhden tusinan hinnalla.

Uusia suomalaisia recordeja. Otto Pyykkösen laulamia. Älä itke tyttöni pieni, 3003F, Onnen tyttö 3010F, Tuomet valkeena kukkii 3006F, Anssin Jukka ja Härmän häät 3007F, Syystunnelma 3008F, Lemminkäisen laulu 3009F. Pyydettäessä postitetaan vapaa luettelo. Phonographeja myydään käteisellä ja helpoilla maksuehdoilla. Stadelman's Book and Music Store, P. O. Drawer P., Goldfield Theatre Block, Timmins, Ont.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Tilatkaa pukunne Matti Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

Central Bakery. Korppuja, kovaa leipää sekä kaikkia alaan kuuluvia tuotteita. — Linjoille lähetetään.— 421½ Simpson St. Phone 2191 S.

Kansallisen Juhlapäivän

ILTAOHJELMA

THE LIONS CLUB OF SUDBURY

—— toimesta ——

PALACE LUISTINRADALLA

Nyrkkeilyä ja Painia

"RED" McGANN
vs.
JIMMIE COLLIER
(6 kierrosta)
ja viisi muuta alote nyrkkeilyparia

WILFRED SALO
vs.
VÄINÖ MÄENPÄÄ
180 paunan vapaassa painissa paras 2 kolmessa kaadossa ja kaksi muuta näytepainia

—— YLEINEN TANSSI ——

Lion Bert Bells ja hänen 10-miehinen orkesterinsa.

Tulot käytetään Sokeain Lasten Yhdistyksen kassaan

KAIKKI RAATAJAT JUHLIMAAN!

South Porcupinen K. P. osasto

—— toimeenpanee ——

Kesäjuhlat

sunnuntaina elok. 16 p. alkaen klo 1 päivällä

KENTTÄURHEILUT joita tulee olemaan miehiltä, naisilta, tytöiltä ja pojilta, nuoremmilta sekä vanhemmilta. Kuulantyöntöä, pituushyppyä, juoksua, lyhempiä ja pitempiä matkoja, munalusikassa juoksua sekä ilman, joista myös jaetaan palkinnot. Lopuksi on köydenvetoa ukoille ja pojille, jossa on palkintona maukkaasti sisustettu "päsketti". Saadaanpa nähdä kuka sen saa tyhjentää.

Sitten kello 4 siirrytään haaliin jossa on henkistä ohjelmaa: juhlapuhe, lauluja, runoja, kertomus.

Illalla esitetään 5-näytöksinen kappale

VOITETUT SANKARIT

Parhaimpia kappaleita mitä tähän mennessä on Suomen luokkasodasta tehty.

—— Saapukaa kaikin läheltä ja kaukaa sitä katsomaan ——

JUHLATOIMIKUNTA.

Ohjelma-iltama

Suomalaisen K. osaston talolla

TORONTOSSA

Lauantaina 15 päivänä elokuuta

OHJELMA on arvokas ja monipuolinen, m. m. tulijais kupletti
PIKKU VILLELTÄ

Ettehän voi olla pois!

—— LOPUKSI TANSSIT HYVÄLLÄ SOITOLLA ——

—— ALKAA 8.15 ILLALLA ——

KESÄJUHLIEN KOMITEA.

SUUREMMOISTA! JÄNNITTÄVÄÄ!

CREIGHTON OSASTON

V.- ja U.-seura sekä näytelmäseura järjestävät yhteiset

URHEILUJUHLAT

t.k. 15 ja 16 p:nä Creighton osaston haalilla

LAUANTAINA 15 PÄIVÄNÄ ALKAEN KLO 8.30

JUHLATANSSEILLA

Toivion soitolla. Sisäänpääsy 25c

Sunnuntaina 16 p:nä, alkaen klo 10 a.p.

Urheilukilpailut miehille 10-ottelussa; naisille 3-ottelussa. ILLAN OHJELMASTA mainittakoon: puhe, H. Sulalta; lausuntoa A. Salo sekä kolminäytöksinen kappale

"NAIMAHULLUJA"

Sisäänpääsy 50c. Juhlamerkkien hinta 25c.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

JUHLATOIMIKUNTA

Sudbury-ympäristö

Uuden ja vanhan piiritoimikunnan yhteinen kokous pidetään perjantai-iltanna, kello 8 Liberty-haalissa.

Sihteeri.

Venetsialaiset kuutamotanssit pidetään Liberty-haalilla tänä (keskiviikko-) iltana alkaen 8,30. Sisäänpääsy 25 senttiä. Kinnunen soittaa. Sinnepä on mentävä.

Kisan kokouksessa viime maanantaina päätettiin ottaa osaa Creighton Yrityksen kilpailuihin. Liiton mestaruuskilpailut päätettiin toimeenpanna sunnuntaina syyskuun 6 päivä. Päätettiin että seuran välineillä eivät saa harjotella muut kuin Kommunistisen Kansainvälisen kannalla olevien järjestöjen jäsenet.

Tulevana maanantaina saapuu kauppalaamme noin 350 henkeä käsittävä liikemiesretkue Quebecin maakunnasta. Kaupungin porvarit hommaavat tulijoille komean vastaanoton.

Toveri Evert Hillman on myynyt jalkineiden korjauspajansa M. Lehtorannalle.

Tulipalo Cliffissä. Viime torstaina syttyi Copper Cliffissä klo 12.20 päivällä International Nickel Co. suuri konetarpeiden varastorakennus palamaan. Tuli sai alkunsa asfalttitervan keittämisestä syntyneen kaasun syttymisestä. Tuli hävitti parissa tunnissa koko rakennuksen, aiheuttaen satoihin tuhansiin dollareihin nousevan vahingon.

Valter Luoma niminen kansalainen kuoli äskettäin International Nickel Co:n sairaalassa Copper Cliffissä. Vainaja oli noin 30-vuotias, kotoisin Isonkyrön Lehmijoelta ja jätti jälkeensä vaimon Suomeen.

Vainajalla lienee omaisia rajan toisella puolen jaB. C:ssä.

Ihmeteltävintä on että mies otettiin yhtiön sairaalaan, vaikka hän ei ollut yhtiön töissä ja vaikka hän oli rahaton Sellaista tapahtuu harvoin. Mies sairasti reumatismia.

Työn uhri. Viime sunnuntai-iltana tapahtui Frood kaivannolla onnettomuus, joka vaati ihmishengen. William Keast niminen, 47 vuotias mies joutui nostolaitteen ja tasanteen väliin, josta kärsimistään vammoista kuoli yhtiön sairaalassa tuntia myöhemmin.

Keast oli perheellinen, jääden häntä suremaan vaimo ja tytär. Tämän sanotaan olevan ensimäinen kuolemantapaus, joka on aiheutunut työnsuorituksessa sanotulla kaivannolla, sen jälkeen kuin tänä vuonna ryhdyttiin työskentelemään laajemmassa mittakaavassa. Keast oli ollut työssä yhtiöllä 15 kuukautta.

Syytettynä parittamisesta on Sidney Caplan niminen 21 vuotias autoajuri ollut vangittuna sitten viime sunnuntain. Poliisi syyttää häntä naisen hankkimisesta parittelutarkoituksiin. Asia lykättiin viime maanantaina torstaihin.

Samaan aikaan syytettiin Leonard Keith ja Brownlee Morrison nimisiä miehiä huonomaineisen talon isännyydestä. Talosta löytyi Irene ja Mabel Henderson nimiset naiset, joita tullaan käyttämään todistajina kaikkia kolmea miestä vastaan.

Caplan on aikaisemmin ollut vaatetustarpeiden kauppiaana. Hänen vapaaksi laskemistaan varten oli poliisituomari asettanut 2,000 dollarin takuun, jonka hän sittemmin alensi 1,500, mutta jota Caplanin pyytämät takuumiehet eivät halunneet tai kyenneet hankkimaan.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 55c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00 —$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapiletteja myydään. Tiedustelkaa pilettiasioita.

VAPAUS

Box 69. —— Sudbury, Ont.

50,000 HARVESTERS WANTED

$15.00 TO WINNIPEG

Plus half a cent a mile beyond to all points in Manitoba, Saskatchewan, Alberta,—Edmonton, Tanais, Calgary, MacLeod and East.
Returning—Half a cent per mile to Winnipeg, plus $20.00 to destination.

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

LÄHTÖPÄIVÄT ELOKUUN 18 ja 21 PÄIVÄNÄ

Elokuun 18sta — Toronto, Caledon East, Beeton, Meaford, Collingwood, Penetang, Midland, Parry Sound, Sudbury, Capreol ja niin eteenpäin läpi Ontarion.

Elokuun 21nen — Toronto, Inglewood Jct. ja etelä ja länsi asemilta Ontariossa.

Erikoisesti mainitsemme lähdön Sudburysta Elok. 18 p., klo 5.10 aamulla klo 10.50 illalla

STANDARD TIME

Through trains—Comfortable Colonist Cars—Special cars for Women and Children

Purchase your ticket to Winnipeg via Canadian National Railways, whether or not your final destination in the West is a point on the Canadian National. Tickets and all information from nearest Agent.

Toveri Wilho Boman, joka oli kesälomalla rajan tällä puolen piti Järjestömme toimeenpanevan komitean alotteesta muutamia puheita taina Sudburyssa. Puhetilaisuudes- Keski-Ontariossa m. m. toissa tiista ei oltu ilmotettu kyllin tehokkaasti, joten saapuvilla oli vain noin 60 henkeä.

Toveri Boman loi puheessaan erittäin selvän kuvan nykyhetken tilanteesta kaikkialla maailmassa. Kuvasi miten sodan jälkeinen taantumuksen hyöky yhä jatkuu, mutta kuinka siitä johtuva vallankumouksellinen nousukausi on odotettavissa missä ja milloin tahansa. Siltä varalta on kommunistien varustauduttava tarkistettava taistelurintamaa uudistamalla järjestömuotojen perusteita ajan hengen ja olosuhteiden mukaisiksi. Tässä yhteydessä hän selosti puolueen uudelleen järjestämistä solupohjalle. Kehoitti noudattamaan Kominternin päätöksiä tässä suhteessa, mutta toimimaan tässä uudelleen järjestämisessä siten, ettei vaarannettaisi jo saavutettuja monien vuosien työn tuloksia.

Boman on mainio puhuja, jota kuulijakunta seurasi mielenkiinnolla.

Dollari hyväksytty arvomitaksi Venäjän ja Suomen välillä

Washington, D. C. — Ensi kerran historiassa on kaksi ulkomaista valtaa hyväksynyt Yhdysvaltain dollarin arvomitaksi keskinäisessä rahan vaihdossa. Tämä tapahtui Neuvosto-Venäjän ja Suomen välisissä postineuvotteluissa.

Postivirkailijain selityksen mukaan Venäjä ja Suomi tekivät sopimuksen, että postimaksuosotukset molempien maiden välillä ilmaistaan Yhdysvaltain dollareissa ja maksut suoritetaan New Yorkin luottopapereilla.

MAAILMASSA 14,830,832 JUUTALAISTA

Berliini. — Erään juuri viimeksi saadun sensuksen mukaan maailmassa on nyt 14,830,832 juutalaista.

YLLI

III

Useita viikkoja kestäneen työttömyyden jälkeen sai Ylli työtä. Lujalle oli työpaikan saanti ottanut. Syksypuolellahan on yleensä työttömyyttä. Joka päivä hän oli useita tunteja päivästä kuluttanut työnetsintään. Osan työttömyyspäivästä hän kulutti lueskelemiseen ja yksinäisiin kävelyhetkiin. Kaupungin ulkopuolella olevan laajan tasangon alueilla, joka oli aivan meren rannalla, hän tuntikausia saattoi kuljeskella. Toisinaan hän asteli syvissä mietteissään, jolloin kaikki ympärillä oleva unohtui, toisinaan hän tarkasteli ympäröiviä seutuja väsymättä. Tuo laaja kotiseudun lakeus, joka yhtyi vielä laajempaan lakeuteen: mereen, kasvatti kaihoja hänen rinnassaan. Hän kaihosi jonnekin kauas, hyvin kauas. Se oli rajatonta, rannatonta kaipuuta. Ja silloin hänen verensä paloi ja hehkui. Ja tällöin hän ei voinut muuta kuin laulaa, laulaa laulua, joka syntyi ja unohtui sillä hetkellä.

Hän oli yksinäinen, niin yksinäinen, ettei hänellä ollut ainoatakaan ystävää tai toveria. Hän oli tullut melkein ihmisaraksi. Kotiväkensä häntä ei ymmärtänyt myöskään. Hän ei puhunut kotonaan usein tuntikausiin sanaakaan.

Mutta sitten hän löysi toverin. Tuomas oli pojan nimi. Hän työskenteli samassa konepajassa. Tuomas rakasti musiikkia. Hän olisi halunnut soittaa viulua, mutta hänen isänsä, uskovainen työmies, ei sallinut kuulla viulun ääntä kotonansa. Ja Tuomas soitteli varkain jossakin metsän sydämessä ja Ylli kuunteli haltioissaan. Tuomas istui sammaltuneen kiven päällä ja soitti haltioissaan. Ylli kuunteli silmät ummessa. He eivät puhuneet toisilleen mitään iltakausiin, mutta he rakastivat toisiaan, he eivät voineet olla kauan tapaamatta toisiaan.

Heillä oli kummallakin omat haaveensa. Tuomas ei ymmärtänyt politiikasta hituistakaan, mutta hänellä oli musiikkia veressään. Hänen korvansa oli niin tarkka, että hän kymmenet kappaleet soitti ilman nuotteja, ulkomuististaan ja oikein. Ylli rakasti sanomattomasti soittoa, mutta itse hän ei osannut soittaa. Ylli tahtoi tulla taistelijaksi, hän tahtoi oppia, taistelemaan kynällä ja kiväärillä maailman kaikkien sorrettujen puolesta.

Naistuttavuuksia ei nuorella Yllillä ollut monta. Hän ei pitänyt oikeastaan naisista. Hän oli rakentanut itselleen naisihanteen, jota ei todellisuudessa löytynytkään. Kun hän joutui kosketuksiin jonkun naisen kanssa, hämmästyi hän heidän tyhjänpäiväisyyttään.

Mutta eräänä iltana hän rakastui ensi kerran elämässään. Se tapahtui, se suuri tapaus, kuutamoisena syysiltana. Hän oli tapansa mukaan yksinään kävelemässä kaupungin ulkopuolella, tällä kertaa eräässä puistossa.

Yht'äkkiä tuli häntä vastaan nuori tytön heitukka. Hän astui reippaasti, melkein juoksujalassa ja he olivat törmätä yhteen. Tyttö purskahti vallattomaan nauruun ja huudahti:

— Hyi sinua, Ylli.

Ylli ei osannut ensin sanoa mitään. Hän tuijotti ääneti tyttöä joka oli hänen entinen kansakoulutoverinsa. Mutta hän ei ollutkaan entinen Lyyli, pieni hento tyttönen, vaan nuori naiseksi puhkeamaisillaan oleva impi.

Mutta hetkistä myöhemmin he astuivat käsi kädessä puiston varjoisia käytäviä ja nauroivat sydämensä pohjasta kaikenlaisia hassutuksia kertoen.

He tapasivat usein jälkeenkinpäin toisiansa. He olivat rakastuneita, he riitelivät, he vakoilivat toisiaan. Mutta eräänä päivänä Ylli kuuli, että tyttö oli ollut satamassa vieraalevien merimiesten kanssa yötä laivalla ja sen jälkeen hän ei seurustellut tytön kanssa. Ihanne, jonka oli luonut, meni rikki.

Sydämystyneenä hän rupesi hurjastelemaan. Hän tutustui näinä aikoina koulupoikiin, jotka olivat lyseon yläluokilla. Nämä olivat älykkäitä, suruttomia veitikoita. Heissä oli hyvinkin lahjakkaita poikia. Hän, Ylli, tuli heidän toverikseen, niin työläispoika kuin olikin. Koulupojat tajusivat vaistomaisesti tuossa työläispojassa jotakin heidän veroistaan. He oppivat toinen toisiltaan. He keskustelivat kaikista asioista, mitä taivaankannen alle sopii. He kinastelivat ja väittelivät usein iltamyöhään saakka. Monta kertaa seisoi konepajassa työskentelevä kalpea poikanen yksinään koko joukkoa vastassa intohimoisena, kaunopuheisena puhuen porvarillista järjestelmää vastaan, julistaen ikuista kumousta elämän valtavimpana eteenpäin viejänä.

Väliin he juopottelivat ja hurjastelivat. He viettivät hurjia öisiä orgioita, joissa suruttomat nuorukaiset tanssivat ja lauloivat aamutunneille saakka. Ja näinä aikoina hänen ihanteelliset käsityksensä naisesta putosivat kokolailla alas. Hän näki naisen kurjuudessaan ilman tekopyhyyden verhoja ja monta kertaa hän inhosta ja halveksumisesta värisi. Hän näki, että elämä ei olekaan mikään ihana taulu, jossa kaikki sopivat täydessä symmetriassa yhteen. Ei. Elämässä oli niin paljon huonoa ja alhaista. Elämässä oli niin paljon sellaista, mikä ei sopinut hänen luomiinsa ihanteisiin.

Hänestä tuli toisin ajoin katkera ivailija. Hän nauroi ja ivasi kaikkea. Suupielessään asui aina katkeransekainen ivan väre. Häntä pelkäsivät ja vihasivat monet pistävän kielensä takia.

Mutta samalla kun hän oli ristiriitojen kyllästämä, samalla hän sittenkin pyrki kohottamaan itseänsä. Hän tahtoi tietää yhtä paljon kuin nuo opintoja ammatikseen harjoittavat pojatkin. Ja entistä tiukempaan hän ponnisti opiskeluissaan. Mitä enemmän hän oppi, sitä lujemmin hän myös vihasi kapitalismia ja olevia oloja. Hän usein tapasi itsensä miettimässä keinoa, millä räjähdystäisi koko yhteiskunnan sirpaleiksi. Hän oli jo melkein anarkisti. Viha kapitalismia vastaan lujittui ja syöpyi jokapäiväisessä aherruksessa ollessaan työpajan tömimässä. Hän näki kaikkialla vääryyttä, kärsimystä ja sortoa ja se lietsoi kapinahenkeä. Ja vaistomainen viha alkoi hiljalleen kehittyä tietoiseksi kumouksellisuudeksi.

Talo myytävänä

Paikkakunnalta poisumuuton takia haluaisimme myydä 5 huoneisen talon, vesijohto eteisessä sekä navetta ja kanahuone. Sijaitsee kauniilla paikalla ja hyvässä kunnossa. Hinta $1300.00. Lähempiä tietoja saa

Alfred Engström,
180 Bruce St., Port Arthur, Ont.

Hierontaa ja neuvoja

luontaisessa terveyden hoidossa annetaan 22 Monk St., Sudbury Starin vieressä (räätäli Nurmisen yläkerrassa).

Box 1111. Phone 1696.

Ida ja Otto Ylönen.

Naughtonin kylpylaitos ja luonnonparantola on avoinna kaikkina aikoina.

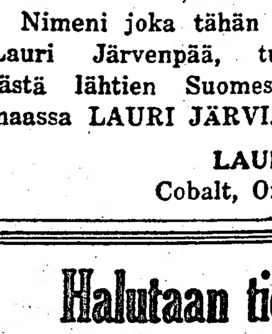

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (551 Howe St., Torontossa (319 Bay St.) ja Quebecissa, Que., (C. P. R. Steamship Ass. Agene).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St Cobalt, Ont., Can

Hammaslääkäri

T:ri F. V. GRADY

2 Albert St. E. Sault Ste Marie, Ont.
Nutsonin Apteekin yläkerrassa

Nimenmuutos

Nimeni joka tähän asti on ollut Lauri Järvenpää, tulee olemaan tästä lähtien Suomessa ja tässä maassa LAURI JÄRVI.

LAURI JÄRVI.
Cobalt, Ont., Box 419.

Halutaan tietää

Suksimestari Matti Leskinen hoi! Osotettasi vailla ois Emil Pernu, Box 1677, Sudbury, Ont.